РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ-ГР. ЯМБОЛ

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ- ЯМБОЛ

ПРЕЗ 2020г.

През 2020 г. дейността на РЗИ-Ямбол бе организирана на основата на годишен план, разработен в съответствие с поставените от МЗ цели и приоритети, а именно:

- Дейности, свързани с профилактиката, като задължителен елемент на всички нива;
- Повишаване ефективността на държавния здравен контрол по прилагане законодателството на ЕС и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение, за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека и на факторите на жизнената среда, чрез осигуряване на независима и прозрачна инспекционна дейност;
- Повишаване качеството на медицинското обслужване на неселението

През последните години населението на област Ямбол трайно влошава демографските си показатели.

Общият брой на населението е 116 486 души /към 31.12.2020г./ Средният брой на населението е 116 910 души.

Непрекъснатият темп на намаляване на населението в област Ямбол през последните години потвърждава неблагоприятния ход на демографските показатели у нас. В резултат, както на естественото си движение, така и от развилите се през последното десетилетие миграционни процеси, населението трайно влошава демографския си потенциал.

Демографските процеси се характеризират основно със застаряване на населението в Областта, като се увеличава делът на възрастните хора, в резултат на снижаване на раждаемостта и увеличаване продължителността на живота.

В градовете живеят 68,78 %, а в селата 31,22%. Жителите на град Ямбол са 64 435 души, жителите на община Тунджа – 23 045. Най-малко са жителите на община Болярово – 3461 души. От тях 31,12% живеят в гр. Болярово, а останалите 68,88 % живеят в селата на общината. В община Стралджа – 11699, като относителният дял на живеещите в града е 46,86% срещу 53,14% в селата.

Жените представляват 51.10% от населението, а мъжете 48.90%. Делът на жените е по- висок от този на мъжете, като се запазва тенденцията за нарастване на съотношението жени/мъже след 60- годишна възраст.

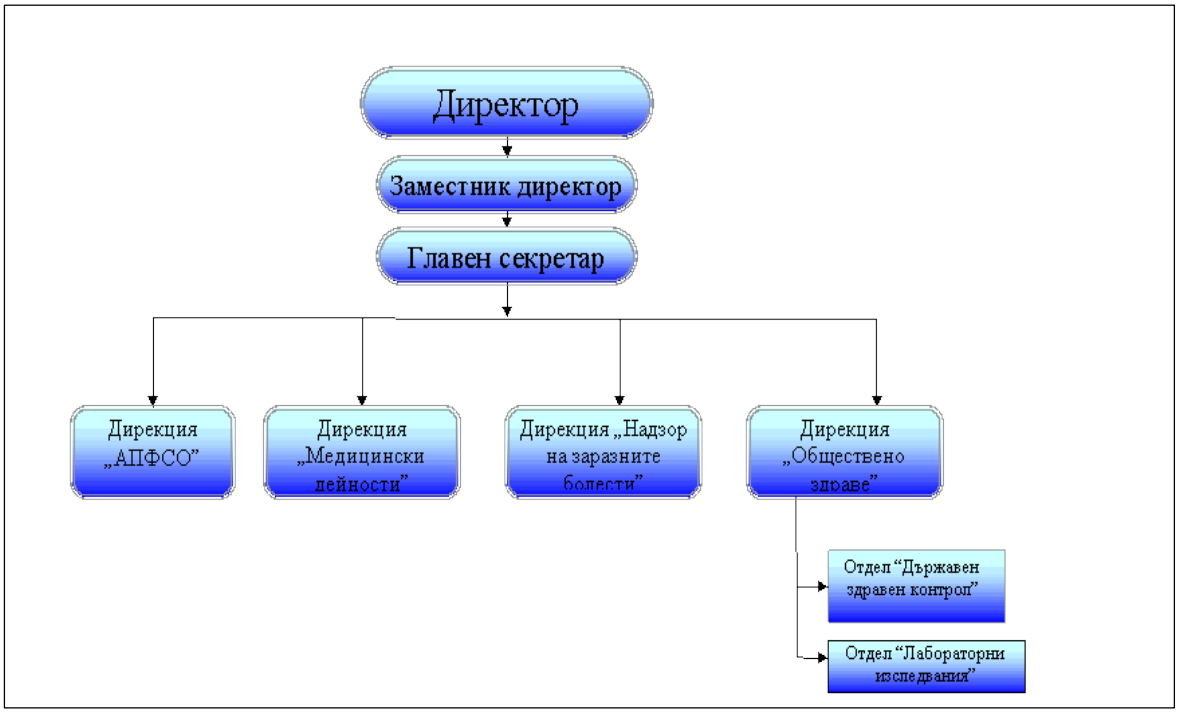
Изводи: трайна тенденция към намаление на населението в Областта. Налице е застаряване на населението. Във възрастовата структура се увеличава относителният дял на лицата над 60-годишна възраст и значително намалява броят на лицата от 18 до 59 години. Процесът на застаряване е по -изразен сред жените отколкото сред мъжете. Разликата се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и по-ниската средна продължителност на живот при тях. Според данните за разпределението на населението по възраст в навършени години към 31.12.2020 г., групата над 60 е – 37 059 души. От тях 15 947 са мъже, а 21 112 са жени, т.е. жените в тази възрастова група са с 5 166 повече от мъжете.

Процесът на застаряване на населението е и в пряка връзка с броя на икономически активното население и води до промени в неговата основна възрастова структура - разпределение на населението под, в и над трудоспособна възраст. Населението в трудоспособна възраст /над 15 навършени години до определената за пенсионна възраст през 2020 г. е 65 306 д., а през 2019г. е било 65 672 д. / намаляло за една година с 366 души/.

Извършената по обем дейност в РЗИ бе съобразена и с териториалната специфика и регионални приоритети в областта на общественото здраве при спазване изискванията на нашето и Европейското законодателство.

Дейността бе осъществявана при ефективна координация на РЗИ с другите регионални и местни структури на държавната власт.

Органограма на РЗИ-Ямбол:

Щатната численост на РЗИ – Ямбол е 57 длъжности, от които 43 по служебни правоотношения и 14 по трудови правоотношения, структурирана в 4 дирекции:

директор;

заместник-директор;

главен секретар;

обща администрация:

- дирекция „Административно-правно, финансово и стопанско обслужване“ (АПФСО) – с 6 длъжности

специализирана администрация:

- дирекция „Медицински дейности“ (МД) – с 11 длъжности;
- дирекция „Надзор на заразните болести“ (НЗБ) – с 13 длъжности;
- дирекция „Обществено здраве“ (ОЗ) – с 24 длъжности
  отдел ДЗК-15
  отдел „Лабораторни изследвания“ (ЛИ) с 8 длъжности

През 2020 г. дейността на РЗИ бе осъществена чрез годишния план, разчетен по тримесечия, разработен съгласно Указания за планиране дейността на РЗИ, дадени от МЗ.

Организацията на работата във всички дирекции и отдели бе в съответствие с планираната дейност. Всички служители в инспекцията имаха разработени

годишни и тримесечни лични планове. Със заповед на директора на РЗИ бяха определени и разпределени обектите на здравните инспектори.
В РЗИ-Ямбол функционираше експертен съвет по здравно-техническа експертиза, който съгласува при необходимост устройствени схеми, общи устройствени и подробни устройствени планове и извършва оценка на инвестиционни проекти по искане на физически и юридически лица. За проведените експертни съвети се водят протоколи, в които се отразяват всички разгледани проекти и взети решения.
На основание Устройствения правилник на РЗИ съвещателен орган в инспекцията бе Директорския съвет, който функционира със Заповед на директора на РЗИ. Директорският съвет се свиква най-малко един път на тримесечие и работи по предварително изготвен и приет годишен план. За всяко заседание бе изготвян протокол.

ОТЧЕТ НА ДИРЕКЦИЯ АПФСО ЗА 2020 Г.

I. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИ И СЛУЖИТЕЛИ НА РЗИ

В РЗИ-Ямбол административното обслужване на потребителите се извършваше от звеното за административно обслужване чрез Центъра за административно обслужване. Предлаганите услуги се осъществяваха при спазване на принципите и стандартите, установени в нормативните актове, които регламентират дейността на администрацията: Закона за администрацията, Административнопроцесуалния кодекс, Наредбата за административно обслужване. Звеното за административно обслужване е разположено в началото на административната сграда на РЗИ-Ямбол, лесно достъпно, приспособено да обслужва и лица с увреждания, чрез изградена рампа на входа на сградата. Местоположението му е ясно обозначено и така е улеснен достъпа на потребителите на услуги до него. Работното време на служителите от звеното беше съобразено с нуждите на потребителите. Осигурено беше непрекъснато обслужване в рамките на работното време на инспекцията. В случаите, в които имаше потребители в края на работното време в служебните помещения, служителите от звеното продължаваха да обработват документи, докато не приключат с обслужването на всички потребители. За всички услуги, предоставяни от РЗИ-Ямбол се спазваха нормативно определените срокове за изпълнението им. Периодично се извършваше преглед на предоставяните услуги и се преценяваше възможността за намаляване на срока на изпълнение на услугите. Така се спестяваше от времето на потребителите на услуги.

Създадена е възможност от интернет страницата на инспекцията да се изтеглят заявленията за предоставяните административни услуги, както и е предоставена информация за нормативното основание и реда за осъществяване на услугата. Осигурена е възможност за подаване по електронен път на заявление за предоставяне на услуга, както и изпълнение на устно заявена такава. Информацията за административните услуги се поддържа актуална в Регистъра на услугите, който е част от ИИСДА.

От края на 2019 г. на РЗИ-Ямбол е осигурен достъп до средата за междурегистров обмен Regix. В РЗИ-Ямбол активно се използват всички нови канали за връзка. През 2020 г. комуникация освен по Системата за електронен обмен на съобщения (осигурен чрез електронна система за документооборот Евентис R7) се осъществява и чрез Системата за сигурно електронно връчване. За всички административни услуги, в които се изисква свидетелство за съдимост, същото се осигурява служебно чрез Системата за издаване на служебно електронно свидетелство за съдимост.

На официалната интернет страница на РЗИ-Ямбол е оповестена Анкета за измерване удовлетвореността на потребителите на административни услуги. Ежегодно се извършва анализ на попълнените анонимни анкети. За 2020 г. попълнилите анкета потребители са удовлетворени от качеството на извършените им услуги. Няма постъпили предложения за подобряване на административното обслужване.

Своевременно се извършваше приемане, регистриране, разпределяне и насочване на входящата служебна кореспонденция, извеждане и изпращане по предназначение изходящата кореспонденция чрез електронната система за документооборот „Евентис

R7“, осъществяваше се вътрешна и външна куриерска дейност. В системата за управление на документооборота и работния поток „Евентис R7“ бяха регистрирани 6326 входящи и 1820 изходящи документи.

Всички документи и други материали на РЗИ-Ямбол бяха систематизирани и съхранявани съгласно изискванията на Закона за Националния архивен фонд.

Служебните и трудови досиета на служителите се съхраняваха в специална картотека от главен експерт в дирекция АПФСО, изпълняващ функциите по управление на човешките ресурси.

Работните планове за 2020 г. бяха изготвени и съгласувани своевременно. След проведените междинни и заключителни срещи бе поставена годишна оценка, в съответствие с изискванията и сроковете, определени в Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация. Оценка „Изпълнението надвишава изискванията” получиха 43 служители, оценка „Изпълнението напълно отговаря на изискванията” получиха 4 служители, 5 служителя не бяха оценени, защото нямаха действително отработени 6 месеца.

За проведените обучения през 2020 г. се водеше регистър за проведените обучения на служителите, в който са вписани всички курсове, семинари и др.

Издадените документи, удостоверяващи проведеното обучение се съхраняваха в досиетата на служителите.

Осигурена бе правна помощ и консултация на служителите по отношение правилното прилагане на ЗЗ, ЗЛПХМ, ЗАНН, АПК, ЗЛЗ, ЗКНВП и др. нормативни актове, касаещи дейността на инспекцията. Бяха проверени 80 броя съставени актове за установяване на административни нарушения от главен секретар. Към 31.12.2020 г. бяха издадени 35 броя наказателни постановления за 12900 лв., от които 5 бр. НП за имуществена санкция на стойност 7000 лв, а 30 бр. НП от глоби – на стойност 5900 лв. От тях бяха връчени 31 броя и платени в доброволния срок 16 броя за 2400 лв., от наложени глоби. Наказателните постановления, неплатени в доброволния срок се изпращаха за принудително събиране до Национална агенция за приходите в законоустановените срокове. За 2020 г. са изпратени 13 бр. преписки.

През 2020 г. бе осигурено процесуално представителство пред Районен съд -Ямбол по общо 1 съдебно производство по оспорване на издадено от директора на РЗИ-Ямбол наказателно постановление.

Отчетът на РЗИ-Ямбол в Интегрираната информационна система в държавната администрация е попълнен в срок.

Към 31.12.2020 г. нямаше неизпълнени наши договорни задължения.

През годината бяха проведени пет конкурсни процедури - две за назначаване на главен експерт в дирекция АПФСО, една за назначаване на главен експерт в дирекция МД, една за назначаване на старши експерт в дирекция ОЗ, отдел ЛИ и една за назначаване на младши експерт в дирекция НЗБ, които приключиха с назначаване на служители.

В РЗИ-Ямбол за периода 01.01-31.12.2020 г. са постъпили 17 /седемнадесет/ заявления за предоставяне на информация по Закона за достъп до обществена информация. Всички те са обработени от главен секретар, в съответствие с утвърдените Вътрешни правила за работа по Закона за достъп до обществена информация. По постъпилите 17 заявления са издадени 15 решения за предоставяне на достъп, а на двама заявители е отговорено чрез писма. По видове на заявителите исканията се разделят на: 7 от НПО, 7 от физически лица, от които 1 журналист и 2 юридически лица.

II.ФИНАНСОВО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Изградената система за финансово управление и контрол в РЗИ гр.Ямбол бе прилагана в практиката чрез разработени и утвърдени политики и процедури във всички области на финансовото управление и контрол, които имат за цел да осигурят разумна увереност за постигане целите на инспекцията чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове на РЗИ и договори;

- надеждност и всеобхватност на финансова и оперативната информация;

- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;

- опазване на активите и информацията.

При планиране на бюджетните средства в РЗИ бяха предвидени средства за реализиране на програми:

1. Държавен здравен контрол;

2. Профилактика и надзор на заразните болести;

3. Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване;

4. Администрация.

През 2020 г. таксите, които бяха събрани по Закона за здравето и Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина са в размер на 87069 лв. при уточнен план 130000 лв. Неизпълнението на плана с 42931 лв. се дължи на спиране на изследването на храни.

Приходите от наказателни постановления, които бяха постъпили по сметката на РЗИ са 2800 лв., събраните от НАП съгласно ДДС 12/10.12.2009 г.- 2940 лв. – общо 5740 лв. при уточнен план 10000 лв. Неизпълнението от 4260 лв. се дължи на факта, че физическите и юридически лица, на които са издадени наказателни постановления не плащат в доброволния срок.

Други неданъчни приходи в размер на 116 лв. бяха от продадени специални формуляри за поръчка на наркотични вещества по отчетна стойност.

Общо събраните и трансферирани към МЗ приходи бяха в размер на 89985лв. при уточнен план 140000 лв. – 64.28% изпълнение.

Периодично се правеше анализ на събираемостта на наказателните постановления по Закона за здравето и се предприемаха мерки за тяхното доброволно събиране в

регламентирания 7-дневен срок, след което се предаваха в Национална агенция за приходи.

Финансово-счетоводната дейност на РЗИ бе организирана в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации, Единната бюджетна класификация за 2020 г., Счетоводните стандарти и указания, Счетоводната политика и др.

За законосъобразното и целесъобразното разходване на бюджетните средства бе извършван предварителен контрол от финансов контрольор и прилагана системата на двойния подпис. Всички документи свързани с поемане на задължение или извършване на разход бяха подписвани от директора на РЗИ и директор дирекция АПФСО.

Своевременно през годината беше предоставяна информация на първостепенния разпоредител, относно усвояването на бюджетните средства чрез изготвяне на месечни отчети, справки по параграфи, натурални показатели и счетоводни сметки.

През 2020 г. общо за заплати и възнаграждения на персонала по трудови и служебни правоотношения бяха изплатени 660578 лв. при утвърден годишен план 665796 лв. Реализираната икономия от фонд работна заплата през годината бе от вакантни длъжности и болнични и беше използвана за изплащане на други възнаграждения и плащания на персонала, и за изплащане на обезщетения на освободени служители.

Изплатена бе сума по граждански договор за консултация, изследване и валидиране на микробиологични проби от лекар микробиолог – 3200 лв., за обобщаване на статистическа информация – 1500 лв., за вземане на проби за изследване на COVID-19 – 3709 лв. За осъществяване на граничен здравен контрол от наети доброволци бяха изплатени 9634 лв.

Изплатената сума за СБКО на служителите по трудово правоотношение бе в размер на 3700 лв., за представително работно облекло на служители по служебно правоотношение – 9998 лв. На пенсионирали се служители беше изплатено обезщетение по чл. 61, ал.2 от ЗДСл – 469 лв., по чл.106, ал.3 от ЗДСл – 12252 лв., по чл. 224, ал.1 от КТ – 868 лв. и по чл. 222, ал. 3 от КТ – 6036 лв. За първите три дни временна неработоспособност за сметка на работодателя бяха изплатени – 4701 лв.

Издръжката на РЗИ през 2020 год. е 300766 лв. Бюджетът ни за издръжка в размер на 165000 лв. беше актуализиран през годината, поради създалата се епидемиологична обстановка във връзка с COVID-19 както следва: 90000 лв. за закупуване на тестове и извършване на изследвания, 20000 лв. за закупуване на предпазни облекла във връзка с осигуряването на оперативен резерв, 11139 лв. за ЛПС за осигуряване на оперативен резерв, 2478 лв. за закупуване на 4 броя таблети за осъществяване на граничен здравен контрол, 630 лв. за туристически услуги, 11519 лв. за текущ ремонт и обзавеждане на имунизационен кабинет за поставяне на ваксини срещу COVID-19. Останалите разходи през 2020 година бяха предимно за закупуване на медикаменти, работно облекло, материали, гориво и смазочни материали, ел.енергия, природен газ, външни услуги, командировки, застраховки, текущ ремонт и др.

През годината бюджетът ни беше увеличен с 115941 лв. за капиталови разходи. Във връзка със създалата се пандемия и необходимостта от поставяне на термо камери на

ГКПП Лесово бяха закупени 6 броя термо камери на стойност 43711 лв. За осъществяване на дейността на здравния контрол бяха закупени 6 броя таблетни компютри на стойност 4320 лв. и 10 броя лицензи за право на ползване на софтуерни приложения в размер на 4800 лв. Беше закупен нов автомобил „Тойота Корола“ на стойност 32966 лв. За съхранението на ваксини срещу COVID-19 бяха закупени фризер с ултрариски температури на стойност 23040 лв., UPS за аварийно захранване на фризера на стойност 3408 лв., агрегат за аварийно захранване на фризера на стойност 3060 лв. и софтуер за мониторинг на температурните данни към фризера на стойност 636 лв.

С направените разходи ежедневно се осъществяваше контрол по спазване на противоепидемичните мерки и здравните изисквания в лечебни, здравни и детски заведения, в обектите с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на населението. Извършваха се лабораторно-диагностични изследвания по искане на лечебни заведения, физически и юридически лица.

III. СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Стопанското обслужване в РЗИ включва обезпечаването с необходимите материали, медикаменти и средства за работата и функционирането на РЗИ, осигуряването на оптимални условия за организиране на дейностите, извършвани от инспекцията.

Дирекция „Административно правно финансово – стопанско обслужване” беше създала всички необходими условия за успешно осъществяване на основната дейност на инспекцията чрез;

- организиране и снабдяване на всички звена с материали, консумативи, химикали, диагностикуми, горива и смазочни материали;

- организиране поддръжката и стопанисването на материалната база;

- абонаментно обслужване на специализираната техника, редовно калибриране на измервателните уреди, съгласно изготвен план;

- осигуряване на транспортно обслужване на РЗИ, чрез поддържане на автомобилния парк в добро техническо състояние, представяне моторните превозни средства на годишни технически прегледи;

- поддръжка изправното състояние на противопожарната система и техника, извършени са мероприятия за противопожарната безопасност на служителите и сградите.

Беше извършен текущ ремонт и обзавеждане на имунизационен кабинет за поставяне на ваксини срещу COVID-19. От частичен ремонт се нуждае покрива в химична лаборатория. От текущ ремонт се нуждаят и стаи в административната сграда, което ще подобри условията на работа.

IV. ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Дейността на информационното обслужване в инспекцията бе свързана с осигуряване на информационните връзки и комуникации на администрацията; поддържане на публичните регистри и бази данни; организиране, поддържане и

технически контрол при събирането, обработката, съхраняването и отчитането на оперативната информация от звената на РЗИ; осигуряване техническа поддръжка на компютърната и друга информационна техника, актуализиране на програмните продукти, свързани с дейността на РЗИ; обучение на служителите за работа с компютърна техника и инсталираните програми, осигурен Интернет достъп.

В инспекцията действат следните информационни системи:

1.Система за правно-информационни услуги „Сиела-Норма", която е предназначена за използване на всички нормативни актове в българското законодателство.

2.Система за труд и работна заплата „Терес", която е предназначена за отчитане заплатите на служителите, дава възможност за промени в работните заплати и др.

3.Уеб базирана система за финансово-счетоводна дейност „Бизнес процесор - Конто 66", която е предназначена за въвеждане и обработка на счетоводната информация.

4. Информационна система за следене движението на биопродуктите.

5. Система за управление на документооборота и работния поток „Eventis R7".

Всички компютри в инспекцията са свързани в локална мрежа.

Инспекцията разполага със сървър, достъпен за всички служители, който служи за връзка между тях, обмен на файлове, както и за получаване и съхраняване на информация.

За външни потребители на информация, инспекцията има изградена интернет страница www.rzi-yambol.org

За информация от други органи е създадена електронна поща – rzi-yambol@mbox.contact.bg

За техническата поддръжка на локалната мрежа и компютърните системи е сключен договор за абонаментно обслужване, като по този начин своевременно се отстраняваха възникналите технически проблеми в устройствата (компютри, принтери, мрежови устройства). Редовно се осигуряваха необходимите консумативи и материали. Даваха се становища и консултации за закупуване на компютри, във връзка с инсталирането на програмни продукти.

За предотвратяване на неоторизиран достъп на лица до информационните масиви съществува организация за достъп на потребителите до информационната система чрез потребителски имена и пароли.

Бяха закупени 10 броя нови таблетни компютри. Необходимо е да се закупят още 10 броя нови компютри, които да заменят компютърните конфигурации с остаряли компоненти, които забавят работата, не позволяват инсталация на нови софтуерни продукти и не осигуряват надеждна защита от вируси.

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ДИРЕКЦИЯ „МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ“
ПРЕЗ 2020 г.

Дирекция „Медицински дейности” при РЗИ-гр. Ямбол осъществява дейността си, съгласно нормативната уредба и Устройственият правилник на РЗИ.

Извършени са следните дейности:

1. От 01.04.2019г. регистрацията на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите се извършва от ИА „Медицински надзор“. Приети са 8 заявления за първоначална регистрация и 14 заявления във връзка с промяна в обстоятелствата на лечебни заведения за извънболнична помощ.

В изпълнение на чл.40, ал.4 от ЗЛЗ са издадени 21 удостоверения за спазване на здравните изисквания и утвърдените медицински стандарти.

Приети са 4 заявления за заличаване на ЛЗ на основание чл.45, ал.1, т.7 от ЗЛЗ – по искане на лечебното заведение и са връчени 4 заповеди за заличаване. Извършени са проверки и са осъществени дейности по заличаването на ЛЗ поради неосъществяване на дейност повече от 6 месеца. 1 лечебно заведение е заличено поради смърт на регистрирания. На основание чл.45, ал.1, т.8 от Закона за лечебните заведения са предприети действия по служебно заличаване от регистъра на лечебните заведения на 2 ЛЗ, поради смърт на регистрирания.

Издадени са 95 становища за недостатъчност по чл.81 от ЗЛЗ, колкото са и подадените заявления.

2. По чл.46 и чл.47 от ЗЛЗ са извършени 2 проверки и са издадени 2 удостоверения:
   - МБАЛ»Св.Ив.Рилски»ЕООД гр.Елхово;
   - МБАЛ «Св.Пантелеймон Ямбол»АД
3. По Закона за здравето е извършена регистрация на 2 лица, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве. Заличена е регистрацията на едно лице, упражняващо неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве
4. Издадено е 1 разрешение за съхранение и продажба на ЛП от лекари и лекари по дентална медицина съгласно Наредба № 5 от 6 юли 2011 г. за условията и реда за получаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина и снабдяването им с лекарствени продукти.
5. По Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина е извършена 1 регистрация на дрогерия и е заличена 1 дрогерия.
6. Относно организирането и контрола на дейността по медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза се

извършват текущи проверки в лечебните заведения, като се проверяват журналите за регистриране решенията на ЛКК, дават се указания:

- Извършени са 54 съвместни проверки с представител на ТП на НОИ Ямбол по Наредбата за експертиза на работоспособността в лечебни заведения за извънболнична помощ, от които 28 на АПМП и АСИМП и 26 на ЛКК. Извършени са и 4 проверки на ТЕЛК по жалби.

Във връзка с извършени проверки по сигнал, изпратен от ЗАД „Армеец“АД с Вх. № МЕ-01-32/26.02.2020 г. комисия от служители на РЗИ и ТП на НОИ извърши проверки на визираните в сигнала лечебни заведения по организацията на експертизата на временната неработоспособност. При проверката са изготвени 26 констативни протокола и не са открити нарушения на Наредбата за емдицинска експертиза. Представени са амбулаторни листове за всички пациенти, в които са отразени анамнеза, обективно състояние, направени изследвания и назначено лечение.

- Проведени са 2 обучения съвместно с ТП на НОИ по експертизата на временната неработоспособност на лекари от извънболничната медицинска помощ.

7. Издадени са общо 36 заповеди за състав на ЛКК, съгласно чл. 104, ал. 1 от Закона за здравето и във връзка с чл. 7, ал. 1 от ПУОРОМЕРКМЕ.
8. Със заповед на директора на РЗИ е сформиран Регионален съвет за медицинска експертиза, съгласно чл.111 от Закона за здравето. Извършен е анализ и контрол на дейностите по експертиза на временната неработоспособност, осъществявани от лекуващите лекари, ЛКК и ТЕЛК на територията на област Ямбол.

Проведени са 43 заседания на РСМЕ

- Извършени проверки на болнични листи и решения на ЛКК, в т.ч. обжалвани болнични листове – обжалвани са общо 193 болнични листове, в т.ч. 55 еднолично издадени и 138 издадени от ЛКК. Обжалвани са и 11 протокола за помощни средства.
- Разгледани са общо 151 решения на ЛКК и ЕР на ТЕЛК във връзка с обжалвани болнични листове, като са изпратени на заинтересованите страни. С ЕР на ТЕЛК са отменени 22 болнични листове, а с решение на ЛКК са отменени 11 болнични листове. При отмяна на болничен лист, РСМЕ изпраща решението на ЛКК до заинтересованите страни, и след изтичане за законоустановения срок за обжалване, решението се изпраща до ТП на НОИ.
- 44 болнични листове са обжалвани от работодатели, 149 са обжалвани от ТП на НОИ и 11 са обжалвани от ДСП.

Организация по експертизата на трайната неработоспособност и преосвидетелстване:

- Проверени и заверени експертни решения на ТЕЛК са 4103. Главен инспектор от дирекция "Медицински дейности" при РЗИ заверява ЕР на ТЕЛК, като ги връща на ТЕЛК при установени технически грешки за отстраняването им;
- приети и обработени документи за освидетелстване, преосвидетелстване и служебно преосвидетелстване за ТЕЛК, обработка на МЕД са 3008 броя;
- изпратени експертни решения на заитересованите страни – 1028 броя;
- създадени са 186 МЕД по обжалвани болнични листове;
- Приети са 414 жалби на ЕР на ТЕЛК и Медицинските експертни досиета са изпратени в НЕЛК.

- Извършена е проверка и са заверени с печат „Влязло в сила“ 692 ЕР на ТЕЛК;
- Издаване на заверено копие на документ по АУ 685 – 49 документа

От 15.10.2020г. е въведена в експлоатация Информационната система за контрол на медицинската експертиза. Изготвени и предоставени на всички лекари бяха указания за работа с ИБД. Ежедневно се оказва съдействие от страна на експерт от дирекция „Медицински дейности“ на всички лекари, срещащи затруднения с работата с ИБД

9. Извършени са 29 проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване на правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване, като 4 са срещу ЛЗБП, 5 жалби срещу лечебни заведения за извънболнична помощ, 15 са срещу решения на ТЕЛК и 5 са молби за съдействие. На всички е даден отговор. По 3 от жалбите е направено предписание.
10. По Наредба №3 /2019г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които МЗ субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на ЛЗ, е събрана информация от 2 отчета и са осъществени 2 проверки в МБАЛ "Св.Пантелеймон"АД гр.Ямбол и МБАЛ "Св.Ив.Рилски" ЕООД гр.Елхово. Проверени са 5% от случаите в ЛЗБП, за което са издадени 5 констативни протокола. Не са установени нарушения.
11. Извършени са 2 проверки по заявяването, разпределението и разхода на лекарствени продукти, заплащани със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването за лечение на заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.
12. Контрол по спазването на нормативните изисквания към формата, съдържанието, условията и реда за използ ване, обработка, анализ, съхраняване и предоставяне на медицинска документация от лечебните заведения и медицинските специалисти се осъществява постоянно от инспектори към Дирекция МД.

Към 31.12.2020г. служителите от Дирекция МД извършиха общо 7246 проверки, в т.ч.:

- По чл.56 от Закона за здравето са извършени общо 72 проверки, от които 58 проверки в ЛЗИМП и 14 проверки в аптеки;
- Извършени са 10 проверки на ЛЗ за извънболнична медицинска помощ по жалби и сигнали
- В изпълнение на чл.63, ал.4 и ал.8 от Закона за здравето са извършени 38 проверки по спазването на въведените противоепидемични мерки в лечебни заведения за извънболнична медицинска помощ, от които в ДКЦ – 5 проверки; ОПЛ – 16 проверки; МЦ – 11 проверки; МДЛ – 4 проверка; Дрогерии – 1 проверка; СБАЛК – 1 проверка. Не са констатирани нарушения
- Извършени са 5 проверки в лечебни заведения за болнична помощ по жалби;
- По Наредбата за медицинската експертиза са извършени общо 54 проверки;
- По медицинските стандарти на ЛЗИМП са извършени 11 проверки;
- Извършени са 329 проверки по статистиката.
- Проверени и кодирани по МКБ -10 са 1932 броя „Съобщение за смърт“;
- По експертизата на трайната неработоспособност са проверени и заверени 4103 ЕР на ТЕЛК.
- Извършена е проверка и са заверени с печат „Влязло в сила“ 692 ЕР на ТЕЛК;

13. **Извършени административни услуги от служителите на Дирекция**

„Медицински дейности“ при РЗИ Ямбол

АУ 1660 - издаване на удостоверение за съответствие с основните изисквания, на които трябва да отговарят лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове **– 2**

АУ 3041 - издаване на удостоверение за спазени здравни изисквания и утвърдени медицински стандарти във връзка с подаването на заявление за регистриране на ЛЗ за извънболнична помощ и хосписите **– 21**

АУ 1793 - издаване на удостоверение за регистрация на лицата, практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве **– 2**

АУ 1088 - заличаване от регистъра на лицата, практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве **– 0**

АУ 1349 - издаване на удостоверение за регистрация на дрогерия **– 1**

АУ 961 - издаване на становище за недостатъчност на специалисти по дадена специалност при сключване на договор с РЗОК за осъществяване на специализирана медицинска помощ - **95**

АУ 685 - издаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина **– 1**

АУ 1336 - прекратяване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина **– 0**

АУ 881 - изготвяне на протокол за извършена проверка във връзка с издаване на лицензия за търговия на едро или дребно и съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества **– 1**

АУ 2155 - предоставяне на специални рецептурни бланки на лечебни заведения за предписване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества – **227** заявления

АУ 341 - предоставяне на специални формуляри на аптеки за поръчка на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества **– 21** заявления

АУ 1573 - издаване на хигиенно заключение за получаване на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптека **– 1**

АУ 2241 - издаване на становище за унищожаване на лекарства **– 0**

АУ 477 – издаване на заверено копие на документ - **49**

14. Събиране, обработване и предоставяне на финансово-икономическа статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на областта

- Събрани са 4 месечни отчети на ЛЗБП – Приложение 2 НЗОК;

- Събиране, обработване и изпращане в НЦОЗА на информация за броя постъпили болни, отговарящи на изискванията на ПМС №17/31.01.2007г. в лечебните заведения за болнична помощ – за 4-то тримесечие на 2019г. са получени 3 положителни становища от ДСП, а за 1-тримесечие на 2020г. – 12 положителни становища от ДСП, за 2-тримесечие са получени 11 положителни становища; за 3-то тримесечие са получени 13 положителни становища от ДСП
- Събиране, обработване, контрол и предоставяне в МЗ на справка за натуралните показатели в делегираните от държавата дейности по здравеопазване – събрана е информацията от 5 общини и са изпратени 4 обобщени справки в МЗ.
- Събиране, обработване и контрол на отчетите по разделно отчитане на разходите в лечебните заведения за болнична помощ/ЛЗБП/ - **6 броя**;

15. Събиране, обобщаване и изпращане в НЦОЗА на информация за извършени от пациентите избор на лекар/екип и информация за платените услуги, съгласно чл.27 и чл.24а от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ – всяко тримесечие;
16. Изпращане на информация за починалите пациенти в ЛЗБП в ИАМН по зададен образец – всяко тримесечие
17. Събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения:
    - *Събиране, извършване на контрол и предоставяне на НСИ отчетите за дейността на Детски ясли, Обединени детски заведения и ДМСГД – **12 отчета**;*
    - *Събиране, извършване на контрол и предоставяне за обработка на ТСБ/НСИ/ отчети за легловия фонд и персонала на ЛЗБП, хосписите, ЛЗИБП / ДКЦ,МЦ,МДЦ, СМДЛ,СМТЛ/, ЦСМП, РЗИ и други дейности в здравеопазването към общините/ - **45 отчета**;*
    - *През 2020г. са събрани и обработени **общо 284 годишни отчети за дейността на ЛЗ през 2019г.** и са предоставени на НЦОЗА;*
    - *Събиране, извършване на контрол и обработка на оперативна статистическа информация – **128 броя**;*
    - *Ежемесечно се събира информация и се изготвя информационна карта за починалите деца на територията на областта – изготвена е една карта за 2019г. за 2 починали деца и 1 карта за 2 починали деца през 1-во тримесечие на 2020г.*
    - *Кодираните по МКБ 10 и обработени Съобщения за смърт за събития на територията на областта, подавани от лечебните заведения са 1932 съобщения;*
    - *Събрани са и предоставени на НЦОЗА 53 съобщения за суицидно действие. Извършено е вписване в Портал за мониторинг на суицидните действия в Р България.*
    - *Извършена е проверка и кодиране на 4 съобщение за неонатална смърт .*
18. *Във връзка с внедряване и поддържане на единни информационни системи за отчетност на лечебните и здравните заведения, оказване на методична помощ и осъществяване на контрол при прилагането им, РЗИ извършва контрол през цялата година. В лечебните заведения за болнична помощ са внедрени и се извършват вписвания в следните информационни системи:*

- *Информационна система за ражданията;*
- *Електронен регистър на инвазивната кардиология;*

- *В РКМЕ при РЗИ-Ямбол е внедрена Единната информационна система на медицинската експертиза.*
- *Информационна система за контрол на медицинската експертиза*

19. Към 31.12.2020г. са изготвени следните доклади, справки и анализи:

- *Отчет на показателите по бюджетни програми на Дирекция „Медицински дейности“:*

Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“
Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“
Бюджетна програма „Психиатрична помощ“

- *Доклад и отчети на ЛЗБП до ДАНС – изпращат се всяко тримесечие*

- *В изпълнение на писмо изх.№16-00-28/17.02.2020г. на Министъра на здравеопазването е изискана и предоставена информация относно подготовката и представянето на бюджетните прогнози за периода 2021-2023г. за МБАЛ „Св.Пантелеймон“АД и МБАЛ“Св.Ив.Рилски“ЕООД гр.Елхово.*
- *В изпълнение на изискванията, поставени на работна среща в МЗ на 22.01.2020г. е предоставена информация в МЗ:*
  Достъп до първични здравни грижи;
  Достъп до интегрирани и ориентирани към пациента грижи;
  Достъп до психиатрична помощ;
  Медико-статистически данни за област Ямбол към 31.12.2018г. и към 31.12.2019г.
  Доклад съгласно чл.8б, ал.3 от Наредба №49/18.10.2010г. на МЗ към 31.12.2019г.
- *Извършено е проучване по общини и изготвена информация за броя на болните с трансплантации, които имат право на пътувания за контролни прегледи – изпратена обобщена справка в МЗ;*
- Изпратен е доклад до министъра на здравеопазването във връзка с постъпило писмо от изп.директор на МБАЛ“Св.Пантелеймон“АД относно невъзможността за осигуряване на необходимия висш медицински персонал за 24-часово изпълнение на лечебната дейност в отделението по „Неонатология“ и временното прекратяване дейността по неонатология, считано от 07.03.2020г.
- Изпратена е информация за отчитане броя на бежанците, потърсили и получили спешна медицинска помощ от ЦСМП Ямбол в процеса на производство за получаване на статут и/или получили такъв през 2019г.
- Изпратена е справка от Регистъра на ЛЗ за наличието на регистрирани амбулатории за специализирана извънболнична помощ по определени медицински специалности
- В изпълнение на писмо с изх.№16-00-49/23.03.2020г. на министъра на здравеопазването са изпратени указания до всички лечебни заведения относно медицинската експертиза на временната неработоспособност при бременни жени.
- Изпратени указания до всички ОПЛ относно издаването на болничен лист за карантина на български граждани, пристигащи от държави с високо разпространение на коронавирус
- Изпратени указания до всички лечебни заведения относно закупуването на лични предпазни средства.
- Изпратени указания до ЛЗБП и ТЕЛК относно начина на освидетелстване,

преосвидетелстване и предоставяне на ЕР на ТЕЛК по време на извънредното положение.

- *В изпълнение на писмо изх.№16-00-57/30.03.2020г. на Министъра на здравеопазването е изискана и предоставена информация относно изпълнението на §1, ал.4 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020г. – извършени проверки от представители на Електроразпределение ЮГ ЕАД на техническото състояние на енергийните обекти и такива за резервно захранване в ЛЗ на територията на област Ямбол.*
- *В изпълнение на писмо с изх.№ 16-00-49/06.04.2020г. на министъра на здравопазването, е предоставена информация относно функционирането на ЛКК и ТЕЛК по време на извънредното положение;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№ 16-00-66/21.04.2020г. на министъра на здравопазването, е предоставена информация за наличните и придобити след 12.03.2020г. апарати за белодробна вентилация в лечебните заведения на болнична помощ;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№08-00-282/27.04.2020г. на министъра на здравеопазването, относно недостиг на медицински специалисти в МБАЛ Видин, е извършено проучване сред ЛЗ на територията на област Ямбол;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№16-00-40/11.03.2020г. на зам.министър е обобщена и изпратена информация за броя на медицинските специалисти от професионално направление „Здравни грижи“, упражняващи професионална дейност в ЛЗ на територията на област Ямбол;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№92060/15.05.2020г. на министъра на здравеопазването е изпратена Справка за приоритетните потребности от оборудване и консумативи за нуждите на отделенията за лечение на пациенти с коронавирус и интензивните отделения за област Ямбол;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№74-03-334/21.05.2020г. на зам.министър д-р Бойко Пенков е изпратена справка за обезпечеността на ЛЗ с противозмийски серум;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№13-00-40/21.05.2020г. е изпратена справка за необходимостта от лекарствен продукт Аналгин-хинин в ЛЗБП, определени да провеждат лечение и наблюдение на пациенти с Ковид 19;*
- *В изпълнение на Пълномощно №РД-16-91/09.06.2020г. на министъра на здравеопазването, директор дирекция „Медицински дейности“ взе участие в заседание на Общо събрание на акционерите на МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“АД – изпратен е протокола от общото събрание в МЗ;*
- *В изпълнение на чл.44, ал.3 от Наредбата за придобиване на специалност в системата на здравеопазването са изпратени в НЦОЗА:*
- *Свободни длъжности по специалности*
- *Информация за броя и възрастовата структура на практикуващите специалисти, потребности от специалисти и предложения за места за специализанти за 2021г.;*
- *Приложение №1 към анализа на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването на област Ямбол*
- *В изпълнение на писмо с изх.№20-09-12/12.06.2020г. на министъра на здравеопазването, относно недостиг на медицински специалисти в МБАЛ Добрич, е извършено проучване сред ЛЗ на територията на област Ямбол*

- *В изпълнение на писмо изх. № 04-02-885/08.06.2020г. на Министъра на здравеопазването е изискана и предоставена информация относно ползването на медицинска застраховка от страна на гражданите на трети държави при посещение в ЕС.*
- *В изпълнение на писмо изх. № 16-19-49/07.07.2020г. на Министъра на здравеопазването е изискана и предоставена информация по приложена таблица, относно осигуряване на 24-часово медицинско обслужване на населението от област Ямбол.*
- *В изпълнение на чл. 44, ал. 1, ал. 2 и ал. 5 от Наредбата за придобиване на специалност в системата на здравеопазването са изпратени в НЦОЗА потребностите на базата за обучение от специалисти и предложения за места по наредбата.*
- *В изпълнение на писмо с изх. № 16-00-83/19.06.2020г. на Министъра на здравеопазването е предоставена информация от извършена проверка в ТЕЛК при МБАЛ „Свети Пантелеймон Ямбол“ АД, относно освидетелстване на лицата до 18 годишна възраст.*
- *В изпълнение на писмо с изх. № 91-00-54/23.07.2020г. на Министерство на здравеопазването е изпратен отчет за степента на изпълнение на показателите по бюджетни програми в дирекция Медицински дейности, РЗИ - Ямбол към 30.06.2020г.*
- *В изпълнение на писмо с изх. № 09-00-99/20.07.2020г. на Министерство на здравеопазването е изпратен анализ за здравни потребности и осигуряване на здравно обслужване, картиране, прогнози и перспективи за развитие за десет годишен период – област Ямбол.*
- *Изпратени макети до Министерство на здравеопазването с предложения за разпределение на минимален брой болнични легла за лечение и наблюдение на пациенти с COVID-19 в област Ямбол.*
- *В изпълнение на писмо с изх. № 16-00-111/25.08.2020г. на Министерство на здравеопазването е изпратена информация по приложена таблица за броя на пациентите с COVID-19 приети в МБАЛ „Свети Пантелеймон Ямбол“ АД, нуждаещи се от лечение с лекарствения продукт Veklury (INN Remdesivir).*
- *В изпълнение на проект BG16RFOP001-4.001-0001 „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ е изпратен списък с определени служители, които да бъдат включени в състава на заповед на Министъра на здравеопазването за приемането на медицинско оборудване на спешно отделение.*
- *В изпълнение на писмо с изх.№4366/30.09.2020г. на НЕЛК е изпратено писмо до изп.директор на МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД и председателя на ТЕЛК относно приетите промени в Наредбата за медиицнска експертиза и Методиката за прилагане на отправни точки за оценка на трайно намалената работоспособност, вида и степента на увреждане в проценти;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№ 16-00-83/05.10.2020г. на зам.министър д-р Бойко Пенков указанията на НЕЛК относно медицинската експертиза на лицата до 18 годишна възраст, особено на тези с ментални и неврологични заболявания са изпратени до изп.директор на МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД и до председателя на ТЕЛК;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№4560/06.10.2020г. на директора на НЕЛК е изпратено писмо до изп.директор на МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД и*

председателя на ТЕЛК относно преминаването на задължително обучение по медицинска експертиза, провеждано от НЕЛК – дистанционна форма;

- *Изготвена е справка за общия брой хоспитализирани пациенти с COVID-19 в ОАИЛ в МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол“АД, в т.ч. починалите;*
- *Изготвена е прогнозна справка относно търсенето и употребата на лекарствени продукти, използвани в интензивните отделения;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№16-00-133/27.10.2020г. на МЗ, е предоставена информация за потребностите от доброволци, необходими за нормалното функциониране на ЛЗ при обслужване на пациенти с COVID-19;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№ 16-00-134/27.10.2020г. на зам.министъра на здравопазването, е предоставена информация за броя на леглата за интензивно лечение, лекуващи пациенти с коронавирус и тяхната заетост;*
- *Изготвена е справка за наличните респиратори и необходимостта от същите в лечебните заведения за болнична помощ;*
- *Изготвена е справка за денонощните телефони, на които ще се получава информация за заетостта на леглата за лечение на пациенти с коронавус;*
- *Доклад до министъра на здравеопазването относно осигуряването на необходимите медицински грижи за лицата, нуждаещи се от хоспитализация при усложнена епидемична обстановка*
- *В изпълнение на писмо с изх.№16-00-145/16.11.2020г. на зам.министър на здравеопазването, е изготвена справка за основните доставчици на лекарствени продукти, медицински изделия и кислород на лечебните заведения за болнична помощ, осъществяващи лечение на пациенти с COVID-19;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№16-00-140/05.11.2020г. на Министъра на здравеопазването, е предоставен на ЛЗ протокол за лечение на пациенти с коронавирус;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№ 66-00-592/03.11.2020г. на главен секретар на МЗ са изпратени указания до ОПЛ за стриктно спазване на Наредба №3 /2011г. за изискванията за физическа годност към водачите на МПС и условията и реда за извършване на медицинските прегледи;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№16-00-105/06.11.2020г. на министъра на здравеопазването, е предоставена информация на ЛЗ за лечението на пациенти с Ковид-19 с лекарствения продукт Ремдесевир – протокол за назначаване на терапия и указания за осигуряване, отчетност и контрол на разходване на лекарствения продукт;*
- *В изпълнение на Заповед №РД-01-637/06.11.2020г. на министъра на здравеопазването, са изпратени указания на ЛЗ за ежедневното въвеждане на цялата информация за лицата с Ковид-19, хоспитализирани в тях – Модул за заетост на болничните легла, определени за лечение на пациенти с Ковид-19;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№ 16-00-146/17.11.2020г. на министъра на здравопазването, е изготвен доклад относно наличните системи за доставяне на кислород и кислородните инсталации в лечебните заведения;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№16-00-147/17.11.2020г. на министъра на здравеопазването, е предоставена информация на ЛЗ относно осигуряването на необходимите миорелаксанти за нуждите на ЛЗБП;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№16-00-148/18.11.2020г. е изготвена справка за потребностите на месечна база от тестове за коронавирус;*

- *В изпълнение на писмо с изх.№ 16-00-149/18.11.2020г. на министъра на здравеопазването е предоставена информация на ЛЗ относно осигуряване на антитромботични лекарствени продукти, необходими за нуждите им;*
- *Изготвена е справка за осигуреността на ПФО при МБАЛ"Св.Пантелеймон Ямбол"АД с легла, в т.ч. за лечение на туберкулоза, и с персонал.*
- *В изпълнение на писмо с изх.№94-5086/17.11.2020г. на МЗ е изготвена и изпратена в справка с медико-статистическа информация за Инфекциозно отделение на МБАЛ"Св.Пантелеймон Ямбол"АД;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№11-02-79/18.11.2020г. на министъра на здравеопазването,са изпратени указания до изп.директор на МБАЛ „Св.Пантелеймон Ямбол"АД и ТЕЛК относно нормативно установените възможности за сформиране на ТЕЛК и облекчените условия за освидетелстване на лицата;*
- *Изготвена справка за потреблението на кислород и необходимостта от нови бутилки за лечебните заведения;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№16-20-86/01.12.2020г. на МЗ, са изпратени указания до всички ЛЗ за възможността за подаване и отчитане на направление бланка МЗ-НЗОК №4 „Направление за медико-диагностична дейност" по електронен път;*
- *В изпълнение на писмо с изх.№26-00-3212/04.12.2020г. на МЗ е предоставена информация на ЛЗ за иновативни медицински системи за изолация и транспорт на заразни пациенти, предлагани от Новамед ООД*
- *Изготвена справка за медицинския персонал, който ще бъде дежурен през нощта на 31.12.2020г.*
- *Изготвен доклад до МЗ с предприетите мерки от лечебните заведения за осигуряване нормалното функциониране на лечебните заведения по време на коледните и новогодишните празници.*
- *Във връзка с поставени въпроси до МЗ от народни представители, е изготвен доклад за осигуреността на населението с медицинска помощ и достъп до лечебните заведения;*

20. Контрол на обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (складове, аптеки, дрогерии) – на територията на областта са регистрирани 2 търговци на едро, 40 аптеки и 6 работещи дрогерии.

Извършени са общо 65 проверки по ЗЛПХМ, в т.ч.:

- 65 проверки в аптеки, от които:
  - 5 проверки в аптеки във връзка с прилагането на Делегиран регламент (ЕС) 2016/161 за вкчването в Националния регистър за верификация на лекарствата;
  - 36 проверки на аптеки съвместно с Икономическа полиция и Комисия за защита на потребителите, възложена от Окръжна Прокуратура Ямбол за осъществяване на държавен контрол върху цените на лекарствените продукти по ЗЛПХМ
  - 10 проверки в изпълнение на писмо с изх.№12-01-29/07.05.2020г. в аптеки, приготвящи лекарства по екстемпорална рецептура във връзка с незаконно производство на дезинфектанти;

Систематичният здравен контрол на лекарствените продукти е насочен към спазването на изискванията по отношение на документацията, хигиенния режим, съхранението на термолабилни лекарства, лекарствата, съдържащи отровни и

наркотични вещества, лекарствата с изтекъл срок на трайност, леснозапалимите лекарства и др.

Всяко тримесечие бе предоставяна информация на ОДБХ за регистрираните аптеки и дрогерии на територията на областта и за настъпилите промени.

21. Дейности, предвидени в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и нормативните актове по прилагането му:

- Извършени са 61 проверки в аптеки по ЗКНВП
- Извършени са 256 проверки на лечебните заведения, отчитащи специални рецептурни бланки за изписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества, съгласно чл.12, ал.2 от Наредба №4/2009г.
- Извършена е 1 проверка във връзка с издаване на лицензия за търговия на дребно и съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества
- Подадени са 31 декларации по чл.39 от ЗКНВП от притежателите на лицензия за търговия на дребно и съхраняване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества,че няма промяна в обстоятелствата, при които е издадена лицензията, както и че не са възникнали обстоятелствата по чл. 41, ал. 1, като е спазен нормативно установения срок 30 януари.
- Към 31.12.2020 г. са постъпили 227 заявления за заявяване и предоставяне на специални рецептурни бланки – жълти и зелени и специални формуляри за поръчка на лекарствени продукти съдържащи наркотични вещества.
    - Подадени са 21 заявления за специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества (кочани), съгласно чл.13, ал.4 от Наредба 21/2000г.
    - Приети са 333 протоколи-описи за отчитане на рецептурни бланки за предписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества -II екз. Съгл.чл.41, ал.3 от Наредба №4/2009г.
    - Приети са 113 протоколи-описи за отчитане на рецептурни бланки - I екз. съгл.чл.42, ал.2 от Наредба №4/2009г.
    - Приети са 5 протокол-описа за отчитане на лекарствени листи от лечебните заведения - I екз. съгл.чл.42, ал.2 от Наредба №4/2009г.
    - Приети са 346 протоколи за отчитане на специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества-чл.10, ал.5 /Наредба 21/2000г. ;
    - Приети са 104 отчети за движението на наркотичните вещества-чл.19, ал.1 и 2 от Приложение №7/Наредба №21/2000г.
    - Изготвени са 4 отчета за движението на наркотичните вещества-Приложение №8 към чл.20, ал.1 и 2/Наредба 21/2000г. ;

Във връзка с водене на регистър на лекарите и лекарите по дентална медицина, които предписват лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от списъците по чл.3, ал.2 на ЗКНВП – в регистъра са вписани 130 лекари, като към 31.12.20г. са вписани 7 промени.

22. Дирекция Медицински дейности при РЗИ извършва проучване на потенциалните рискове за здравето при бедствия, аварии и катастрофи от невоенен характер, потребностите от медицинска помощ, ресурсите на лечебната мрежа и разработва планове за медицинското осигуряване на населението - **ежегодно и при възлагане от страна на МЗ.**

- Изготвени са 250 ежедневни справки за свободен леглови фонд в ЛЗ БП на територията на областта.

- Изготвени са справки за окомплектоваността на лечебната мрежа на територията на област Ямбол към 01.04.2020г. и изпратени в МЗ

23. Организиране и провеждане на Отбранително мобилизационна подготовка, съгласно регламентиращите документи и указанията на Министерство на здравеопазването за 2020 г.

- Разработени са и се поддържат в актуално състояние плановете по медицинското осигуряване на населението;

✓ Военновременен план на РЗИ-Ямбол;
✓ План за привеждане на РЗИ в готовност за работа във военно време;
✓ План за дейност на РЗИ-Ямбол при терористична заплаха и ръководство на медицинското осигуряване при осъществен терористичен акт
✓ План за защита при бедствия
✓ План за защита при бедствия на пребиваващите в РЗИ Ямбол, на основание чл.36 от Закона за защита при бедствия;
✓ План за медицинско осигуряване на населението при усложнена зимна обстановка на територията на област Ямбол за сезон 2020-2021 г.

- Изготвен и изпратен в МЗ е отчет за извършените дейности по ОМП през 2019г.
- Извършени са 6 проверки по спазване изискванията на чл.114 и чл.115 от Раздел V от Закона за здравето и утвърдените методични указания за дейностите по ОМП от министъра на здравеопазването, от които:
    - 3 съвместни проверки с представител на РДПБЗН Ямбол: в „СБАЛК-Ямбол“ЕАД гр.Ямбол и МБАЛ „Св.Йоан Рилски“ООД на Плана за защита на пребиваващите, съобразен с изискванията на чл.36, ал.1 от Закона за защита при бедствия; 2 проверки в ЦСМП и 1 проверка в МБАЛ“Св.Пантелеймон Ямбол“АД
- Директорът на РЗИ взе участие в заседание на Щаба за изпълнение на Областния план за защита при бедствия и аварии на територията на област Ямбол във връзка с пожароопасната обстановка през летния сезон и спазване на Наредбата за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи – изготвен е доклад;
- Участие в обучение по проект на ГДПБЗН „Центрове за повишаване готовността на населението за реакция при наводнения“ в гр.Бургас – Програма 4 „Теоритична и практическа подготовка на възрастни хора в работоспособна възраст за реакция при наводнения и последващи кризи“
- Изготвени са указания до ЛЗ във връзка с готовността им за работа в усложнена зимна обстановка, придружена със снегонавявания и екстремно ниски температури – предприемане на действия за хоспитализиране на бременни с предстоящ термин на раждане и болни на хемодиализа;
- Във връзка със създаване на необходимата организация по извозването на болните на хемодиализа при усложнени зимни условия беше предоставена пълна информация на Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" Ямбол за маршрутите и смените по които се провежда лечението на пациентите на хемодиализа;
- На лечебните и здравни заведения беше предоставен План за информационен обмен и взаимодействие при усложнена зимна обстановка на територията на Ямболска област за сезон 2020г.-2021г.
- Изготвени са 3 доклада относно проведените дейности в ЛЗ по подготовката за

работа в усложнени зимни условия : до Областен щаб ; до Министерство на здравеопазването и до община Стралджа;

- В изпълнение на Наредбата за отсрочване на запасни и техника-запас от повикване във въоръжените сили при мобилизация, са изготвени и изпратени до общините:
    - Обобщена заявка за безусловно и условно отсрочване на запасни, назначени на работа в лечебни и здравни заведения на територията на РЗИ Ямбол;
    - Обобщена заявка за безусловно и условно отсрочване на техника-запас, числяща се в лечебните заведения на територията на РЗИ Ямбол, водещи се на отчет във Военно окръжие Ямбол.
- През 2020г. е извършено отсрочване във Военно окръжие Ямбол на запасни и техника запас от повикване във въоръжените сили при мобилизация

Дейности по ЗЗКИ и ППЗЗКИ

- Извършени са 14 проверки на регистратурата за КИ, в т.ч. годишна проверка, като протоколът е изпратен в ТДНС Ямбол.
- Изготвена и изпратена бе информация по чл.35 от ЗЗКИ за вписване в регистъра на материалите и документите, съдържащи КИ, създадена в ОЕ – РЗИ Ямбол към 01.01.2020г.
- Извършени са 6 обикновени проучвания на служители, заемащи длъжности с право на достъп до КИ до ниво „поверително“;
- Подготвени и изпратени за ново проучване в ДАНС и ДКСИ са документите на трима служители от РЗИ Ямбол, заемащи длъжности с право на достъп до ниво „секретно“.

24. Разработване и участие в изпълнението на регионални програми и проекти в областта на медицинските дейности

В изпълнение на Заповед №РД-01-308/04.06.2020г на министъра на здравеопазването е получена Мобилна клинична лаборатория за провеждане на профилактични изследвания, във връзка с изпълнението на дейностите за 2020г. по Националния план за действие за периода 2015-2020г. за изпълнение на Националната стратегия на РБългария за интегриране на ромите 2012-2020г., приоритет „Здравеопазване“, приет с Решение №355 на МС от 2016г.

За извършване на дейностите с мобилната клинична лаборатория е сключен договор с МЦ „Златен рог“ЕООД гр.Ямбол, за извършване на не по-малко от 500 клинични изследвания на лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебни заведения в населени места от област Ямбол.

Лечебното заведениеизвърши 506 клинични изследвания на здравнонеосигурени лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебни заведения в населени места от област Ямбол. От прегледаните 506 лица, при 164 бяха диагностицирани отклонения, т.е. болестни изменения на ендокринната система и на кръвта. Пациентите с болестни промени са насочени към личен лекар и/или съответните специалисти за допълнително уточняване, допълнителни изследвания и лечение, като здравнонеосигурените лица са насочени към дирекция „Социално подпомагане“ за оказване на финансова помощ.

В изпълнение на Заповед №РД-01-310/04.06.2020г. на министъра на здравеопазването, служители от РЗИ Ямбол проведоха дейности – беседи, обучения и кампании по следните теми:

- „Подобряване на здравна помощ на новородени и децата в предучилищна възраст“ дейности за „Провеждане на беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите за децата с цел мотивиране за редовното им прилагане“;
- Провеждане на беседи и разпространение на материали за хранене и отглеждане на децата, организиране на обучения на лица, ангажирани с отглеждането на малки деца;
- „Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население“ и „Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации“;
- „Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население“
- „Повишаване на здравните знания и информираността на ромското население“ – провеждане на кампании и беседи за запознаване с начините за предпазване от най-разпространените инфекциозни и хронични незаразни болести и провеждане на кампании и беседи за вредата от най-разпространените рискови фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене“
- Предоставени са здравнообразователни материали по следните теми: „Вирусни хепатити“, „Грип“, „Ваксинко“, „Препоръки за здравословно хранене на децата от 1 до 7 години“, „Препоръки за здравословно хранене на населението над 18г“,“Препоръки за здравословно хранене на ученици от 7 до 19 г.“, „Вредата от употреба на наргиле, цигари и злоупотреба с алкохол“, „Профилактични прегледи“, „Солта – ползи и вреди за здравето“, „Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести – Спри и се прегледай“. Предвид извънредната еипдемична обстановка с КОВИД-19, здравните медиатори също се включиха активно в предоставянето на брошурите сред ромското население, поради невъзможността да се събират голяма група хора.

25. Изпълнение на предвидени дейности по програмата за борба с трафика на хора, консултиране и подкрепа на Местните комисии за борба с трафика относно възможните механизми за оказване на медицинска и психологическа помощ и улесняване достъпа на жертвите на трафик, вкл. при лица с прекъснати здравноосигурителни права
26. Участие в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на медицинските дейности със сътрудничество на МЗ – осъществени дейности по Националната програма за психично здраве:

Ежемесечно се изпраща информация в НЦОЗА за осъществените дейности по програмата за превенция на самоубийствата; Извършва се вписване в Портал за мониторинг на суицидните действия в РБългария

27. Служители на дирекция „Медицински дейности“ се включиха активно в изпълнение на дейностите по овладяване на епидемичната обстановка:
    - Изготвени и изпратени в МЗ са 34 седмични справки за капацитета на Инфекциозно отделение и заетостта на леглата и 62 ежедневни справки за капацитета и заетостта на болничните легла и на леглата, определени за лечение на пациенти с COVID-19 в лечебните заведения на територията на област Ямбол;
    - Осъществяване на граничен здравен контрол;
    - Провеждане на епидемиологично проучване и издаване на

предписания;
- Въвеждане на информация в Информационната система за борба с Ковид-19 ;
- Събиране и обобщаване на информация относно броя на желаещите и правоимащите лица да се ваксинират срещу Ковид-19;

28. В изпълнение на утвърдените със Заповед №РД-01-627/29.10.2020г. на министъра на здравеопазването Указания за осигуряване, отчетност и контрол на разходването на лекарствения продукт Veklury, са изготвени:
    - 8 обобщени заявки на РЗИ Ямбол за осигуряване на лекарствен продукт Veklury (INN Remdesivir) за ЛЗ на територията на област Ямбол ;
    - 8 обобщени отчета на РЗИ Ямбол за изразходените количества лекарствен продукт Veklury (INN Remdesivir) от ЛЗ на територията на област Ямбол .
    - С приемо-предавателен протокол са получени и разпределени утвърдените от МЗ количества от лекарствения продукт на лечебните заведения, лекуващи пациенти с Ковид 19.
29. Във връзка с усложнената епидемична обстановка от разпространението на КОВИД-19 е извършена проверка в ОАИЛ в МБАЛ «Св.Пантелеймон Ямбол»АД и е изготвено становище на РЗИ Ямбол относно сключване на договор с НЗОК по:
    КП №3 «Интензивно лечение, мониторинг и интензивни грижи с механична вентилация и/или парентерално хранене»

    КП №3.1 «Интензивно лечение, мониторинг и интензивни грижи с механична вентилация и/или парентерално хранене в КАИЛ/ОАИЛ трето ниво на компетентност;

    КП №3.2 «Интензивно лечение, мониторинг и интензивни грижи с механична вентилация и/или парентерално хранене в КАИЛ/ОАИЛ трето ниво на компетентност;

    КП № 4 «Интензивно лечение, мониторинг и интензивни грижи с механична вентилация и/или парентерално хранене;

30. Дейности свързани с детското здравеопазване:
    30.1. Събиране, обработка и изпращане по е-поща в МЗ на актуална информация за състоянието на детската смъртност на национално ниво – събира се ежемесечно и се изпраща в МЗ при поискване;
    30.2. Поддържане на актуална информация за броя на децата, ползващи детски ясли и детски кухни на територията на региона-подавана е своевременно информация в МЗ за броя на децата в детските ясли и броя на децата ползващи детски кухни, по зададен образец - Събрана е информация от 4 общини.
    30.3. Определяне на лице от РЗИ за участие при сформиране на междуведомствени мултидисциплинарни екипи в случай на дете в риск, като алтернативно представен орган на местно ниво по Споразумение за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила при случаи на деца, жертви или в риск от насилие и при кризисна интервенция.

Участия на представители на Дирекция „Медицински дейности“ в комисии:

- Участие в 41 заседания на Съвета по осиновяване към РД СП ;
- Участия в 2 заседания на Общинските комисии по закрила на детето – заседание в Община Стралджа и Община Ямбол
- Участие в заседание на Общински съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси при община „Тунджа“
- Участие в конкурс за избор на управител на МБАЛ“Св.Ив.Рилски“ЕООД гр.Елхово
- Участие в конкурс за здравни медиатори в Община Стралджа;
- Участие в заседание на Областната комисия по безопасност на движението по пътищата;
- Участие в онлай обучение на Областната комисия по безопасност на движението по пътищата, организирано от Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“;
- Участие в заседание на Областния съвет за хора с увреждания;
- Участие в заседание на Комисията за извършване на подбор на постъпилите кандидатури от област Ямбол за членове на Съвета на децата;
- Участие в 2 заседания на Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование-област Ямбол
- Участие в 3 заседания на Общинската комисия по борба с наркоманиите ;
- Участие в заседание на Областен съвет по безопасност на движението по пътищата;
- Участие в онлайн-обучение, организирано от ДА“Безопасност на движението по пътищата“

30.4.Ежемесечно се изисква от лечебните заведения с родилни отделения информация относно:

- броя на извършените превенции на изоставяне на дете на ниво родилен дом съгласно Методическото ръководство за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом и Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция – подадена информация за 157 деца в риск
- броя на родените деца с увреждания – 5 деца
- изоставени деца в институции – 12 деца
- случаи на новородени деца, припознати от лица с чуждо или двойно гражданство, в изпълнение на „Стратегията за борба с трафика на хора“ – не са регистрирани такива случаи през периода.

Информацията се подава от МБАЛ "Св.Пантелеймон" АД и МБАЛ "Св.Йоан Рилски" ООД гр.Ямбол ежемесечно, РЗИ обобщава и изпраща в МЗ при поискване**.**

ОТЧЕТ НА Д НЗБ

През изминалата 2020 година дирекцията работи по предварително изготвен годишен план, съобразен с изискванията на МЗ.

ОСНОВНА ЦЕЛ

Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез усъвършенстване и подобряване на ефективността на епидемичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1.Последователна и целенасочена държавна политика за осъществяването на високоефективен надзор на заразните болести и разходноефективна национална имунизационна политика, успоредно с повишаване знанията на медицинските специалисти и информираността на обществото по въпросите на профилактиката на заразните болести;

2. Поддържане на висок имунизационен обхват в тясно взаимодействие с всички ведомства, неправителствения сектор, местната власт с акцент върху обхващането на деца в риск и труднодостъпните групи от населението;

3. Усъвършенстване на системата за опазване на страната от внос на инфекции с висок епидемичен потенциал риск в съответствие с Международните здравни правила и за провеждане на ефективен граничен здравен контрол чрез материално и кадрово обезпечаване на дейностите;

4. Предоставяне на достъпна и надеждна информация за инфекции, свързани с медицинското обслужване (ИСМО) до обществото, въвеждане на най-високите стандарти в практиката и поведението за намаляване на риска от ИСМО, повишаване квалификацията и продължаващо обучение на персонала през целия професионален път;

5. Продължаващи национални усилия за рационална антибиотична политика, базирана върху ограничената свободна продажба на антибиотиците, правилното им приложение (вкл. във ветеринарната медицина и селското стопанство), надзора на антибиотичната резистентност и съвременните критерии на рационалната антибиотична политика.

МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на активен епидемиологичен надзор на заразните заболявания, ефективен контрол на противоепидемичния режим на работа в лечебните заведения и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция и стерилизация.

2. Осъществяване на ефективна система за опазване на областта, респ.страната от внос на заразни болести, укрепване капацитета на звената за граничен здравен контрол и изпълнение на изискванията, залегнали в Международните здравни правила.

3. Опазване на областта, респ.страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск чрез създаване и поддържане на механизми за своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т. ч. биотероризъм.

4. Повишаване готовността на областта, респ. страната за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести;

5. Постигане на висок обхват в областта при изпълнение на Имунизационния календар на Република България, засилване на взискателността от страна на Д НЗБ по отношение на планирането и отчитането на извършените имунизации, реда и начините на тяхното провеждане. Осигуряване на надеждно функционираща „хладилна верига".

6. Осъществяване на ефективна координация на Д НЗБ с местните и регионални здравни структури, националните центрове по проблемите на общественото здраве, неправителствени организации и МЗ при изпълнение на дейностите по превенция и контрол на заразните заболявания.

7. Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаване на квалификацията на кадрите от Д НЗБ.

8. Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

9.Дейности по Национални и регионални програми, свързани с профилактиката и контрола на заразните заболявания.

I. ДЕЙНОСТИ ПО НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ:

1. <u>Тематични проверки (планови и извънредни) – общо 67</u>

През отчетната година са извършени общо 67 тематични проверки:

- По „Спазване на мерките за инфекциозен контрол" в ОПФ към МБАЛ АД- гр. Ямбол и в изпълнение на дейностите по издирване на контактни на туберкулоза и обхващането им с химиопрофилактика на туберкулозата - 4 проверки.
- По имунопрофилактиката на ОПЛ и МБАЛ-63 проверки

2. <u>Контрол над обектите и наказателна дейност</u>

През 2020 г. на здравен контрол от дирекция НЗБ подлежат 353 броя лечебни, здравни и др. заведения / влючително 8 ДДД фирми/, които се състоят от 564 обекта. Извършени са общо 989 проверки, от които 587 по ДЗК, включително и паразитологичен контрол в детски и лечебни заведения, 67 тематични, 156 по надзора на ОВП, 90 по чл.56 от ЗЗ и 89 други (за изпълнение на предписания, за проверки във връзка с извънредното положение, за разкриване на нови ЛЗ и др.).

С лабораторен контрол са обхванати 160 обекта. През годината са проверени 156 сухи стерилизатори, 90 автоклава и 2 газови стерилизатора. Взети са общо 730 смива от външна среда за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в лечебните заведения за болнична, извънболнична помощ, детски, учебни и социални заведения, като няма с лоши резултати.

Контрол на ДДД-дейностите.

От биолога в Д НЗБ през годината са извършени проверки по ДДД на детски, учебни и социални заведения, както и на регистрираните ДДД фирми.

Проведени бяха обучения на 4 лица за изпълнители на ДДД, които след проведен изпит получиха удостоверения.

През 2020 г. са издадени общо 271 предписания, от които 10 за: дезинсекция в НО на МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД-гр Ямбол, поради сигнал за хлебарки; за преустановяване и възстановяване на учебните занятия поради висока заболяемост от грип и ОРЗ и обявена национална грипна ваканция-5 бр., 3 бр. предписания за противоепидемични и профилактични мероприятия в училища, във връзка със случаи на ОВХ тип А; за хигиенни мероприятия в ДЗ, поради наличие на острици във външна среда-1 бр. и 261 за провеждане на противоепидемични мероприятия във връзка с извънредното положение в страната, поради пандемията от КОВИД-19- на лечебни заведения, общини, кина, РУО, обекти с обществено предназначение- за снабдяване с ЛПС, спазване на алгоритъма за поведение, съобщаване на случаи с COVID-19, затваряне на кина, строги противоепидемични мерки на работа в обекти с обществено предназначение и др.).

Над изпълнението на предписаните мероприятия е осъществен контрол в 100 %.

Съставени са 4 АУАН на лица, неспазващи въведените противоепидемични мерки, а именно неносене на предпазни маски в обекти с обществено значение.

Постъпиха 2 сигнала:

- за наличие на хлебарки в отделението по нервни болести на МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД-гр. Ямбол; Издадено е предписание след извършената проверка;

- за събиране на деца в сборни групи в 1 ДЗ; Извършена е проверка.

Успоредно с провеждане на здравния контрол, е оказана и ОМП по имунопрофилактиката и по надзора на заразните и паразитните заболявания – общо 250 (ОПЛ,АСМП,МБАЛ). Проведени са редица срещи с ръководствата на лечебните заведения и ОПЛ.

3. <u>Информационна осведоменост на дейността и работа с медиите</u>.

И през изминалата година продължи активната здравнопросветна дейност на дирекцията. Бяха ангажирани всички местни медии с характерни за сезона заболявания, като задължително ежеседмично и ежемесечно се правеше анализ на заразните заболявания за изтеклия период.

Дирекцията разполага с 9 компютъра, на които работят 11 служители.

4. <u>Дейности по изпълнение на Национални и регионални програми</u>.

Изпълнение на задачи, произтичащи от Национални и регионални програми по профилактиката и контрола на заразните болести:

- **Национален план на Р България за готовност за грипна пандемия**

Изпълнението на тази програма се осъществява чрез:

- изготвяне на Регионален план за готовност за грипна пандемия и Оперативен план за борба с грипа и ОРЗ.
- проследяване на динамиката на заболяванията от грип и ОРЗ и на регистрираните след преболедуване усложнения през цялата година.
- своевременно изпращане на съответната информация в МЗ и НЦЗПБ
- изпращане на носогърлени секрети за вирусологично изследване в НЦЗПБ по време на сезонния подем
- провеждане на противогрипна профилактична имунизация в имунизационния кабинет на РЗИ

На 27.01.2020 г. на заседание на Комисията за грип и ОРЗ, на базата на значително увеличение на заболяемостта от ОРЗ и регистрирани заболявания от грип, се взе решение за обявяване на грипна епидемия на територията на областта, с всички необходими противоепидемични мерки спрямо лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, детските и учебните заведения.Най-висока заболяемост се регистрира сред възрастови групи 0-4 г. и 5-14 г. Положителни резултати за грип А бяха установени при 90 деца в лаборатории в областта, а в НЦЗПБ от изпратени 11 проби на деца, 3 бяха положителни на грип А. На 10.02. се възстановиха учебните занятия в областта, като останаха в сила останалите противоепидемични мерки спрямо лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ и детските заведения, до отзвучаване на епидемията. На основание спад на епидемичните стойности на заболяемостта, тези мерки се отмениха на заседание на Комисията за грип и ОРЗ , на 11.03.2020г. На същото заседание се преустановиха за два дни, от 12.03. до 13.03.2020г., учебните занятия в областта, поради регистрирана висока заболямост в тази възрастова група. Най- високата седмична заболяемост от грип и ОРЗ при обявяване на епидемията бе над 350 на 10000.

- **Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ (2017-2020), след приемането и от Министерски съвет**

През 2020 г. продължи работата по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ**.**

1. **Дейности, свързани с изпълнение на задачите, произтичащи от Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ (2017-2020)**

1.1. Своевременно се регистрират, съобщават и отчитат заболелите от сексуално предавани инфекции (сифилис, гонорея и урогенитална хламидийна инфекция).

1.2. Събират се и се изготвят ежемесечни справки за проведените изследвания за ХИВ и резултатите от тях на регионално ниво във всички лаборатории на територията на областта в изпълнение на Наредба 47.

1.3. Разяснява се на медицинските специалисти от Родилно отделение на МБАЛ“Св. Пантелеймон“АД гр. Ямбол как се провежда изследването за ХИВ на бременни жени.

1.4. Проведена е 1 екипна среща на главни инспектори с НПО “Болни от астма“ за оценка на извършените дейности и планиране на съвместни дейности.

1.5. Изготвят се шестмесечни справки за усвояването на диагностикумите за ХИВ/СПИН, хепатити В и С и СПИ и предоставяне на заявки за доставка на диагностикуми за следващите периоди на база изготвен анализ на потребностите.

1.6. Извършва се безплатна диагностика на бременни и пациенти и персонал на двете отделения за диализно лечение в областта: за ХИВ – 290, за хепатит Б-67, за хепатит С-73 и за сифилис-98.

1.7.Работа на терен в ромските махали.

1.9.В Ямболска област няма разкрит КАБКИС. Желаещите се насочват към този в РЗИ- Бургас.

1.10. В микробиологичната лаборатория на РЗИ-Ямбол са изследвани по желание общо 31 лица.

- **Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България (2017-2020 г.)**

1. Дейности, свързани с изпълнение на задачите, произтичащи от Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България (2017-2020 г.)

1.1.Извършва се епидемиологично проучване на всеки случай на туберкулоза, съобщен с бързо известие или по телефона – 16 лица.

1.2. Събират се и се обобщават данните от бързите известия за болите с туберкулоза, в съответствие с реда на Наредба № 21 на МЗ от 18.07.2005 г. и се изготвят тримесечни аналитични доклади.

1.3. Извършва се активен контрол върху проследяването на обхвата на контактните на туберкулоза лица –издирени са общо 137 контактни, като на 119 от тях е проведена кожна проба Манту, на 26 е направена рентгенография на бял дроб, а на 13 е изследвана храчка за наличие на причинителя на ТБК.

1.4. Съдейства се за насочване на контактните на болни с туберкулоза към лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза за скрининг и провеждане на химиопрофилактика.

1.5. Извършва се контрол на своевременното и качествено извършване и пълното обхващане на подлежащите контингенти с имунизации и реимунизации срещу туберкулоза.

1.6. Провежда се активен контрол на специфичната химиопрофилактика на туберкулозата на всички подлежащи контактни лица и деца с хиперергичен туберкулинов кожен тест на Манту – през годината обхванати със специфична химиопрофилактика са 15 лица: 13 лица, контактни на болни с туберкулоза и 2 други.

1.7. Провежда се рутинно изследване за ХИВ при пациенти с туберкулоза и суспектни за туберкулоза лица в микробиологичната лаборатория на РЗИ-Ямбол. През годината са изследвани за ХИВ 17 лица, няма лица с положителен резултат.

1.8. Преиздадени бяха и раздадени информационни материали.

- **Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка в Република България 2017-2020**.

През 2020 г. Регионалният координационен съвет по НППППРМШ провеждаше редовно заседания, на всяко тримесечие, на които се извършваше отчет на проведените дейности и постигнати резултати, разпределяха се задачи за предстоящите периоди и се обсъждаха проблемите и трудностите при изпълнението на Програмата.

За популяризиране на кампанията и подобряване на имунизационния обхват се проведоха следните дейности:

1. Раздадени бяха общо 222 брошури и диплянки до родителите на подлежащите на имунизация момичета.

По данни на РЗОК, през 2020 г. са имунизирани 25 момичета на 12 години с първи прием. На 13- годишна възраст са имунизирани 20 момичета с първи прием и 38 с втори прием; на 14 години - с втори прием-13 , или са проведени общо 96 имунизации- 45 бр.първи прием и 51 бр. втори прием.

Подлежащите момичета, родени през 2006 г., по данни на РЗОК са 633, родените през 2007 г. са 628, а родените през 2008 г. са 653. Обхватът с първи прием на 12 год. момичета е 3,82 %, а с втори прием няма обхванати.Обхватът на 13 год. с първи прием е 3,10 %, с втори прием е 6,05 %., а обхватът на 14 г. с втори прием е 20,15%.

- **Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в България 2017-2021г.**

През 2020 г. се изпълняваше Националната програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в България. Оказана бе ОМП на всички ОПЛ. Раздадени бяха инф. Материали за родителите. С Ротарикс са имунизирани 624 деца -първи прием и 515- втори. С Ротатек са обхванати 9 деца с първи прием, 8 с втори прием и 8 с трети прием.

Отчита се голям интерес и желание за ваксиниране от страна на родителите на децата в Ямболска област. ОПЛ, с единични изключения, работят активно по Програмата.

- **Национална програма за елиминация на морбили и рубеола 2019-2022 г.**

Издадени бяха брошури по програмата и раздадени на ромски родители.

- **Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип 2019-2022 г.**

През изминалата година редовно се следеше и отразяваше заболяемостта от грип и ОРЗ в Националната информационна система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от грип и ОРЗ. На 27.01.2020 г.на заседание на Комисията за грип и ОРЗ , на базата на значително увеличение на заболяемостта от ОРЗ и регистрирани заболявания от грип, се взе решение за обявяване на грипна епидемия на територията на областта, с всички необходими противоепидемични мерки спрямо лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, детските и учебните заведения.Най-висока заболяемост се регистрира сред възрастови групи 0-4 г. и 5-14 г.Положителни резултати за грип А бяха установени при 90 деца в лаборатории в областта, а в НЦЗБ от изпратени 11 проби на деца, 3 са положителни на грип А. На 10.02. се възстановиха учебните знятия в областта, като останаха в сила останалите противоепидемични мерки спрямо лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ и детските заведения, до отзвучаване на епидемията.

На основание спад на епидемичните стойности на заболяемостта, тези мерки се отмениха на заседание на Комисията за грип и ОРЗ , на 11.03.2020г. На същото заседание се

преустановиха за два дни, от 12.03. до 13.03.2020г. ,учебните занятия в областта, поради регистрирана висока заболямост в тази възрастова група.

Качена бе информация на сайта на РЗИ, относно Националната програма. Общо 52 ОПЛ са приложили и отчели в РЗИ и РЗОК 3339 дози противогрипни ваксини за сезон 2020-2021 г., на лица на и над 65- годишна възраст. Не всички ОПЛ, заявили предварително ваксина, получиха такава. Повечето ОПЛ не получиха цялото заявено количество, а по-малко.

Отчита се голям интерес и желание за имунизация на възрастните хора. Ваксините в аптечната мрежа са недостатъчни.

- **Дейности по Проект BG05M90P001-2.028-001-C01“Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания-Компонент 1“**

Проектът стартира организационно в страната през м. юни 2019г. Дейностите по проекта продължи и през 2020г.От РЗИ- Ямбол работят по проекта двама гл. инспектори от Д НЗБ. Дейностите на инспекторите по проекта се състоят в мониторинг и супервизия на отговорните по проекта лица,като отчитането е месечно, със съответната документация до ръководителя на проекта в МЗ. Документацията съдържа отчетен доклад, придружен с 10 бр. протоколи за петте общини, часови график за дейността. За 2020 г. са изпратени съответните отчетни форми.

В проекта от Ямболска област са включени около 290 потребители от петте общини.Участват необходимият брой медицински и социални специалисти по общини. Същността на услугата е индивидуална подкрепа за хора с увреждания и възрастни хора чрез предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда от специализирани екипи от здравни специалисти и специалисти по социални дейности.

Дейностите се проверяват по съответната документация, изисквана по Методиката за предоставяне на патронажна грижа;стандарти за качеството на услугата „патронажна грижа“ и програма за обучение на мед. и соц. специалисти,предоставящи патронажната грижа.При извършения мониторинг и супервизия през годината на документацията в петте общини не са установени съществени пропуски.

- **Дейност по Националната стратегия на Р България за интегриране на ромите**

Проведоха се беседи и провеждане на кампании (общо 13 бр.), относно ползите от ваксинациите и начините за предпазване от най-разпространените заразни и незаразни болести. Бяха изработени и раздадени общо 150 брошури с информация за предпазване от: вирусни хепатити (50 бр.); туберкулоза (50 бр.); морбили и рубеола (50 бр.).

5. Дейности по противоепидемичния контрол

Анализ на заразни болести за 2020 г. в Ямболска област

През 2020 г. в Ямболска област са регистрирани 3800 остри заразни заболявания / без грип и ОРЗ / срещу 1192 за 2019 г., което определя заболяемост 3238.59 %ооо за 2020 г., срещу 1002.54 %ооо за 2019 г. Всички регистрирани заразни болести са проучени от инспектори на дирекция НЗБ.

- От ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 е видно, че има увеличение на заразните заболявания, в сравнение с 2019 г., като то се дължи основно на увеличение на заболяемостта в групата на дихателните инфекции, заради регистрирания голям брой случаи на инфекции, причинени от новия коронавирус. Намаление има в останалите групи инфекции-тези на вирусните хепатити, инфекциите, предавани по полов път, невроинфекциите, трансмисивните инфекции и чревните инфекции. Няма регистрирани покривни инфекции , както и HIV инфекции. Регистрирани са 7 инфекции с множествен механизъм на предаване – 7 случая на Ку-треска.

При дихателните инфекции се наблюдава увеличение на заболяемостта от 529.87 %ооо през 2019 г. на 3063.02 %ооо през 2020 г., като увеличението е основно за инфекциите, причинени от новия коронавирус. Регистрирани са 3489 случая на КОВИД-19, от които 884 са били хоспитализирани, а останалите- на домашно лечение. Всички случаи са проучени и регистрирани в Инф. система. Издирени са контактните лица и карантинирани за 10 дни. Връчени са предписания за домашна изолация и карантина.

Варицелите са намалели значително - от 524 заболели през 2019 г. на 73 през тази година. Всички случаи са потвърдени. Има 2 хоспитализирани лица, поради по-тежкото им протичане. Заболелите от туберкулоза също са намалели, от 31 на 16, а скарлатините от 71 през 2019 г. на 13 през тази година. От 16 ТБ, 4 са вероятни, а 12 са потвърдени. Всички случаи са хоспитализирани в ЛЗБП. Всички скарлатини са лабораторно потвърдени, няма хоспитализирана в ИО. През тази година има регистрирани 3 случаи на коклюш, като последните регистрирани случаи в Ямболска област. Заболелите са деца на 4 г., 12 г. и 16 г. Детето на 4 г. е без имунизации, поради отказ на родителите. Другите две са имунизирани. Всички са оставени на домашно лечение и са оздравели. Лекувани са амбулаторно. Посещават организирани колективи. Спрямо всички контактни са взети необходимите противоепидемични мерки. Няма заболели лица от контактните им.

Не са регистрирани други въздушно-капкови инфекции, вкл. дифтерия, морбили, паротит и рубеола.

В групата на чревните инфекции има значително намаление на общия броя на заболелите – от 431 бр. през 2019 г. на 129 през 2020 г. Намален е броят на салмонелозите- от 29 през 2019 г. на 7 през 2020 г., на дизентериите- от 27 на 2 през 2020 г., на ентероколитите- от 254 на 44, на ротавирусните гастроентерити - от 74 на 41, при кампилобактериозите - от 39 на 26 през 2020 г. и при колиентеритите- от 8 на 3. Разпределението по вид, серогрупа, серотип на причинителите е, както следва:

- Ентероколити-6 потвърдени случаи: Staph. aureus- 5, Adenovirus-1
- Колиентерити- общо 3 потвърдени за годината:

E.coli O26-1, E.coli O119-2

- Дизентерия- общо 2 потвърдени за годината:

Sh. Flexneri-2.

- Салмонелози- общо 7 потвърдени за годината:

Salmonella typhimurium -3, Salmonella enteritidis -2, Salmonella enterica гр.ОВ-2.

За случаите на салмонелоза се уведомява и ОДБХ за извършване на проверки по хранителните обекти.

Всички ротавирусни гастроентерити и кампилобактериози са лабораторно потвърдени.

В групата на вирусните хепатити се наблюдава намалелие на заболелите, в сравнение с това от миналата година. Регистрирани са 30 вирусни хепатита срещу 68 за 2019 г., със заболяемост от 25.58 на 100 000 срещу 57.19 на 100 000 през 2019 г. Случаите на ОВХ А са намалели двойно, от 61 през 2019 г. на 30 през 2020 г.

Няма регистрирани случаи на други типове хепатити, освен тип А. Всички случаи са проучени и са взети необходимите противоепидемични мерки.

През 2020 г. е регистрирано намаление на инфекциите, предавани по полов път: от 33 през 2019 г. на 29 през тази година. Регистрирани са 26 случаи с диагноза сифилис, срещу 25 за 2019. През тази година са регистрирани и 2 случая на гонорея и 1 на урогенитална хламидийна инфекция, за разлика от 2019 г., когато е имало 6 случая на гонорея и 2 урогенитални инфекции. Случаите са регистрират ежемесечно в информационната система за СПИ, като се попълва цялата необходима информация. Всички открити контактни лица са изследвани. Няма регистрирани случаи на вроден сифилис.

В групата на невроинфекциите броят на заболелите е също намалял, в сравнение с 2019 г., от 21 на 9 през 2020 год. Регистрирани са 7 случая на ОВП, срещу 6 за 2019 г. Вирусните менингити и менингоенцефалити са 2, срещу 12 през 2019 година. И двата случая са при жени, съответно на 38 и 42 г. Всички са хоспитализирани. Няма данни за ухапвания от комари, кърлежи и др.

В групата на трансмисивните инфекции заболяванията са 2, със заболяемост 1.70 на 100 000 срещу 9 заболявания и заболяемост 7.57 на 100 0000 през 2019 г. Намалението е за сметка на марсилската треска. Заболелите от марсилска треска са намалели от 9 през 2019 год., на 2 през тази година, като и двата случая са потвърдени-мъж на 39 г. от с. Чарган и жена на 62 г. от гр. Ямбол. Всички са хоспитализирани и изписани оздравели. Не съобщават за контакт с кучета.

Няма други регистрирани трансмисивни инфекции, както и през 2019 г.

В групата на покривните инфекции няма регистрирани заболявания, както и през 2019 г.

През 2020 г. няма регистрирани случаи на ХИВ-инфекция, както и през миналата година.

През м. юли, септември и октомври тази година са регистрирани 7 инфекции с множествен механизъм на предаване- 7 случая на Ку-треска на лица от област Ямбол, като петима от тях са животновъди (отглеждат крави и овце), а другите двама са ветеринарни лекари. Всички са безсимптомни, изследвани по повод положителни проби на домашните животни, с които са имали контакт. Животните са изследвани рутинно от ОДБХ. Заболелиет лица са дали положителни проби PCR и имат Ig M и Ig G антитела. Проведена е консултация с инфекционист, назначена бе АБ терапия и след 20 дни всички са с отрицаетелни контролни PCR тестове.

- В ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 е представена заболяемостта по възрастови групи.

Най-висока е заболяемостта от заразни болести във възрастова група от 50-54г., – 4887.5 на 100000. Следват възрастова група от 55-59 г. със заболяемост 4952.96 и от 60 до 64 г., със заболяемост 4661.55 на 100000. В тези групи най-много заболели има от новия коронавирус. Следват възрастовите групи от 35 до 39 години със заболяемост 4206 на 100000 и от 45 до 49 години със заболяемост 3958.4 на 100000. Най-ниска е заболяемостта от ОЗБ в групите 10-14 г., 15-19г. и 5-9 г., където има най-малко заболели от ОЗ.

- В ПРИЛОЖЕНИЕ № 3 са регистрирани заболелите от ваксинопредотвратими заболявания през 2020 г: общо 26, от които 16 ТБК, 3 коклюш и 7 случая на ОВП.

Регистрирани са 7 ОВП на деца от 3 г. до 11 г. Всичките случаи са лицева парализа. Всички деца са с редовни реимунизации за възрастта си. Проследени са на 60-ия ден, като всички са без остатъчни парези. Проби от всички деца са изпратени за изследване в НЦЗПБ, като те са отрицателни за полио- и ентеровируси.

Всички случаи на ТБК са при възрастни хора, при които няма данни за проведени имунизации.

През тази година има 3 регистрирани случаи на коклюш, в сравнение с 2019 г., когато са били 4. И трите случая са потвърдени, като единият е потвърден в НЦЗПБ с ДНК анализ за B.pertussis, а другите два са потвърдени в частни лаборатории с доказване на високи стойности на анти B.pertussis антитела Ig A. Заболелите са деца на 4 г., 12 г. и 16 г. Родителите на най-малкото дете са отказали задължителните имунизации срещу коклюш. Другите две деца са с редовни имунизации. И трите са оставени на домашно лечение и са оздравели.

Няма регистрирани случаи на дифтерия, тетанус, морбили, паротит и рубеола.

- В ПРИЛОЖЕНИЕ № 4 е видно, че през 2020 г. има 124 починали от ОЗБ лица: всички са били с диагноза Коронавирусна инфекция.

През 2020 г. няма регистриран взрив от хранително заболяване.

За 2020г. са регистрирани няколко взрива от КОВИД-19 в предприятия, лечебни заведения, учебни заведения, детски заведения, социални домове и др. институции.

Участваше се във всички заседания на общинските и областна епизоотични комисии.

6. Контрол по спазване на нормативната уредба, касаеща превенцията и контрола на ВБИ в лечебните заведения в Ямболска област за 2020 г.

През 2020 год. общо регистрираните случаи на ВБИ в ЛЗ за болнична помощ в Ямболска област са 200 срещу 258 за 2019 г., или с 58 по-малко от регистрираните ВБИ за 2019 г.

Всичките 200 ВБИ са регистрирани в МБАЛ „Св. Пантелеймон“ и СБАЛК. В МБАЛ “Св. Пантелеймон”АД гр. Ямбол те са 198, срещу 257 за 2019 г. В СБАЛК са регистрирани 2 ВБИ срещу 1 за 2019 г.

В МБАЛ “Св. Ив. Рилски” гр. Елхово и МБАЛ „Св. Йоан Рилски” гр. Ямбол през изминалата година няма регистрирани ВБИ, както и през 2019 г.

През изминалата 2020 г. от 4 ЛЗ за болнична помощ в Ямболска област /3 МБАЛ, 1 СБАЛ по кардиология / са изписани общо 17864 болни, от които 7784 са лекувани с антибиотици (43.57%), срещу 22014 изписани болни и 8879, лекувани с антибиотици за 2019 г. (40.33%). Най-висок процент на лекувани с антибиотици болни има в детското отделение на МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД-гр. Ямбол (690 преминали болни,от тях лекувани с антибиотици са 664 – 96.23%)

И през 2020 г. случаите на ВБИ в МБАЛ „Св.Пантелеймон” АД гр. Ямбол са отразени реално и обективно.

Комисията по ВБИ към МБАЛ „Св. Пантелеймон” АД гр. Ямбол, определена със заповед на изп. директор, работи редовно по предварително изготвен план, като всяко тримесечие се обсъждат проблемите, станали причина за възникване на ВБИ и се търсят начини за решаването им.

В МБАЛ гр. Елхово всяка седмица, по график, се извършва контрол и се оказва ОМП от гл. инспектор и инспектори на Д НЗБ към РЗИ – Ямбол.

И през 2020 год. основните задачи и цели на работещите комисии по ВБИ бяха:

- контрол върху регистрацията на ВБИ и проверки по отношение активното им откриване, разработване, обсъждане и приемане планове за профилактика и борба с ВБИ
- анализ на регистрираните случаи на ВБИ и вземане на решения и мерки за недопускане на нови случаи
- контрол върху приложението на антимикробните средства
- системен контрол върху санитарно-хигиенното състояние на всички отделения, с насоченост към рисковите

- контрол по изпълнение на дадените препоръки и предписания по отношение профилактиката и борбата с ВБИ
- мерки за повишаване квалификацията на персонала по отношение на профилактиката и борбата с ВБИ.

За тази цел, към всяко болнично отделение са сформирани звена за контрол на ВБИ, чиято диагностика се осъществява по клинични, микробиологични и епидемиологични показатели.

По болници разпределението на ВБИ е следното:

- в МБАЛ “Св. Пантелеймон”: от 198 случая на ВБИ – 130 са регистрирани в 5 рискови отделения, а именно: 52 в ортопедично отделение, 44 в урологично отделение, 27 в ОАИЛ, 3 в ОСХ, 4 в хемодиализно отделение.

В очно, УНГ, АГО, неонатология и хирургично отделение няма ВБИ.

Останалите 68 случая на ВБИ са регистрирани в нерискови отделения, както следва: ВО с дейност по кардиология е ендокринология- 27, ВО с дейност по гастроентерология, хематология и нефрология – 22, неврологично отделение –13, ПФО - 3, КВО-1, ОФРМ-1 и инфекциозно отделение-1. В психиатрично и детско отделение няма ВБИ.

- в СБАЛ по кардиология гр. Ямбол са регистрирани 2 ВБИ;

- в МБАЛ „Св.Йоан Рилски" гр. Ямбол няма ВБИ;

- в МБАЛ "Св. Ив. Рилски" гр.Елхово няма ВБИ;

Разпределението на регистрираните 200 случая на ВБИ за 2020 г. в МБАЛ „Св. Пантелеймон" АД-гр. Ямбол и СБАЛК, **според локализацията** е, както следва: потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища – 116; инфекции на горните дихателни пътища – 44; инфекции на долни дихателни пътища (бронхит, трахеобронхит, бронхиолит, без признаци на пневмонии) - 5; други инфекции на долните дихателни пътища –18; пневмонии, свързани с интубация – 2; повърхностни инфекции на хирургичното място - 3; дълбоки инфекции на хирургичното място – 3; микробиологично потвърдена инфекция на кръвта, свързана с централен венозен катетър – 4; инфекции на устната кухина - 3; локални инфекции, свързани с периферен венозен катетър при липса на положителен резултат от хемокултура – 1; инфекции на меките тъкани - 1.

Според изолираните микроорганизми, разпределението е следното:

- В МБАЛ „Св. Пантелеймон" АД-гр. Ямбол**:** общо 198 ВБИ, причинени от 16 различни микроорганизми: E. коли –74 (37.37%), Стрептококус пневмоние – 43 (21.72%), Клебсиела пневмоние – 21 (10.61%), Стаф. ауреус – 12 (6.06) , Ацинетобактер Баумании - 11 (5.56%), Ентерококус фекалис - 7 (3.54%), Псевдомонас аеругиноза– 6 (3.03%), Ентеробактер клоаце – 5 (2.53%), Стрептококус други - 4 (2.02%), Протеус мирабилис – 4 (2.02%), Ентеробактер аерогенес – 4 (2.02%), Псевдомонас други – 2 (1.01%), Протеус вулгарис – 2 (1.01%), Кандида албиканс – 1 (0.51%), Стафилококус коагулазанегативни - 1 (0.51%), Мораксела катаралис - 1 (0.51%).
  Няма неизследвани и микробиологично недоказани ВБИ.

- **По отделения** разпределението на ВБИ, според причинителите и локализацията, е:

<u>- в ортопедично отделение са регистрирани 52 ВБИ (26.26 % от всички случаи на ВБИ)</u>, от които 52 са потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища (причинени са от: E. коли -43, Кандида албиканс - 1, Клебсиела пневмоние – 7, Протеус мирабилис – 1;

<u>- в урологично отделение от 44 ВБИ (22.22 %),</u> 40 са потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища (21 са причинени от E. коли, 2 от Протеус вулгарис, Протеус мирабилис – 2, Псевдомонас аеругиноза - 1, 5 от Ентерококус фекалис, Клебсиела пневмоние - 5, Ентеробактер клоаце – 3 и 1 Псевдомонас други); 3

дълбоки инфекции на хирургичното място, с причинител Стрептококус други – 3; 1 повърхностна инфекция на хирургично място, с причинител Стафилококус ауреус.

- в неонатологично отделение не са регистрирани ВБИ;

- в ОАИЛ са регистрирани 27 ВБИ (13.64%): 3 инфекции на устната кухина, причинени от Стаф. ауреус – 2 и Ацинетобактер Баумании -1; 5 инфекции на долни дихателни пътища (бронхит, трахеобронхит, бронхиолит, без признаци на пневмонии), причинени от: Ацинетобактер Баумании – 3, Клебсиела пневмоние – 1, Псевдомонас аеругиноза - 1; 18 други инфекции на долни дихателни пътища, причинени от Стафилококус ауреус - 4, Клебсиела пневмоние - 1, Ацинетобактер Баумании - 6, Протеус мирабилис–1, Ентерококус фекалис-1, Псевдомонас аеругиноза - 4, Псевдомонас други - 1; 1 случай на потвърдена микробиологично симптоматична инфекция на пикочните пътища, причинена от Ацинетобактер Баумании;

- в отделението по хемодиализа са регистрирани 4 ВБИ (2.02%), като всички са микробиологично потвърдени инфекции на кръвта, свързани с периферен венозен катетър. Причинени са от Клебсиела пневмоние – 1 и Стаф. ауреус - 3;

- ОСХ : 3 ВБИ (1.52%), от които: 2 повърхностни инфекции на хир. място, с причинители: Стаф. ауреус – 1 и Ентерококус фекалис – 1 и 1 инфекция на меките тъкани, с причинител Стрептококус други;

- във ВО по гастроентерология, хематология и нефрология са регистрирани 22 ВБИ (11.11%), като всичките са инфекции на горни дихателни пътища с причинител Стрепт. пневмоние;

- във ВО - кардиология и ендокринология са регистрирани 27 ВБИ (13.64%): 19 инфекции на горни дихателни пътища (причинени от Стрептококус пневмоние-18 и Мораксела катаралис – 1) и 8 потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища, причинени от Е. коли – 7 и Стаф. ауреус – 1;

- в НО –13 ВБИ (6.57%): 13 потвърдени микробиологично симптоматични инфекции на пикочните пътища, причинени от: Е. коли–1, Клебсиела пневмоние - 6, Ентеробактер аерогенес – 4, Ентеробактер клоаце – 2;

- ПФО – 3 ВБИ (1.52%) : 2 инфекции на горните дихателни пътища, причинени от Стрептококус пневмоние и 1 потвърдена микробиологично симптоматична инфекция на пикочните пътища, причинена от Е. коли ;

- ИО - 1 ВБИ (0.51%) – локална инфекция, свързана с периферен венозен катетър, причинена от Стафилококус коагулазанегативни;

- ОФРМ- 1 ВБИ (0.51%) - потвърдена микробиологично симптоматична инфекция на пикочните пътища, причинена от Е.коли ;

- КВО- 1 ВБИ (0.51%) - инфекция на горните дихателни пътища, причинена от Стрептококус пневмоние;

- В Очно, УНГ, психиатрично, АГО, неонатологично отделение , детско отделение, ХО - няма ВБИ.

В МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД-гр. Ямбол са регистрирани 1.81 % ВБИ, като най-висок е процентът за ортопедия - 26.26 %, урология - 22.22 %, ВО с дейност по кардиология и ендокринология - 13.64%, ОАИЛ - 13.64% и ВО по гастроентерология, хематология и нефрология – 11.11 %.

През 2020 г. най-чест причинител на ВБИ са: E.coli (37.37%), Стрептококус пневмоние (21.72%), Клебсиела пневмоние (10.61%) и S. aureus (6.06%).

Комисията за контрол на ВБИ в МБАЛ” Св. Пантелеймон” стриктно следи за редовното влажно почистване, вентилация и дезинфекция на болничните помещени, дезинфекция на бельо, съдове, стерилизация на медицинския инструментариум при всички рискови процедури. Изработена е нова Дезинфекционна програма за 2020г., с която са запознати специалистите по здравни грижи на проведен колегиум. Всяка седмица се извършва крайна дезинфекция на всички операционни зали с 6% водороден прекис за профилактика на анаеробните инфекции. Провежда се ежедневен контрол на санитарно-хигиенното състояние на рисковите отделения в болницата. Взети са проби за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в операционни зали и рискови отделения от повърхности, ендоскопска апаратура, консумативи, вкл. осмозирана вода, която се ползва за нуждите на хемозиализно отделение. Извършени са проверки за дезинфекция на ръце на здравни работници. За стафилококово и чревно носителство са изследвани 30 здравни работници.

Всички новопостъпили здравни работници се изследват за чревно, стафилококово носителство, хепатит Б, СПИН и сифилис. Отделенията работят с пълна затворена система за вземане на кръв. Обеззаразяването на отпадните води и шахти се извършва с Табидез 3 пъти в седмицата.

Всяко отделение попълва санитарно-хигиенно досие.

Работното облекло на персонала се пере два пъти в седмицата.

При необходимост са извършват дейности по дезинсекция и дератизация.

Стриктно се спазва Наредба 1 от 9 февруари 2015г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения.

Осъществяваше се контрол на здравните книжки на персонала, работещ в стерилизационно отделение и кухненския блок.

Болничната комисия по ВБИ изготвя редовно тримесечни сведения. БК по ВБИ, заедно с БК по антибиотична политика изготви програма за рационалното използване на антимикробните средства. На всички отделения е раздаден списък за начина на изписване на антибиотиците на различните нива- за обща, ограничена употреба и за резерв на болницата.

- В СБАЛК са регистрирани 2 ВБИ: пневмонии, свързани с интубация, причинени от Псевдомонас аеругиноза -1 и Клебсиела пневмоние -1. ВБИ - 0.08 %

- В МБАЛ - гр. Елхово няма регистрирани случаи на ВБИ.
- В МБАЛ „Св. Йоан Рилски" няма регистрирани ВБИ.

През 2020 г. няма регистрирани взривове от ВБИ.

През изминалата година във всички болнични отделения в четирите болници се извърши микробиологичен контрол на рискови повърхности, медицински инструментариум, ръце на персонал, специализирана медицинска апаратура, болнично бельо и работно облекло, предмети за обслужване на болния, съдове за хранене. Не са открити пропуски в дезинфекционния и стерилизационния режим. Всяка година лечебните заведения за болнична помощ актуализират и съгласуват с директора на РЗИ програмите за дезинфекция и за профилактика на ВБИ.

И през 2020 г. най-важното условие за добрата профилактика и успешна борба, с цел ограничаване на ВБИ, ще бъде своевременното им реално и обективно диагностициране, регистрация и съобщаване, както и осъществяването на строг контрол по отношение на противоепидемичните и профилактични мерки, включващи редовно влажно почистване и дезинфекция на болничните помещения, дезинфекция на болничното бельо, стерилизация на мед. инструментариум, редовно носене и смяна на маските, особено в рисковите отделения, дезинфекция на ръцете на мед. персонал преди и след всяка манипулация, планов бактериологичен контрол за контаминация на болничната среда с патогенни микроорганизми и системен тримесечен контрол на работещите в рисковите отделения за стафилококово носителство.

II. АНАЛИЗ НА ИМУНИЗАЦИОННИЯ ОБХВАТ ЗА 2020 Г. В ЯМБОЛСКА ОБЛАСТ

1. **Обхват с имунизации и реимунизации**:

П През 2020 г. по плана за имунизации са подлежали 7163 лица, а са обхванати 6698 или имунизационният обхват е 93.50% /срещу 95.50 % през 2019 г./, т.е. спад с два пункта.

На реимунизации са подлежали 13793 лица, а са обхванати 10352 или имунизационният обхват е 75.05% / срещу 90.28 % за 2019 г./, т.е. значителен спад от 15 пункта.

Необхванатите /по медицински противопоказания, по "други причини" и откази/ са 3906, или с 2147 повече от миналата година. От тях най-голяма част заемат необхванатите по "други причини" – 3249 /миграция, напуснали страната, неявили се /,

следвани от необхванати, поради медицински противопоказания-645 и заради отказ – общо 12 имунизации.

Основна причина за необхванатите през 2020 год. са напусналите страната, неявили се здравнеосигурени лица, отказите, непрекъснатата миграция на ромското население.

Основно направление в дейността на дирекцията и през 2020 г. бе осигуряването на висок имунизационен обхват, чрез намаляване на необоснованите медицински противопоказания от ОПЛ, както и оказаната им ОМП по отношение на групите с повишен риск (ромско население) и на практики на семейни лекари с намален имунизационен обхват.

През 2020 год. доставката на всички ваксини беше ритмична.

Обхватът с БЦЖ ваксина при новородените е 95.33 %. Необхванати са 14 деца по временни медицински противопоказания (недоносени и др.) и 1 с отказ.

- Добра е имунизационната дейност на ОПЛ по отношение на проверката за белег на 7- 10 мес. възраст: от подлежащи 899 са обхванати 893, като без белег са 82 деца и всички са проверени с проба Манту. От тях 44 деца са били с отрицателна проба и 44 са имунизирани с БЦЖ ваксина (обхват 100 %).
- Подлежащите на проба Манту са били 1112, като обхванати са 966 или имунизационният обхват е 86.87 %. Необхванати по медицински противопоказания са 57 деца, по други причини -88 и 1 отказ.

- С комбинираната четирикомпонентна ваксина-ДТКбПи са реимунизирани 924 деца от 1023 подлежащи или имунизационен обхват е 90.32 %, в сравнение с 2019 г.- 95.70 %, или понижение с повече от 5 пункта. Необхванати са общо 99 деца, от тях, поради медицински противопоказания са отложени 46 деца, по „други“ причини-52, а поради отказ-1.

С комбинираната петкомпонентна ваксина – ДТКбПиНіВ са реимунизирани 804 деца от 912 подлежащи. Обхватът е 88.16%, в сравнение с 2019 г.-95.40 %, т.е. има намаление от 7 пункта. Необхванати са общо 108 деца, 52 по мед. Противопоказания и 56 по „други” причини.

С шесткомпонентна ваксина ДТКаХепБПиХИБ са направени 2799 имунизации от 2949 подлежащи или имунизационен обхват 94.91 %, в сравнение с 2019-96.26%, т.е. спад с по-малко от 2 пункта. От 1007 подлежащи, 963 са обхванати с първи прием, от 998 подлежащи за втори прием, обхванати са 943 и от 944 подлежащи, обхванати са 893 деца с трети прием. Необхванати са общо 150 деца, от тях 36 поради медицински противопоказания, 2 отказа и 112 по други причини.

С конюгирана пневмококова ваксина са направени 2298 имунизации от 2486 подлежащи - 92.44%, в сравнение с 2019 г.- 95.52%, или има намаление на имунизационният обхват с малко повече от 1 пункт. Реимунизирани са 768 деца от общо 900 подлежащи, или имунизационният обхват е 85.33 %, в сравнение с 2019-93.70 %, т.е. или намаление с 8 пункта. По медицински противопоказания необхванатите са 105, по „други” причини - 214 и заради отказ не е осъществена 1 имунизация.

С ТД -ваксина изпълнението на плана за реимунизации е 67.70 %, срещу 85.72 % за 2019 г., или има намаление с 18 пункта на имунизационния обхват.

Необхванатите по мед. противопоказания са 87 а по „други" причини –2339 и 3 отказа.

С ТДКа ваксина са обхванати 487 деца на 12-годишна възраст от 926 подлежащи. Ниският процент на обхват-55.60 се дължи на късната доставка на ваксината. Необхванати са 270 деца поради други причини, вкл. и липса на ваксина, по медицински противопоказания са отложени 168 деца, има и 1 отказ от имунизация.

С НВ-ваксина обхватът на имунизациите е 96.00 % срещу 97.05 % за 2019 г. – спад с 1 пункт.

С първи прием, от 300 подлежащи новородени, са обхванати 288. Неимунизирани поради временни противопоказания – 11 недоносени /срещу общо 8 за 2019г. /, а заради отказ- 1 имунизация.

С МПР-ваксина обхватът на имунизациите е 89.92 %, срещу 95.20% за 2019 г. , или спад с 6 пункта. През 2019 г. обхватът на реимунизациите е 92.18 %, срещу 95.54 % за 2018 г., или намаление с повече от 3 пункта. Освободени по медицински противопоказания са 70 деца, неимунизирани по други причини – 116, а 1 – заради отказ на родителите.

Други имунизации и реимунизации**:**

Целеви имунизации против бяс, ККХТ и коремнотифна ваксина:

- с ККХТ в-на са извършени 20 имунизации и 11 реимунизации;
- срещу бяс са имунизирани 26 лица, ухапани от кучета и други животни;

През 2020 г. са извършени следните препоръчителни имунизации:

- с ваксина срещу хепатит тип Б са направени общо 18 имунизации на здравни работници (6 с по три приема);

- с противогрипна ваксина са имунизирани общо 3689 лица, като от тях 3339 са по Националната програма за профилактика на сезонния грип, приложени от ОПЛ, и 350 дози - други.

- с ваксина срещу човешкия папиломен вирус са обхванати 26 момичета с първи прием и 25 с втори прием на 12-годишна възраст и 24 с първи и 21 с втори прием на 13-годишна възраст;

С ваксина Ротарикс са направени 624 имунизации - първи прием и 515- втори прием, или общо 1139 имунизации. С ваксина Ротатек са имунизирани 9 деца с първи прием, 8 с втори и 8 с трети прием.

На 190 лица е направен ТТ при нараняване от ОПЛ;

На 28.12 и 29.12.2020 г. бяха имунизирани с първа игла 100 медицински специалисти с ваксина срещу КОВИД-19.

2. Дейност по осигуряване на висок имунизационен обхват:

- По правилното отчитане и планиране на имунизациите

През 2020 г. в дирекция НЗБ на РЗИ гр. Ямбол са предадени 66 сведения „3”-23а от общо 64 ОПЛ от Ямболска област /включваща общините: Ямбол, Тунджа, Стралджа, Елхово и Болярово/ и 2 МБАЛ с родилни отделения.

За осигуряване на висок имунизационен обхват на подлежащите контингенти през 2020 г. и с цел, свеждане до минимум загубата на биопродукти, са извършени планови проверки на всички ОПЛ за извършените и отчетени имунизации, както и тематични по обхвата със задължителните имунизации.

Проблем през годината бе по-ниския имунизационен обхват с почти всички ваксини, причина за което бе обявената пандемия от КОВИД-19 и отложените за известно време имунизации и реимунизациии, както и забавената доставка на ваксината ДТКа за 12-годишните деца.

При осъществяване на надзора на имунопрофилактиката се констатираха следните проблеми:

1. Има родители, отказващи имунизации на децата си.
2. Записват се при ОПЛ и после не се явяват за имунизации деца от малцинствените групи. При презаписването на 6 месеца при различни ОПЛ, не се представят документирани направените имунизации и реимунизации. Така настоящият ОПЛ не знае имунизационния статус на детето до момента.
3. Не във всички общини има здравни медиатори, които да съдействат на личните лекари.
4. Неактивно издирване от ОПЛ на подлежащите за реимунизации с ТД възрастни лица. Голям процент от тези подлежащи са неосигурени и не посещават семейния си лекар.
5. Необосновано дълго се отлагат деца по временни медицински противопоказания.
6. Някои от отложените по трайни медицински противопоказания деца не са предложени на Комисията за отлагане по трайни мед. противопоказания, а само от специалист-консултант или от ОПЛ (след изтичане на тримесечния период).
7. Много от необхванатите са многократно търсени по телефона, нямат отказ от имунизации, но не се явяват.
8. Изселените в чужбина се връщат по различно време през годините, без да се отписват и без да информират своя ОПЛ.

Дадени бяха следните препоръки:

1. ОПЛ активно да издирват имунизационното състояние на децата (чрез РЗОК, РЗИ).
2. Да се прецизират и следят временните медицински противопоказания.
3. Всички деца, които подлежат на отлагане от имунизации, за срок по-голям от 3 месеца, да се предлагат от ОПЛ (след изтичане на тримесечния период) на Комисията за отлагане от имунизации по трайни мед. противопоказания.
4. Активно да се издирват неявилите се, но с известни адреси деца, като търсят помощта и съдействието на кметовете по населените места и здравните медиатори.
5. Своевременно да се съобщават данни за родители, отказали задължителните имунизации на децата си, с цел санкциониране, съгласно Закона на здравето.

- Осигуряването на биопродукти през отчетния период бе ритмично, с изключение на ваксината ДТКа, която пристигна през последното тримесечие.

В РЗИ има хладилна камера за съхранение на ваксините. Биопродуктите се получават от склада на МЗ в РЗИ, като стриктно се спазва хладилната верига, а от РЗИ ваксините се раздават на ОПЛ и на МБАЛ само с хладилна чанта. Всички АПМП и МБАЛ с родилно отделение са оборудвани с хладилници с термометри и тетрадки за отчитане на температурния режим, за което са проверени през изминалата година. През 2020 год. не са констатирани нарушения, по отношение съхранението на ваксините. Няколко ОПЛ бракуваха ваксина, поради неявяване на подлежащите лица.

- По изграждане и поддържане на база данни на новородените

За проследяване на временния избор на ОПЛ в РЗИ гр. Ямбол са създадени регистри на новородените. Имунизациите, извършвани в родилно отделение на МБАЛ „Св. Пантелеймон" АД-Ямбол и МБАЛ „Св. Йоан Рилски" ООД-Ямбол, се отчитат ежемесечно, с таблици.

- По регистрация и съобщаване на ОВП

И през 2020г. продължи активният ежеседмичен надзор над ОВП. На отчет се водят общо 3 отделения в две МБАЛ – 1 инфекциозно отделение и 2 детски отделения. При извършения активен епидемиологичен контрол не са констатирани нарушения.

Общият брой легла в 3-те отделения е 35 (ДО-Ямбол-15 легла, ИО-Ямбол-10 легла и ДО-Елхово-10 легла). Наблюдава се населението от 0 до 15 години. През годината са извършени общо 156 проверки. Има 7 регистрирани случаи на ОВП през годината, като всички са изолирани парези на фациалния нерв, лекувани в УМБАЛ Пловдив. Извършено е епидемиологично проучване, изпратени са фекални проби, като резултатите са отрицателни. Всички отделения, подлежащи на надзор, са снабдени с достатъчно количество контейнери за фекални проби. **И двете лечебни заведения нямат сключен договор с НЗОК за лечение на деца с вяли парализи.**

Системата за надзор над ОВП е от изключително значение в борбата за ерадикация на полиомиелита и активното наблюдение на ОВП ще продължи и през следващата година.

- Дейности по елиминацията на морбили и вродена рубеола, ограничаване заболяемостта от епидемичен паротит и рубеола

Провежда се строг надзор над морбили, епидемичен паротит и рубеола

Няма регистрирани заболявания от вродена рубеола, рубеола, морбили и епидемичен паротит.

- НРВ

През цялата 2020 г. е няма съобщени НРВ след ваксинация

- Сероепидемиологичен надзор над ваксинопредотвратимите заразни болести.

Регистрирани са общо 26, от които 16 ТБ, 3 случая на коклюш и 7 случая на ОВП.

През 2020 г. са няма регистрирани на ТБ при деца.

Регистрирани са 7 ОВП на деца от 3 г. до 12 г. Всички са с редовни имунизации за възрастта си Проследени са на 60-ия ден и нямат остатъчни парези. Пробите от децата, изпратени за изследване в НЦЗПБ, са отрицателни за полио- и ентеровируси.

През тази година има 3регистрирани случаи на коклюш, в сравнение с 2019 г., когато са били 4. Три от случаите са потвърдени (двата-серологично, а третият- с молекулярно-генетично изследване), а четвъртият е възможен. Потвърдените случаи са при деца на: 6 месечна възраст (неимунизирано с нито един прием, поради често боледуване на детето), дете на 3 години, имунизирано с 4 приема ваксина и момче на 18 г., имунизирано с 4 приема ваксина. Възможният случай е при дете на 2 месеца, хосп. в КИБ на УМБАЛ „Проф. Ст. Киркович“ – гр. Стара Загора, с отрицателен резултат от серология и без данни за контакт с болен от коклюш.

Няма регистрирани случаи на дифтерия, тетанус, морбили, паротит и рубеола.

Дейност на Областната специализирана комисия за отлагане на имунизации по медицински противопоказания за срок, по-дълъг от три месеца

През 2020 г. са проведени 4 заседания на Областната специализирана комисия за отлагане от имунизации по медицински противопоказания**.** Предложени са 11 деца за освобождаване. Отложени са 9 деца за срок от 1 година, както следва:

- Дете на 4 г. с ДЦП.Хидроцефалия;
- Дете на 17 г. с Епилепсия;
- Дете на 2 г. с Вродена хидронефроза;
- Дете на 6 г. с Поствакcинална реакция след Синфлорикс и Хексацима;
- Дете на 11 г. със Спастична церебрална парализа;
- Дете на 1 г. с ДЦП;
- Дете на 10 г. с диагноза Нефросклероза на десен бъбрек. Хидронефроза;
- Дете на 2 г. с диагноза ДЦП;
- Дете на 8 м. с диагноза Спинална мускулна атрофия;

3. Дейност на имунизационния кабинет в РЗИ - Ямбол

В РЗИ - Ямбол функционира имунизационен кабинет към Д НЗБ, който се обслужва от кадри на дирекцията, назначени със заповед на директора на РЗИ (3 главни инспектори -лекари), с определено работно време.

През изминалата година са извършени общо 56 имунизации и реимунизации**.** От тях с Инфлувак тетра– 52 и 4 с КХТ-ваксина, от които 2 имунизации и 2 реимунизации.

Отбелязана бе световната седмица на имунизациите, като на сайта на РЗИ бяха качени информационни материали. Проведена бе среща с родители на деца до 10 годишна възваст, на която бяха представени имунизациите, включени в ИК на Р България и се отговори на поставените въпроси.

По Националната стратегия на Р България за интегриране на ромите, се проведоха 13 беседи и кампании в областта, относно ползите от ваксинациите и предпазване от най-разпространените заразни и незаразни болести сред ромската общност.

И през 2020 г. основно направление в дейността на дирекцията бе осигуряването на висок имунизационен обхват, чрез намаляване на необоснованите временни медицински противопоказания от ОПЛ, както и оказване на организационно- методична помощ, по отношение на групите с повишен риск /предимно ромско население/ и на практики на семейни лекари с намален имунизационен обхват. Ниският обхват при

реимунизациите с ТД и през 2020 г. се дължи най-вече на неактивното издирване на възрастните подлежащи, особено на здравнонеосигурените лица, както на миграцията и на напусналите страната. Тук не трябва да се забравя и действащата система на смяна на личен лекар на всеки 6 месеца.

Промените в надзорната система ни поставиха пред още по-отговорни задачи по опазването на общественото здраве. Но, независимо от трудностите в надзора и контрола, усилията на епидемиолозите и здравните инспектори от дирекцията ще бъдат насочени и в бъдеще към намиране на адекватни решения на тези проблеми.Това е възможно, само при активно сътрудничество и съдействие с останалите дирекции на РЗИ, всички здравни работници в областта, областна и общински администрации, неправителствени организации и, не на последно място - медиите и широката общественост.

III. Дейности по микробиологична и вирусологична диагностика в микробиологична лаборатория към Д НЗБ

През 2020 г. дейността на медицинска микробиология се основава на предварително изготвен годишен план, съгласно указанията на МЗ, както и на изследване на проби от пациенти по клинични и профилактични показания. Лабораторията се включи в провеждания външен контрол, за чието успешно приключване е издаден следния сертификат „Микробиологична идентификация и антимикробна чувствителност – II ниво на компетентност" с валидност до юни 2021 г.

През 2020 г. в микробиологична лаборатория към Дирекция "НЗБ" са извършени общо 2002 изследвания, в които се включват изследвания за чревни патогени, микробиологични изследвания на клинични материали, вирусологични изследвания и изследвания на отривки за контрол на дезинфекцията и стерилизацията в лечебните заведения, както следва:

1. Микробиологични изследвания за чревни патогени:

През изминалата година са извършени 415 микробиологични изследвания.

От тях 318 са профилактични изследвания за салмонела, шигела и ентеропатогенни E.coli на 106 лица. Тези изследвания се извършват по повод постъпване на работа в хранителни обекти и за постъпване в детски заведения, затова имат и най-голям относителен дял.

2. Микробиологични изследвания на клинични материали:

През 2020 г. са изследвани 26 лица със 78 проби, от които 16 са етиологично доказани и са направени 19 антибиограми.

Вирусологични изследвания:

През годината в лабораторията са постъпили проби от 749 лица и са извършени 915 изследвания. Те са извършени основно по желание на пациента, на бременни, на заминаващи за чужбина, по повод хирургични интервенции, за осиновяване, по причина на половопредавани инфекции, наркомани, контрол на лечебни заведения/ болни и персонал/, на хемодиализни отделения на МБАЛ „Св. Пантелеймон" АД- гр. Ямбол,

МБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕООД-гр. Елхово и ОПФ към МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД – гр. Ямбол, социални домове и др.

- За наличие на HBsAg са изследвани 88 лица, като 4 от тях са положителни;

-За хепатит С са изследвани 98 лица, като 1 лице е положително;

-За ХИВ са изследвани 136 лица, от тях няма положителни;.

-За сифилис са изследвани 109 лица, от тях 3 са положителни;.

4. За контрол на дезинфекцията и стерилизацията в ЛЗ са изследвани 224 проби с 672 изследвания, като няма с отклонения от нормите.

IV.Дейности по медицинска паразитология

През 2020 г. дейността на медицинска паразитология бе подчинена на сложната епидемиологична обстановка,предвид пандемията от КОВИД 19.

През 2020 г. в РЗИ-Ямбол са регистрирани и съобщени в НЦОЗА следните паразитози: 86 жиардиази, 8 трихоцефалози , 44 хименолепидози и 3 ехинококози.

През 2020 г. общият брой на изследваните за паразитози лица е 3645. Изследвани са 9875 проби по профилактични ,епидемиологични и клинични показания .

От лицата, изследвани с морфологични методи по профилактични показания, са 3469 лица, което е 95,87 % от всички изследвани лица , по епидемиологични са 114,което представлява 3.12% и по клинични показания – 62 лица, което е 1.70 % от всички лица. Открити са 329 (или 9.02%) носители на чревни паразитози, срещу 7.70% за 2019 г.

СЪСТОЯНИЕ НА ПАРАЗИТОЗИТЕ:

Ентеробиоза и други чревни паразитози в постоянните детски заведения:

През 2020 г. детските заведения са 44: 42 ДГ, 2 ДЯ ,но се изследваха децата от 34 ДЗ на територията на Ямболска област.

Общият брой на децата в постоянните детски заведения,обхванати с паразитологични изследвания е 2688.Обхванати с паразитологични изследвания са 2565 деца -95.42%. При 161 деца се откриха яйца на Enterobius vermicularis, което е 6.28 % срещу 6.24 % за 2019 г.;

- 76 деца със цисти на Giardia intestinalis, което е 2.96% опаразитеност срещу 2.31% за 2019 г.;

- 41 деца с яйца на Hymenolepis nana, което е 1,60 %, срещу 1.86 % за 2019 г.;

- 8 деца с яйца на Trichocephalus trichiurus- 0.31%, срещу 0,06 % за 2019 г.;

- 1 дете с яйца на Thichostrongylus spp. и 4 деца с Blastocystis spp.

Детски ясли: През 2020г.в регистъра за обекти с обществено предназначение са регистрирани 2 ДЯ с общ брой деца по списък – 147 и 142 деца са изследвани с перианален отпечатък и фекална проба. Не се откриха носители на паразитни заболявания,

ДГ: Изследвани са 34 детски градини с 5 постоянни яслени групи.При яслените групи се изследваха 216 деца и само при децата от ДГ"Пролет"се откриха 5 деца с яйца на Enterobius vermicularis,което представлява 2.31%,7 със цисти на Giardia intestinalis, което представлява 3,24% и при 3 деца яйца на Hymenolepis nana , което представлява 1.39%. При останалите 2207 деца, от изследването им , при 156 деца се откриха яйца на Enterobius vermicularis, което е 7.07 %, срещу 6.68% за 2019 г. С фекална проба за протозои с луголов разтвор и хелминти по метода на флотация са открити 69 деца с цисти на Giardia intestinalis - 2.94%, срещу 2,22% за 2019 г,при 4 деца /0.18%/ се откриха Blastocystis spp. Яйца на Hymenolepis nana са открити при 38 деца- 1.72%, срещу 1,93% за 2017 г., с яйца наTtrichocephalus trichiurus са открити 8 -0,36%,срещу 0.03% 2019 г.,

Ентеробиозата и ламблиозата продължават да са паразитозите с най-голямо значение сред детския контингент, поради естеството на предаване на инвазията. Опаразитяването с хименолепидоза продължава да поддържа високо ниво, а при другите хелминтози тенденцията е запазена. Чревни паразити се изолират изключително сред децата от ромски произход.

Лечението е затруднено от липса на лекарства за съответните паразити.

Наред с изследването на децата, ежегодно се вземат проби-отривки от битовата среда в детските заведения. През 2020 г. са изследвани 12 обекта със 128 проби /отривки/ от различни повърхности, в 1 от пробите е открито яйца на Enterobius vermicularis.

МЕСТНИ ПАРАЗИТОЗИ:

Ехинококоза- През 2020 г. в РЗИ е направено епидемиологично проучване на 3 лица с ехинококоза, които са оперирани и съставляват 2.56%000 заболеваемост.Двама са от гр.Ямбол и едно дете на 7 год. от гр Елхово.При двама ехинококовата киста е в белите дробове,а при третия в черния дроб.

Трихинелоза: През 2020г. няма регистрирани случаи от трихинелоза.

Тениаринхоза: През 2020г. няма регистрирани случаи от тениаринхоза.

Внасяни паразитози: През 2020 г. няма регистрирани случаи

ЛАБОРАТОРНА ДЕЙНОСТ:

През 2020 г**.** по **профилактични показания** в лабораторията са се изследвали 677 лица за здравни книжки при постъпване на работа с откртт 1 случай на цисти на Blastocystis spp -0.14%. и при двама с цисти на Giardia intestinalis ,което е 0.29% опаразитеност , 295 деца за постъпване в детски заведения, от които са открити 5 случаи с яйца на Enterobius vermicularis ,което е 1.69% опаразитеност и 5 с цисти на Giardia intestinalis,1.69% както и 2565 деца по профилактичните програми за детски заведения.

По **клинични показания** са изследвани 62 лица. При изследване със скоч-лента се откриха яйца на Enterobius vermicularis при 8 лица(12.9%), с цисти на Giardia intestinalis - 2 лица,което представлява 3.22%,1 с яйца на Thichostrongylus spp,което е1.61% и 2 лица с Blastocystis spp -3.2

По **епидемиологични показания** са изследвани 114 лица.Това са лица от семействата на паразитоносители,изледвани по клинични показания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

1.През 2020 г. основната дейност на лабораторията по медицинска паразитология бе насочена към организиране и провеждане на масовите паразитологични изследвания на децата в постоянните детски заведения, но епидемиологичната обстановка осуети да бъдат обхванати всички детски заведения,поради което са обванати 77%. Опаразитеността сред децата е постоянна и това се дължи най-вече на неефективното лечение, поради липсата на лекарствени препарати и на недостатъчния контрол след лечението на опаразитените лица.

Децата се лекуват от личните лекари, но в аптечната мрежа няма редовно снабдяване с необходимите медикаменти, което води до неефикасно лечение и рецидиви.

2. Поради същите причини не е достатъчен обвата и със санитарно-паразитологични изследвания на ДЗ от битова среда ,27%.

3. Хименолепидозата е запазила нивото на опаразитеност от предходната година. Това са деца, посещаващи ДЗ, които не се отстраняват от тях. Поради липса на ефикасно и своевременно лечение, има тенденция за рецидиви.

4. Детските заведения, в които децата са от ромски произход, са с по-висока опаразитеност от останалите и това изисква повишено внимание и целенасочени противоепидемични мерки,например включване и на общините за безплатното им лечение.

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“

ПРЕЗ 2020 Г.

За постигане на целите и за опазване здравето на населението в Областта, през 2020 година дирекция „Обществено здраве“ при РЗИ-Ямбол, извърши следните дейности:

I. <u>Предварителен здравен контрол</u> (контрол по спазване на здравните изисквания при проектиране, строителство, реконструкция, разширение и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение).

В РЗИ-Ямбол функционира определен със заповед на директора експертен съвет (ЕС).

През 2020 г. са проведени 25 заседания на ЕС, на които са разгледани постъпилите 35 проектни документации по реда на ЗУТ и 16 документации по процедурите по ЕО и ОВОС.

1.1. Съгласувани са 25 проекта за подробни устройствени планове и парцеларни планове (ПУП-ПРЗ и ПП) и са одобрени 10 инвестиционни проекта. В РЗИ-Ямбол не са постъпвали за оценка за съответствие със здравните норми и изисквания инвестиционни проекти с част “Лъчезащита“.
1.2. Представители на РЗИ са взели участие в 30 общински експертни съвета по устройство на територията, при които са разгледани 154 проекта за подробни устройствени планове и 114 инвестиционни проекта.
1.3. В процедурите по извършване на екологични оценки (ЕО) на планове и програми и оценки за въздействие върху околната среда (ОВОС) на инвестиционни предложения са издадени следните становища:

- 1 становище, относно преценка за необходимостта ЕО за инвестиционни предложения
- 15 становища, относно преценка за необходимостта от ОВОС

1.4. Директорът на РЗИ участва в комисиите за промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди към Областна дирекция ”Земеделие и гори”. През 2020 г. са проведени 5 заседания на областната комисия, като са разгледани преписки за промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди.

1.5. През 2020 г. не са извършени проверки по време на строителство, т.к. не са пристигали уведомления за заверка на заповедна книга за големи производствени обекти, които ще произвеждат стоки, имащи значение за здравето на човека, лечебни и детски заведения.

1.6. Инспектори от дирекция „Обществено здраве“ са взели участие в 32 държавни приемателни комисии за строежите от I-ва, II-ра и III-та категория.

1.7. През 2020 г. в РЗИ-Ямбол не са издадени становища за държавно приемане на строежи.

1.8. Издадено е 1 становище за санитарно-охранителни зони около съоръжения за питейно-битово водоснабдяване по Закона за водите

1.9.Представител на РЗИ е участвал в един Екологичен експертен съвет, организиран в РИОСВ гр. Стара Загора .

III.Дейности по контрол на обекти с обществено предназначение

1.Контрол на обекти с обществено предназначение /с изключение на обектите за производство на бутилирани натурални минерални и трапезни води/.

2.1Систематичен здравен контрол в обектите е извършен за установяване на съответствие със здравните изисквания към обектите с обществено предназначение.

2.1.1 Текущи инспекции

В Ямболска област обектите за контрол от инспекторите в отдел „ДЗК" са разпределени на териториален принцип, с цел повишаване ефективността на контрола През 2020г. на държавен здравен контрол са подлежали 2006 обекта с обществено предназначение. Извършени са 2183 проверки, в това число и на новорегистрираните 206 обекта , т. е планът е изпълнен на 100 %. В обектите с обществено предназначение се извършва систематичен контрол за установяване на съответствие със здравните изисквания съгласно нормативните документи.

През 2020г. са издадени 41 предписания в обектите собществено предназначение. Съставени са 10 акта за установени административни нарушения.

При текущия контрол са издадени:

- 10 наказателни постановления
- 154 заповеди за заличаване регистрацията на обекти съгласно Наредба № 9 за създаване и поддържане на публичен регистър на обекти с обществено предназначение.

Най-често срещаните нарушения констатирани при проверките на обектите са:

- Нередовно заверени здравни книжки
- Неефективно обеззаразяване на питейната вода, нередовно водене на дневниците за отчитане на остатъчния хлор, неподдържани водоснабдителни съоръжения и зоните около тях
- Некачествена дезинфекция на водата в плувните басейни, нередовно водене на дневника за остатъчния хлор, нередовен лабораторен контрол на водата от плувните басейни от собствениците.
- Нерегламентирана продажба на обувки, играчки и бельо в магазини за дрехи втора употреби

2.2.2 Тематични проверки

През 2020 г . не са извършвани тематични проверки на обекти с обществено предназначение.

2.2.Насочен здравен контрол

Във връзка с писмо на МЗ за постъпило питане за прилагане на изискванията на Наредба №12 за здравните изисквания към обществените перални. Извършени са проверки на обществената перална, стопанисвана от ЕТ“ Иванка Барулова“ гр. Елхово. За предприетите действия е изпратено писмо до МЗ.

IV. Контрол и мониторинг на продукти и стоки, със значение за здравето на човека.

1.Бутилирани натурални минерални изворни и трапезни води.

През 2020г. на здравен контрол е подлежал един цех за производство на бутилирана трапезна вода - ПРИЗМА МТА”ООД, с адрес: гр. Ямбол, ул. Ямболен №17

1**.1.Систематичен здравен контрол**

1.1.1 Текущи инспекции

Извършени са 4 проверки през годината за установяване на съответствие на извършената дейност от бизнес оператора с нормативните изисквания за хигиената на храните. Извършена е оценка на въведените системи за управление в предприятието за производство на бутилирана трапезна вода. Спазват се изискванията на глава трета на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални и изворни трапезни води. Не са установени несъответствия по отношение на правилното етикетиране, условията и сроковете на съхранение, технологията на производство, съпровождащата документация. В хода на проверките за взети 4 проби от производството за химичен и микробиологичен анализ. Няма отклонения от показателите.

1.1.2 **Тематична проверка**

Извърши се планирана тематична проверка на изпълнение на изискванията на чл. 31 от Наредбата за изискванията за бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цел. Проверката се извърши в цех за бутилиране на трапезна вода на „ПРИЗМА МТА”ООД, с адрес: гр. Ямбол, ул. Ямболен №17.За констатираните несъответствия с нормативните изисквания е издадено 1 предписание, което е проверено в срок.

1.2.Насочен здравен контрол

През 2020 г. е постъпил 1 сигнал относно неправилно съхранение бутилирани натурални, минерални изворни и трапезни води в търговски обект за търговия на едро. Издадено е предписание на отговорното лице за съхранение на бутилирана вода съгласно указанията на производителя .

3.Мониторинг на бутилирани натурални минерални и изворни трапезни води

3.1.Контрол на бутилирани натурални минерални и изворни трапезни води по химични показатели.

През 2020 г. са взети проби по план с изработен график на пробовземане. Не са констатирани отклонения от нормативните изисквания.

3.2. Контрол на бутилирани натурални минерални и изворни трапезни води по микробиологични показатели.

Взети са планираният брой проби бутилирани води и са изпитани по показателите включени в Приложение № 5 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални и изворни трапезни води. Отклонения по микробиологични показатели не са установени.

4. Контрол на козметични продукти през периода 01.01.2020 – 31.12.2020 г.

4.1. Систематичен държавен здравен контрол

През периода са извършени 195 текущи проверки в обекти, подлежащи на контрол. Проверени са 233 козметични продукта. Констатирани са следните несъответствия с нормативните изисквания:

- без етикет на български език - 10 козметични продукти;
- с обявено съдържание на забранени съставки върху етикета - 4 козметични продукти;
- с изминал срок на минимална трайност - 2 козметични продукти.

Издадени са:

- 9 предписания по чл. 38, ал. 1 от Закона за здравето;
- 1 предписание по чл. 39, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето.

В информационната и комуникационната система за надзор на пазара ICSMS е нотифициран един козметичен продукт, съдържащ забранена съставка. Установен е в търговската мрежа на гр. Ямбол, при извършвания текущ контрол на обекти за търговия с козметични продукти.

При текущия контрол са извършени 94 проверки в Европейския нотификационен портал за козметичните продукти CPNP.

4.2. Насочен държавен здравен контрол

През 2020 година в 11 търговски обекта е извършен насочен контрол на общо 17 броя козметични продукти. Извършените проверки са във връзка с предписани задължителни мерки, издадени след констатирани несъответствия на нормативните изисквания. При проверките е установено, че издадените предписания са изпълнени от страна на отговорните лица.

Във връзка с писмо на МЗ с изх. №16-00-73 от 13.09.2019 г. за извършване на проверки за съответствие между информацията, предоставена в CPNP и наличната информация / документация при производители, вносители и търговци на козметични продукти са извършени проверки на:

- 3 отговорни лица – производители на козметични продукти относно спазване на изискванията на чл. 10, чл. 11 и чл. 13 от Регламент (ЕО) №1223/2009;
- 2 проверки на вносители и 1 дистрибутор на козметични продукти относно спазване на изискванията на чл. 13 от Регламент (ЕО) №1223/2009.

Във връзка с извършен засилен контрол на вноса на козметични продукти с произход трети страни и получено уведомление от Агенция „Митници“ е спрян вноса на 24 бр. козметични продукти несъответстващи на нормативните изисквания

Извършена е 1 проверка в обект за търговия с козметични продукти във връзка с жалба от гражданин за продажба на козметични продукти с изминал срок на годност.

След предприети доброволни коригиращи мерки от собственика на обекта е изпратен отговор до жалбоподателя в срок.

4.3. Мониторинг

Взети са 40 броя проби от козметични продукти, от които 20 броя продукти от внос, 12 броя българско производство и 8 броя с произход от други Европейски страни. В ЛИК при РЗИ – Ямбол е извършен лабораторен контрол на 32 проби от козметични продукти по 11 химични показатели и 114 микробиологични показатели. В ЛИК при РЗИ – Бургас е извършен лабораторен контрол на 8 проби по 16 химични показатели. Не са констатирани нарушения на нормативните изисквания.

4.4. Тематична проверка на козметични продукти, пуснати на пазара с предявени претенции

Извършена е тематична проверка на продукти, пуснати на пазара с предявени претенции. Установени са 8 бр. козметични продукти, предоставяни на пазара в нарушение на чл. 20, ал. 1 от Регламент (ЕО) №1223/2009. На съответните отговорни лица – 1 дистрибутор и 1 производител, са връчени предписания за предприемане на коригиращи мерки в срок.

5. Контрол на химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди и прекурсори на взривни вещаства.

5.1. Систематичен здравен контрол на химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди и прекурсори на взривни вещества

Държавният здравен контрол по спазване на изискванията към химичните вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди и прекурсори на взривни вещества се извършва на всички етапи от вноса, пускането на пазара, предлагането в търговската мрежа и употребата им.

През 2020 г. не постъпвали уведомления за внос от Митническа агенция, изискващи здравен контрол на химични вещества и смеси , в т.ч . биоциди.

5.2. Тематични проверки:

Тематична проверка на биоциди от продуктов тип 1, период на извършване на проверките 01.06.2020 – 31.08.2020 г.

Проверка на дезинфектантите за ръце, употребявани в лечебни и здравни заведения на територията на област Ямбол

Инспектори от дирекция „Обществено здраве“, отдел „Държавен здравен контрол“ извършиха документални проверки на употребяваните дезинфектанти за ръце в три лечебни заведения на територията на град Ямбол.

В лечебните и здравните заведения се използват дезинфектанти за ръце за професионална употреба, доставят от дружества „Хигиенно-медицинска индустрия“, гр. Велико Търново и „Живас“, гр. София. Използват се по предназначение и в концентрациите, указани от отговорните лица, предоставящи биоцидите на пазара.

Проверени бяха следните биоциди от продуктов тип 1-Хигиена на човека:
HMI®ГЕЛАСЕПТ 750 мл с Разрешение за пускане на пазара №1444-3/ 22.05.2020

HMI®СКРУБ SP 750 мл с Разрешение за пускане на пазара № 0278-1/ 06.11.2006

НМІ СКРУБ КЛАСИК750 мл с Разрешение за пускане на пазара № 0277-1/ 06.11.2006

НМІ®СКРУБ AL 5 л с Разрешение за пускане на пазара № 0116-2 / 15.11.2006

ЖИВАСЕПТ ГЛЮКОНАТ 1л с Разрешение за пускане на пазара № 0013-6/ 16.07.2018

ЖИВАСЕПТ 1 л с Разрешение за пускане на пазара № 0003-12/ 31.07.2018

ЖИВАСЕПТ ГЕЛ 1 л с Разрешение за пускане на пазара № 0056-8/ 30.06.2020

ЖИВАСЕПТ пяна 1 л с Разрешение за пускане на пазара № 0043-5/ 18.03.2016

ПОВИСЕПТ 1 л с Разрешение за пускане на пазара № 0196-3/ 03.06.2016

СОФТА-МАН ВИСКОРЪБ (Softa-Man ViscoRub) 1 л с Разрешение за пускане на пазара № 1018-3/ 21.06.2017

Извърши се и проверка на производител на биоциди от продуктов тип 1 – Хигиена на човека , находящ се на територията на област Ямбол -„ФЕЕРИЯ-98“ ЕООД, гр. Ямбол. Дружеството произвежда и пуска на пазара биоцид - Umbrella hand disinfection gel/ Umbrella гел за дезинфекция на ръце с разрешение за предоставяне на пазара № 2727-1/ 23.04.2020 г.

При проверката за спазване на чл. 65 параграф 2 от *Регламент 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди* се установи, че:

1.Производителят поддържа документация на хартиен носител и в електронен формат по отношение на производствения процес, отнасяща се до качеството и безопасността на продукта.

2.Съхранява партидни проби от продукта на територията на производствения цех.

По време на проверката бяха проверени информационни листи на безопасност на продукта и съдържащите се в него съставки, списъка с различните производствени операции, резултати от вътрешни проверки на качеството и идентификация на производствените партиди.

При проверка на продукта Umbrella hand disinfection gel/ Umbrella гел за дезинфекция на ръце - опаковки от 500мл и 50мл се установиха следните несъответствия :

- На опаковките от 500 мл липсва задължителния тактилен знак, при класификация на продукта с предупреждение за опасност *H225 Силно запалими течност и пари* - несъответствие с чл.35 пар.2 Раздел 3.2.1 от Приложение 2 на Регламент (ЕО) 1272/2008
- На етикета на опаковките от 50 мл. изобразената пиктограма е с размери под минимално допустимите – несъответствие с т.1.2.1, раздел 1.2.1 от Приложение 1 на Регламент (ЕО) 1272/2008.

За установените несъответствия е издадено предписание на отговорното лице. Отговорното лице предприе доброволни коригиращи действия за отстраняване на несъответствията.

V. Контрол и мониторинг на дейности със значение за здравето на човека.

1.Систематичен здравен контрол на дейностите по поддържане чистотата на населените места от общините

Извършва се за установяване на съответствие с принципните изисквания на Закона за здравето за осигуряване на здравословна жизнена среда.

1.1.Контрол върху поддържане чистотата на населените места от общините.

1.1.1 Инспекции

- Във всички общини на област Ямбол има изработени графици, съгласно които се извършва извозването на твърдите битови отпадъци.
- На територията на област Ямбол няма места, в които през определени месеци на годината да се очаква по-голямо струпване на хора и да се наложи промяна в честота на сметоизване.

1.1.2.Насочен здравен контрол

Получен е един сигнал за замърсяване на района около хипермаркет Билла в гр. Ямбол. Сигналът е препратен в Община Ямбол за предприемане на действия и уведомяване на жалбоподателя.

2. Здравен контрол на дейността на регистрираните служби по трудова медицина

2.1. Текущи инспекции

На територията на област Ямбол има 6 регистрирани служби то трудова медицина, на основание чл.25г, ал.3 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, на които се извършиха проверки. В хода на проверките се установи, че всички СТМ са изготвили Правилник за устройството и дейността на службите. Службите по трудова медицина имат договори със съответните обслужвани фирми. През 2020 г. в контролираните фирми не са регистрирани случаи на професионални заболявания. Фирмите са изготвили обобщени анализи за здравословното състояние на работниците в съответните фирми. Анализите са изготвени, на основание извършените профилактични прегледи за 2019 г. и са представени в РЗИ до 30.07.2020 г. Изготвени са оценки на риска за здравето и безопасността на работещите.

2.2. Насочен здравен контрол

През 2020г. не са постъпвали жалби, относно дейността на СТМ

3.Систематичен здравен контрол на дрехи втора употреба.

През 2020 г. са извършени 61 проверки на продукти дрехи втора употреба.

Съставени са 2 акта за установени административни нарушения на Наредба № 27 от 16 август 2005 г. за здравните изисквания към дрехите втора употреба.

3.2. Насочен здравен контрол

През 2020 г. не са постъпили сигнали за нарушения на Наредба № 27 от 16 август 2005 г. за здравните изисквания към дрехите втора употреба.

VI. Други дейности, свързани с опазване на общественото здраве

VII.1Състояние на храненето на населението. Оценка на храненето

1.1. Хранене на организираните детски и ученически колективи

При текущият контрол по прилагането на изискванията на ***Наредба № 2 от 2013 г., Наредба № 6 от 2011 г. и Наредба № 37 от 2009 г. за здравословното хранене на децата и учениците*** през 2020 г. се извършиха:

- 11 оценки и 23 проверки на детски заведения

- 23 проверки, относно прилагането на **чл.7, ал.3 на Наредба № 2 от 2013г. и чл.6, ал.3 на Наредба № 6 от 2011 г.,** за осигуряване на диетично хранене на деца със здравословни проблеми в детските заведения.

Извършването на контрол и оценка на организираното хранене на децата и учениците в детските заведения и училищата

Наредба № 2 от 2013 г на МЗ за здравословното хранене на децата на възраст от 0 до 3 г.

Извършиха се оценки на храненето на две детски ясли и 10 яслени групи на детски градини , както и 4 проверки за контрол. Храненето на децата в детските заведения се извършва по предварително съставено седмично меню. Седмичните менюта се изготвят от комисия от медицински специалисти. При съставянето на седмичните менюта се ползват „Сборник рецепти и ръководство за здравословното хранене на деца до 3-годишна възраст" и „Сборник рецепти и наръчник за хранене на деца от 3 до 7 годишна възраст".

Организираното хранене на децата в детските ясли е добро. Ежедневно се предлагат мляко и млечни продукти. Адекватен е приемът на плодове и зеленчуци. Увеличена е консумацията на закуски на зърнена основа. Ежеседмично се предлага риба. Намалена е консумацията на добавени мазнини и захар. От менюто са изключени храни с високо съдържание на захар.

Наредба № 6 от 2011 г. на МЗ за здравословното хранене на децата на възраст от 3 до 7 г.

Извършиха се оценки на храненето на 11 детски градини и 19 проверки за контрол. Извърши се проверка на фирма за кетъринг, която предоставя храна на 18 детски градини.

Храненето на децата в детските заведения се извършва по предварително съставено седмично меню. Седмичните менюта се изготвят от комисия от медицински специалисти. При съставянето на седмичните менюта се ползват „Сборник рецепти и ръководство за здравословното хранене на деца до 3-годишна възраст" и „Сборник рецепти и наръчник за хранене на деца от 3 до 7 годишна възраст".

Организираното хранене на децата в детските заведения е добро. Ежедневно се предлагат мляко и млечни продукти. Адекватен е приемът на плодове и зеленчуци. Увеличена е консумацията на пресни зеленчуци, както и количествата на пълнозърнести продукти и закуски на зърнена основа. Ежеседмично се предлага риба. Намалена е консумацията на добавени мазнини и захар. От менюто са изключени храни с високо съдържание на захар.

При извършените проверки в детските заведения се акцентира върху прилаганетоно **чл.7, ал.3 на Наредба № 2 от 2013г. и чл. 6, ал.3 на Наредба № 6 от 2011г.,** за осигуряване на диетично хранене на деца със здравословни проблеми в детските заведения. През 2020 се установиха две деца с диагноза глутенова ентеропатия-

цьолиакия, посещаващи детски градини. За тези деца се изготвя ежеседмично меню с безглутенови продукти, осигурени от детските заведения, на база одобрено месечно меню за всички деца.

Извърши се 1 обучения на медицински и немедицински персонал по прилагането на измененията на Наредба № 6/2011 г. за здравословното хранене на децата и прилагането на новия Сборник с рецепти и ръководство за здравословно хранене на децата от 3 до 7 години.

Седмичните менюта се съгласуват за всеки предходен месец в РЗИ. РЗИ разпространява здравно-информационни материали, във връзка със здравословното хранене.

Наредба № 37 от 2009 г на МЗ за здравословното хранене на учениците

През 2020 г. по текущ контрол се извършиха и 9 проверки на храненето на учениците в 5 ученически стола и 4 ученически павилиона, находящи се на територията на област Ямбол. На територията на областта има 44 училища, като в 30 от тях се осигурява хранене на учениците. Обхванати със столово хранене са 1400-1450 ученика, които са на целодневна организация, предимно от първи до четвърти клас. Храненето на учениците се извършва от фирми за кетъринг с изключение на пет училища, в които има ученически столове и храната се приготвя на място. Дневният оклад варира от 0,90 лв. до 2.50 лв. За тази цена се предлага обедно хранене – предястие /супа, таратор/, основно ястие и десерт в различни комбинации и количества. Този начин на обедно хранене не дава възможност да се изготви достоверна оценка на фактическото състояние на храненето на учениците по Наредба № 37 от 2009 г. на МЗ.

Храненето на учениците в ученическите столове се извършва по предварително съставено седмично меню. Седмичните менюта се изготвят с участието на медицинско лице. При съставянето им се използват „Сборник с рецепти за ученически столове и бюфети" от 2012 г. Осигуряването на пълнозърнести продукти се извършва чрез осигуряване на 2 пъти седмично пълнозърнест хляб. Не се предлагат за консумация пържени храни. При приготвяне на храната се използват кулинарните техники – варене, задушаване и печене.Не се допуска използване и предлагане на храна, приготвена от предния ден.

Във връзка с изпълнение на Междуинституционалния механизъм за контрол на храненето на децата и учениците в системата на предучилищното и училищно образование съвместно с РИО и ОДБХ гр. Ямбол се извършиха съвместни проверки на 5 училища на територията на гр. Ямбол. За констатирани несъответствия с Наредба № 37/2009 г за здравословното хранене на учениците се издадоха 2 предписания.

След приключването на проверката се организират работни срещи с училищните ръководствата, на които се обсъдиха резултатите от проверката. Планирани са и обучения на работещите в ученическите павилиони и бюфети по прилагане на цитираната по горе наредба.

През периода септември – ноември се проведе Национално проучване на факторите на риска за здравето. Проучването се организира от МЗ и НЦОЗА и се провежда в рамките на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 година. На принципа на случайната извадка за област Ямбол

определени 18 деца до 19 г. и 64 лица над 20 години. Извършиха се антропометрични измервания и анкетно проучване.

VII.2. Оценка на седмичните учебни разписания на учениците

2.1. За 2020 г в РЗИ за съгласуване се представиха седмични разписания от 44 училища. Извърши се оценка на седмичните разписания на 606 паралелки за първи и втори учебни срокове. Издадоха се 94 протокола.

2.2. Извършиха са 6 проверки за контрол по спазване на съгласуваните седмични разписания на задължителните и избираеми учебни часове в училищата. Не се констатираха несъответствия между съгласуваните от РЗИ седмични разписания и провеждането на учебни часове в реално време.

VII.3 Анализ за здравословното състояние, физическо и психическо развитие на децата и учениците е изготвен въз основа на Наредба № 39 (ДВ,бр.106/2004 г.) за организацията и провеждането на профилактичните прегледи и диспансеризацията.

Медицинското обслужване на децата и учениците в детските и учебно - възпитателни заведения в област Ямбол се осъществява от 2 лекари и 52 медицински специалисти /фелдшери и медицински сестри /. В градовете Ямбол, Елхово, Болярово и Стралджа, във всички детски градини и училища са разкрити мед. кабинети и назначени здравни работници.

Медицинските специалисти от детските и учебно-възпитателни заведения предоставят ежегодно информация за физическото развитие и здравословното състояние на децата и учениците по данни от профилактичните прегледи, извършени от личните лекари. Получените данни се обобщават и се изготвя анализ.

Анализът е изготвен на база данни от анализите на здравословното състояние на децата и учениците от 43 ДГ и 42 училища на територията на област Ямбол, изготвени от мед. специалисти на съответните заведения и представени в РЗИ в срок до 30.03.2020 г.

На територията на област Ямбол в Детските заведения са разкрити 172 групи с 3903 деца на възраст от 1 до 7 години, като 415 са децата на възраст от 1 до 3 години и 3488 на възраст от 3 до 7 години.

Индивидуална оценка на ръста е направена на 3899 деца - 99,9 % от подлежащите, като от тях 3226 / 82,7 % / са в I - група - норма, 480 /12,3 % /са във II група - разширена норма и 193 – 4,9 % са III група - извън нормата. Извън нормата с много нисък ръст са 126 деца, а с много висок ръст – 67 деца. През 2019 г броят на децата с изоставане в ръста е по- голям от тези с избързване, както и през 2018 г..

Индивидуална оценка на телесната маса е направена на 3889 деца - 99,7 % от подлежащите, от които 3206 / 82,4 % /са в I група - норма, 461 / 11,9 %/ са във II група - разширена норма и 222 / 5,7 % /са III група - извън нормата. През 2019 г. децата с наднормено тегло са - 106 / 2,7 %/ , както и през 2018 г..

През 2019 г. децата, покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст са 3555 - 91 %. За повишаване на двигателната активност на децата допринасят допълнително организираните в детските заведения в градовете спортни дейности, като

гимнастика, танци, футбол и други, които се заплащат от родителите и обхвата на децата е нисък.

През 2019 г. се наблюдава слабо намаление на децата водещи се на диспансерен отчет 335 - 8,6 %, като за 2018 - 340 - 9,1 % , от всички, на които е извършен профилактичен преглед. И през 2019 г най – висок е процентът на децата с астма - 113 - 33,7 % от всички регистрирани заболявания, ентеробиоза – 67 – 20 %, следвани от деца със специални симптоми и синдроми, и специфично забавяне в развитието - 49 – 14,6 %, варицела 28 – 8,4 %, паразитни -23 – 6,9 % и др.

На територията на област Ямбол в училищата са разкрити 594 паралелки с 12304 ученика на възраст от 14 до 18 години, като 7882 са учениците на възраст от 7 до 14 години и 4422 на възраст от 14 до 18 години. Момчетата са 6575, а момичетата – 5729.

Индивидуална оценка на ръста е направена на 12027 ученика – 97,7 % от подлежащите, при 98 % за предходната 2018 година. Най- голям е броят на момчетата и момичетата в първа група 10130 – 84,2% при 9976 - 82,5 % за 2018 г. В разширена норма са 1486 - 1,4 % при 1626 – 13,5 % за 2018 г. В трета група - извън норма са 411 –3,4 % при 486 - 4 % или 0,6 % ло-малко от 2018 г. В трета група с много нисък ръст са 156 момчета и момичета, като 123 на възраст от 7 до 14 г. и 35 на възраст от 14 до 18 години. Силно избързващи са 253 момичета и момчета, като 162 са на възраст от 7 до 14 години и 91 на възраст от 14 до 18 години.

Индивидуална оценка на телесната маса е направена на 12031 ученика - 97,8 % от подлежащите. В първа група са 9757 – 81,1 с 0,6 % повече от предходната 2018 г. В разширена норма са 1657 - 13,8 % с 0,7 % по-малко от 2018 година. В трета група са 617 – 5,1 % . С поднормено тегло са 471 – 3,9 %, като 340 от тях на възраст от 7 до 14 години и 131 на възраст от 14 до 18 години.

При изследване на физическата дееспособност, 12188 ученика са получили оценка над “среден” – 99,1 %. Завишен е броя на на учениците освободени от часове по физическо възпитание – 80 за 2019 г., като за 2018 е бил 64. Запазва се броя на учениците включени в групи по ЛФК в училище – 6 за 2019 г и 2019 г..

През учебната 2019/2020 година са регистрираните 469 заболявания и аномалии, като за 2018 г. са регистрирани 551. Наблюдава се тенденция на леко намаление спрямо предходната година.

Резултатите от профилактичните прегледи показват, че най-голям е броят на учениците с болести на окото и придатъците му - 158 /33,7 % / от всички регистрирани заболявания или с 3 % повече от предходната година.

На второ място с ръст 6,1 % спрямо предходната година са регистрираните деца с астма 93 – 19,8 %, следват регистрираните ученици със затлъстяване 91 /19,4 %/, с 6,3 % повече от 2018 г, следват случаите с психически и поведенчески разстройства – 84 /17,8 % / с 3 % повече от 2017 г.

Наблюдава се трайна тенденция на увеличение спрямо предходни години на регистрираните ученици с; астма 81 / 14,7 % / ученика с 0,8 % повече от 2017 г., гръбначни изкривявания – 29 /5,3 %// с 1,2 % повече от 2018 г, епилепсия - 24/4 %/ / с 1,1 %/ повече от предходната година и други.

VI. Държавен здравен контрол на факторите на жизнената среда – питейни води, води за къпане и минерални води, шум, атмосферен въздух нейонизиращи лъчения

1.1.Систематичен здравен контрол

Систематичният здравен контрол през 2020 г. беше насочен към:

1.1.1 Води предназначени за питейно-битови цели На територията на Ямболска област има едно ВиК дружество. Ежегодно „ВиК" ЕООД – гр. Ямбол изготвя мониторингова програма за качеството на питейната вода. Програмата е съобразена с изискванията на *Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата за питейно–битови цели*. Дружеството поддържа и експлоатира водоснабдителни системи на 109 бр. населени места с общ брой на населението 116 307 жители.

Програмата за мониторинг на качеството на питейната вода, доставяна от ВиК дружеството се съгласува с РЗИ – гр. Ямбол. Изготвена е въз основа на данните от извършените анализи от предходни години съгласно протоколите с получени резултати от акредитираните лаборатории, извършили анализите. Програмата включва: обхват на мониторинга, зони на водоснабдяване, честота на пробовземане, пунктове за пробонабиране и график за провеждането на мониторинга. Изпълнението на програмата има за цел да защити здравето на хората от неблагоприятните ефекти при замърсяване на питейната вода и да гарантира, че са спазени регламентираните изисквания на *Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели*.

В обхвата на програмата попадат 182 експлоатирани подземни водоизточници.

Воснабдяването в Ямболска област се осъществява посредством 66 обособени водоснабдителни зони с 222 пункта за пробонабиране, а именно:

- 2 големи зони /група Ямбол и група „Воден-Елхово-Голямо Шарково"/ с количество на разпределяната вода в зоната над 1000 куб.м. на ден;
- 37 малки зони от категория 1 с количество на разпределяната вода в зоната от 10 до 100 куб.м. на ден ;
- 7 малки зони от категория 2 с количество на разпределяната вода в зоната от 100 до 400 куб.м. на ден;
- 1 малка зона от категория 3 с количество на разпределяне на вода в зоната от 400 до 1000 куб.м на ден;
- 19 много малки зони с количество на разпределяната вода в зоната под 10 куб.м. на ден.

1. 2. Насочен здравен контрол

1.2.1. Във връзка с констатирано замърсяване на подземни води с хром, установено във водоизточник за производствени цели, собственост на „Е. Миролио"ЕАД. Водоизточникът черпи води от подземно водно тяло *BG3G00000NQ054, Порови води в Неоген - Кватернер- Ямбол – Елхово,* от което се добива водата за питейно–битови цели за гр. Ямбол. Районна прокуратура - гр. Ямбол образува преписка по случая.

През 2020 г. в отдел ЛИ при РЗИ-Ямбол са изпитани 145 проби вода по показател „шествалентен хром". Пробите се взимат от два пункта на територията на гр. Ямбол, а именно:

1.Пункт „РЗИ-Ямбол“, с адрес: гр. Ямбол, ул. „Д. Благоев” №71, водоснабдяван от ПС „Ормана”;

2.Пунк „Заведение за бързо хранене”, с адрес: гр. Ямбол, ул. „Ормана” №15, водоснабдяван от ПС „Кабиле”.

Получените резултати за съдържанието на „шествалентен хром” са под границата на количествено определяне на метода 20,0 µg/dm³ и под нормата 50,0 µg/dm³, съгласно *Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата , предназначена за питейно-битови цели.*

Насочен контрол на проби от питейната вода по показател „общ хром” се извършва от ведомствената лаборатория на „ВиК”ЕООД-Ямбол. Получените стойности по показателя са под границата на количественото определяне на метода /10,0 µg/dm³/.

1.2.2 В РЗИ-Ямбол е постъпил един сигнал от кмета на с. Иречеково относно лошо качеството на водата за питейно-битови цели и лошо хигиенно състояние на водоизточника. Извършена е съвместна проверка с представители на ВиК ЕООД и издадено предписание. При последваща насочена проверка е установено изпълнение на предписаните мерки.

2. Шум

През 2020 г. се въведе в изпълнение новата административна услуга за издаване становище по чл. 16б, ал. 2 от Закона за защита от шума в околната среда. През 2020 г. са издадени 8 становища.

2.1. Насочен контрол

През 2020 г. в РЗИ-Ямбол не са постъпили сигнали от граждани относно завишени шумови нива, генерирани от локални източници на шум.

3. Вибрации

През 2020 г. в РЗИ-Ямбол не са постъпили жалби и сигнали на граждани относно завишени стойности на вибрации в жилищните помещения от граждани.

4. Електромагнитни полета

4.1. Систематичен контрол

В регистъра на РЗИ-Ямбол са вписани 109 бази и радиорелейни станции, ретранслатори и др. РЗИ-Ямбол поддържа публичен регистър на обектите с обществено предназначение, както и досиета на обектите с обществено предназначение с код 046 - източници на нейонизиращи лъчения. Информацията за всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията на съответната инспекция се актуализира.

4.2. Насочен контрол

През 2020 г. в РЗИ-Ямбол не са постъпили жалби и сигнали на граждани относно електромагнитни полета.

Б.Мониторинг

1.Води за питейно-битови цели

Анализ на данните от проведения от РЗИ-Ямбол и „ВиК”ЕООД-Ямбол мониторинг на качеството на водата за питейно-битови цели

1.1.Данни от проведения контролен мониторинг от РЗИ-Ямбол

Съгласно резултатите от лабораторните анализи през 2020 г:

- Пробите с отклонение по *микробиологични показатели* са 21,2 %, като през 2019 г. са били 13,1%, а през 2018 г. - 16.98%. Съставени са 4 АУАН на служители на „ВиК” ЕООД - помпиери. Връчени са 2 предписания на „ВиК” ЕООД. При насочените проверки за контрол не са установени неизпълнени предписани мероприятия.
- Пробите с отклонение по *физикохимични и радиологични показатели* са 21,2 %, като през 2019 г. са били 9,5%.

С установени трайни отклонения по показател „нитрати” са водите в 20 вододайни зони: група „Бакаджик”, група „Скалица”, Зимница, група „Първенец-Богорово”, група „Жребино-Борисово”, Чарган, Търнава, Скалица, Меден кладенец, Изгрев, група Малко Кирилово-Гранитово, Малък манастир, Джинот, Робово, Видинци Гълъбинци, Иричеково, Овчи Кладенец, Ханово и група Асеново-Симеоново -Тенево/. За сравнение през 2019 г. с трайни отклонения по показател „нитрати” са били водите в 16 вододайни зони. Този показател е с известна динамичност в годините и е в зависимост от сезона, количеството валежи и експлоатацията на земеделските земи в района на водосбора. Трябва да се отбележи, че 2020 г. като цяло беше по-суха в сравнение с предходните години, което се отрази и на физикохимичните показателите

Отклонения по показатели електропроводимост, сулфати и хлориди се установиха за група „Бакаджик”, Видинци, Джинот и Меден кладенец. През 2019 г. отклонения по тези показатели са установени за „група „Скалица”, която включва две населени места – с. Роза и с. Генерал Инзово. Тези показатели допълнително са включени в мониторинговата програма.

При извършеният мониторинг на качеството на питейната вода от РЗИ-Ямбол през 2020 г., са взети за *радиологично изследване* 14 водни проби. В 50% от тях - 7 населени места: с. Златаре, с. Гълъбинци, с. Крайново, гр. Ямбол, с. Джинот, с. Денница и с. Палаузово се констатира отклонение по показател обща алфа активност, без отклонение по показател „бета активност” и естествен уран. С писмо изх. 25-15-2/12.02.2021 г. информацията за вододайните зони и представените от ВиК протоколи от изследвания са изпратени в отдел „Радиационен контрол“ при РЗИ - Бургас за становище за оценка на здравния риск и необходимостта от установяване на конкретните нуклиди за тези води.

За сравнение през 2019 г., са взети за радиологично изследване 21 водни проби. От тях в 4 населените места (19 %): с. Голям Дервент, с. Скалица, с. Видинци и с. Генерал Инзово се установи превишение на контролното ниво за обща алфа активност, без превишения по показател бета активност и естествен уран. В изпълнение на препоръките от становище на РЗИ-Бургас, ВиК изпрати за изследване в ИЯИЯЕ към БАН проби за установяване на специфичните активности на конкретни нуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, Pb-210 и Po-210 за тези води. С писмо изх. № 13-2/13.01.2021 г. протоколите от

изследванията са изпратени в отдел „Радиационен контрол“ при РЗИ - Бургас за заключение за годност за водата.

Данни от проведения мониторинг от „ВиК”ЕООД-Ямбол

Дружеството има съгласувана с РЗИ-Ямбол мониторингова програма за 2020 г. През 2020 г. са взети 303 проби за анализ по микробиологични показатели и 293 проби за изпитване по физикохимични и радиологични показатели по. Мониторингът не е изпълнен за 4 населени места, а именно:

- с. Леярово, общ. Стралджа - при планирани 2 проби от група А и 1 проба от група Б, Приложение №2, Таблица Б 1 на Наредба № 9, е взета и изпитана само 1 проба по показатели от група А.
- с. Вълча поляна, общ. Елхово – при планирани 2 проби от група А и 1 проба от група Б, Приложение№2, Таблица Б 1 на Наредба №9, не е взета проба вода за изпитване по показателите от група Б.
- с. Голям Дервент, общ. Елхово – при план 2 проби от група А и 1проба от група Б, Приложение№2, Таблица Б 1 на Наредба №9, не е взета проба вода за изпитване по показателите от група Б.
- с. Странджа, общ. Болярово – при планувани 1 проба от група А и 1 проба от група Б, Приложение №2, Таблица Б 1 на Наредба №9, не е взета проба вода за изпитване по показателите от група Б.

Причината за неизпълнението е намален дебит на водоизточниците, вследствие на продължително засушаване и въведеното режимно водоподаване.

Съгласно резултатите от лабораторните анализи през 2020 г:

- От взетите проби за изпитване по *микробиологични показатели* 98,35% са без отклонения. Отклонения (1,65%) са регистрирани в 5 населени места с население 2312 жители, което е 2,06% от населението на област Ямбол. Причината е нарушение в режима на обеззаразяване на питейната водата. Своевременно са вземани мерки за отстраняване на проблема, след което повторно са взети водни проби до съответствие.
- Пробите с отклонения по *физикохимични показатели* са 6,58%.

Трайните отклонения в качеството на водата са основно по показател нитрати (с. Зимница, група Първенец- Богорово, група Жребино-Борисово, с. Търнава, с. Меден кладенец, с. Овчи кладенец, с. Гълъбинци, с. Ханово, с. Дряново, с. Малък манастир, с. Безмер, с. Видинци, с. Скалица, с. Робово, с. Чарган, с. Ботево). Има единични случаи на отклонения по показатели сулфати, хлориди и натрий в с. Ханово, с. Роза, с. Видинци. Тези отклонения по химични показатели се констатират в 17 от общо 66 зони на водоснабдяване.

- През 2020 г. са взети 30 водни проби за *радиологичен анализ*. За 6 проби се установи превишение на контролното ниво за обща алфа активност. От тези населени места се взети отново водни проби и е извършен анализ на естествените радионуклиди в ИЯИЯЕ към БАН-гр. София. Протоколите от изследванията, представени в РЗИ-

Ямбол са изпратени в отдел „Радиационен контрол“ при РЗИ - Бургас за изчисление на индикативната доза и оценка на здравния риск.

Информиране на обществеността и заинтересованите лица за качеството на водата от извършения мониторинг в област Ямбол

Информиране на обществеността и заинтересованите лица за качеството на питейната вода се осъществява чрез сайта на РЗИ-Ямбол. Два пъти месечно се публикува информация за резултатите от извършения мониторинг на качеството на питейната вода, както за взетите мерки при установяване на несъответствия.

Изготвен е годишен доклад с анализ и оценка на качеството на питейната вода и е публикуван на сайта на РЗИ-Ямбол.

2.Повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

На територията на облост Ямбол няма повърхностни водоизточници от които да се доставя вода за питейно-битови цели.

3.Води за къпане

На територията на област Ямбол няма открити зони за къпане, утвърдени със заповеди на кметовете на общините .

4.Води от обществени местни водизточници

В регистъра на РЗИ-Ямбол са вписани 66 местни водоизточника. През 2020г. са взети 116 водни проби.

За обществените местни водоизточници, чиито води показват трайни отклонения по микробиологични и химични показатели се следи за подържането на табелите с надпис „ Водата е негодна за пиене”.

5.Води от плувни басейни

На контрол през 2020 г. са подлежали 12 плувни басейни, от които 10 открити и 2 закрити. Извършени са 14 проверки на плувните басейни. Взети са 13 проби, като 11 проби са изпитани по химични показатели и 13 проби по микробиологични показатели.

6.Минерални води

В регистъра на РЗИ-Ямбол са вписани 3 минерални водоизточника за пиене и водоналиване.Пробите се вземат от мястото на ползване (обществени чешми) и се изследват по микробиологични показатели и с периодичност, съгласно изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите.

През 2020 г. се изследваха 8 водни проби от 3 минерални водоизточника.

Във връзка с подновяване на сертификат №66/07.12.2015 г. за качествата на минералната вода от сондаж Я-33, находище „Стефан Караджово“ с. Стефан Караджово, област

Ямбол се извърши съвместно пробовземане с представители на НЦРРЗ, в присъствието на служители на Община Болярово.

Съгласно указания от писма на МЗ с изх. № 16-00-20/21.04.2020 г. и изх. № МВ-00-25/03.06.2020 г., във връзка с издадени от МЗ Сертификат №66/07.12.2015 г. за сондаж №Я-33 и Сертификат №65 /03.06.2020 г. за сондаж №Я-32 А, находище „Стефан Караджово“ с. Стефан Караджово РЗИ извърши мониторинг през последното тримесечие на 2020 г. на водите при двата водоизточника. Данните от извършения мониторинг са изпратени в МЗ.

7. Шум

7.1 Изпълнение на програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии.

Програма за мониторинг на шума в урбанизираните територии

Съгласно указанията за планиране на Министерството на здравеопазването, мониторинговата програма на РЗИ-Ямбол е съобразена с изискванията на *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.)*.

През 2020г. година продължи мониторинга на имисионния шум в определените територии и зони на населените места, съгласно програма утвърдена от министъра на Министерство на здравеопазването.

През 2020 г. измерванията и изчисленията на имисионния шум се извършиха в общо 15 мониторингови пунктове, които бяха актуализирани в програмата през 2018 г., а именно:

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПУНКТОВЕ / ОБЩ БРОЙ – 15 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГР. ЯМБОЛ		
Пункт №	**/ Адрес на пунктове по територии и зони**	**Метод на определяне на еквивалентни нива през 2020 г.**
	Жилищни зони	55 dB/ A
Пункт № 1	Ул. „Радецки”,№16 /Читалище „ Зора”/	Измервателен метод
Пункт № 2	Кв. „ Аврен”,ул. „ Аврен”,№12	Изчислителен метод
Пункт № 3	Кв. „ Бенковски”,бл.№ 15	Измервателен метод
	Централни градски части	60 dB/ A

Пункт №4	Ул. „ Страхил”, № 46	Изчислителен метод
Пункт №5	Ул. „ Срем”, № 2 /в близост до аптека „Бакалова”/	Измервателен метод
Пункт №6	Ул. „ Роман Хайнацки”, № 1 / до МГ „ Атанас Радев”	Измервателен метод
	Интензивен автомобилен трафик	60 dB/ A
Пункт №7	Ул. „ Димитър Благоев”, № 9 / Зъболекарска поликлиника /	Измервателен метод
Пункт №8	Бул. „Граф Игнатиев” – бензиностанция OMV	Изчислителен метод
Пункт №9	Булевард „ Крайречен” /Биков мост/	Измервателен метод
Пункт №10	Ул. „Преслав” - ОДМВР	Измервателен метод
	Производствено-складови територии и зони	70 dB/ A
Пункт №11	Фирма „Сакарела”-ООД	Измервателен метод
Пункт №12	Фирми за търговия на едро и съхранение-Ямбол,ул. „Индустриална” „№1	Измервателен метод
	Зони за обществен и индивидуален отдих	45 dB/ A
Пункт №13	Градски парк	Измервателен метод
	Зони за лечебни заведения и санаториуми	45 dB/ A
Пункт №14	Болница „Св.Йоан Рилски”,ул. „Българка” №2	Измервателен метод
	Тихи зони извън агломерациите	40 dB/ A
Пункт №15	Парк „ Боровец”	Измервателен метод

В 12 контролни пункта еквивалентните нива на шум са определени по метода на измерването. За целта е използван интегриращ шумомер, тип 2238А - ид. № 2414735 и СК № 069- ИАВ/ 15.03.2017 г.; звуков калибратор, тип 4231, производител B&B - Дания- ид. № 2517975 и СК № 018- ИАВ/ 06.02.2019 г.

В останалите 3 контролни пункта (пункт №№2,4,8) еквивалентните нива на шум са определени по изчислителен метод.

Средно измерените и изчислени стойности на еквивалентен шум в 11 пункта (от общо 15 контролни пункта) **не съответстват на** граничните стойности на шум, определени в Наредба № 6/ 2006 г., а именно в пунктове с №№ 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 14 и 15. За сравнение през 2019 г. несъответствия са установени в 10 пункта – пунктове с №№ 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 13 и 14, т.е. относителният дял на контролните пунктове с превишение на нормите не се е увеличил значително в сравнение с миналата година. През 2018 г. несъответствия са установени в 9 пункта – пунктове с № № 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 14 и 15. През последните две години се установява нарастване на относителният дял на контролните пунктове с превишение на нормите макар и незначително (с 1 пункт на година).

Основни причини за завишени шумови нива в гр. Ямбол са засиления трафик на автомобили, както и ремонтите и строителните работи, които се извършват в различните части на града и налагат търсене на алтернативни маршрути .

Препоръчани са следните мерки за намаляване на шумовото натоварване на Община Ямбол:

I. При ново строителство и при промяна на устройствените планове още във фаза проектиране да се предвиждат мерки за ефективна шумозащита чрез акустично планиране на урбанизираните територии, а именно:

1. правилно териториално устройство,

2. планиране на трафика

3. намаляване на шума чрез мерки за шумова изолация и борба с шума при източника;

4.изготвяне на акустични проекти за сгради, подлежащи на усилена шумова защита чрез:

- изграждане на шумозащитни съоръжения,
- регулиране на интензивността и структурата на автомобилните потоци, изграждане на обходни пътни участъци и др.

II.Да разработи стратегическа карта за шум на Агломерация Ямбол, както и програма за контрол на шума през 2021 г. Целта на стратегическа карта за шум е определяне степента на шумовото натоварване в околната среда чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива в нея. както и прогнозиране на очакваната шумова ситуация. С помощта на стратегическата карта за шум за агломерация Ямбол ще се определят приоритетите за планиране на действията и ще се направи преценка за броят на хората, изложени на въздействието на шум.

III. В срок зо 31.12.2020г. да представи в РЗИ-Ямбол информация за реализираните мерки през 2020г. за ограничаване и намаляване на шумовото въздействие по смисъла на Закона за защита от шум в околната среда.

Съгласно указанията на МЗ доклада е предоставен на Министерство на здравеопазването, Националния център по обществено здраве и анализи и на кмета на община Ямбол за информация и подпомагане при вземане на решения, съгласно правомощията при проектиране и подобряване на градската среда.

8. Нейонизиращи лъчения

8.1. Мониторингът на електромагнитни полета (ЕМП)

В регистъра на обектите с обществено предназначение на РЗИ–Ямбол са регистрирани 109 базови станции на мобилни оператори.

През месец октомври 2020г. експерти от Дирекция „Лабораторни изследвания“ на РЗИ – Бургас извършиха планирано измерване на моментната и средната стойност на интензитета на електрическото поле, както и плътността на мощност S (μW/cm²) на електромагнитното поле, генерирани от обекти, източници на нейонизиращи лъчения.Пунктовете за измерване бяха определени от РЗИ-Ямбол.

През 2020 г. се извърши мониторинг на общо 23 източници на ЕМП на мобилни оператори, а именно:

- измервания на всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост (напр. върху сгради, разположени в съседство) до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона, с цел установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания, съгласно Наредба № 9 от 1991 г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991 г.). Мониторинг на ЕМП се извърши в сградите и прилежащите терени на три детски градини, осем учебни заведения и един ЦСОП, разположени на територията на община Ямбол, община Тунджа и община Елхово, както и в 10 жилищни квартали на територията на гр. Ямбол (6), гр. Елхово (2), гр. Стралджа (2), в близост до които са разположени 13 източници на нейонизиращи лъчения.
- измервания в околната среда на 10 % от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси) в големите градове на територията на областта-10 Източници на нейонизиращи лъчения, разположени в жилищни квартали на гр. Ямбол, Елхово и Стралджа.

Измерванията показаха съответствие на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания, съгласно Наредба № 9 от 1991 г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991 г.).

8.2. Изготвяне на годишен доклад

Изготвен е годишен доклад с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения.

Данните от измерванията на нивата на ЕМП в сградите и прилежащите терени на три детски градини и осем учебни заведения, обхванати с мониторинг през 2019 г. показват, че няма превишение на пределно допустимото ниво на плътността на мощност от 10 $\mu W/cm^2$.

Измерените нива на електромагнитните полета от източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията на гр. Ямбол около детски, учебни заведения и жилищни сгради съответстват на действащите норми и изисквания на ***Наредба № 9 от 14.03.1991г. на МЗ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991г.)***

При експлоатацията на базовите станции, обхванати от мониторинга през 2020 г. не съществува здравен риск за населението.

9. Атмосферен въздух

9.2 Изготвяне на доклад -анализ на качеството на атмосферния въздух (КАВ) в област Ямбол

Съгласно писмо на РИОСВ гр. Стара Загора, на територията на област Ямбол няма стационарна автоматична станция за контрол на качеството на атмосферния въздух. По данни на РИОСВ гр. Стара Загора, през 2019 г. не са извършвани измервания на атмосферния въздух в населени места от територията на област Ямбол.

Предоставената информация от РИОСВ гр. Стара Загора е за извършени последни измервания през 2017 година в центъра на гр. Ямбол, пред сградата на Общинска администрация. Съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите график за 2017 година, в гр. Ямбол е извършено имисионно обследване на качеството на атмосферния въздух с Мобилна автоматична станция. Контролираните показатели са – фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$), серен диоксид, въглероден оксид, азотен оксид, азотен диоксид и озон. Съгласно графика, имисионното измерване е проведено в рамките на 51 денонощия, равномерно разпределени в рамките на календарната 2017 година. Извършени са четири имисионни измервания в периода: 23.02 – 08.03.2017 г.; 20.04 – 03.05.2017 г.; 23.08 – 05.09.2017 г.; 12.12 – 25.12.2017 г. Регистрирани са превишения на среднодененощната норма по показател $ФПЧ_{10}$ (при норма 50 $\mu g/Nm^{3.}$
През периода 2017 – 2019 г., най-голям продължава да бъде относителният дял на острите инфекции на горните дихателни пътища.

Изводите, които са направени въз основа на анализа на данните:

В област Ямбол няма райони с повишен здравен риск, одобрени с Решение на Министерски съвет за включване в „Списък на районите с повишен здравен риск“. Степента и периодичността на експозиция на $ФПЧ_{10}$ не може да се счита, че представлява

висок риск за здравето на експонираното население като цяло или на отделни рискови групи от него.

Влияние върху КАВ оказват редица фактори: климатични условия; локални и централни горивни съоръжения на твърдо гориво; състоянието и вида на пътната настилка; плътността на автомобилния поток; строителни и ремонтни дейности; продължителна работа на двигатели на моторни превозни средства на ниски обороти, на място при кръстовищата и отделянето на замърсители от автомобилните горива в приземния слой на въздуха.
Дадени са следните препоръки към общинските власти, които целят намаляване на имисионните нива на атмосферните замърсители и ограничаване на вредното въздействие върху здравето на населението.

Препоръките към общинските власти са свързани с подобряванена системата на сметосъбиране и сметоизвозване, както и недопускане на изгаряне на отпадъци в контейнерите; забрана за палене и изгаряне на отпадъци с цел почистване на стопански дворове и земеделски земи; ограничаване на емисиите на прахови частици, серен диоксид и азотни оксиди от битовото отопление чрез използване на екологично гориво за отопление; залесяване на общинските терени, възстановяване и поддържане на озеленителните пояси; редовно измиване на улиците и поддържане на пътната настилка в добро състояние с цел намаляване на запрашеността.

VIII.Национални програми по опазване здравето на населението

2.1. Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести

1. Управлението и координирането на програмата се осъществява от Областен програмен съвет за област Ямбол.

2**.** Реализирани дейности, насочени към намаляване на факторите на риска, водещи до хронични незаразни болести (ХБН).

Предвид усложнената епидемична обстановка в страната, свързана с разпространението на COVID – 19 и необходимостта всички ние да пазим здравето на хората, тази година дейностите са ограничени и се реализираха основно чрез интернет пространството.

2.1 Повишаване нивото на информираност, обучение и включване на населението в дейности по програмата:

- Разпространение на информационни материали – общо по всички фактори на риска 325 бр. / тютюнопушене-85 бр., консумация на алкохол-65 бр., ниска физическа активност-85 бр., нездравословно хранене - 95 бр./

- Организиране на обучения по факторите: тютюнопушене, употреба на алкохол, здравословно хранене, физическа активност.

Общо по всички фактори е извършено следното: отбелязани Световни дни- 5, тв предавания - 4, радиопредавания - 4, представени видеоклипове - 2, представени аудиоклипове - 2, публикации в пресата - 4, интернет публикации - 6, проведени

дискусии- 1 /с 15 участници/, видеопокази - 5 / с 80 участници/, осъществени индивидуални консултации - 12, осъществени ККОТ консултации – 1.

Тютютюнопушене-общо по този фактор на риска са: отбелязани Световни дни-2, представени видеоклипове-1, представени аудиоклипове-1, публикации в пресата-2, интернет публикации-2, видеопокази-5 /с 80 участници/, осъществени индивидуални консултации-2, осъществени ККОТ консултации-1, разпространени ЗОМ -85 бр.

Отбелязване на Световен ден без цигарен дим – 31 май и Международен ден без тютюнопушене- 21 ноември.

Представяне на клип „Всяка цигара ти вреди“ и филми по темата /„Отказване от тютюнопушене“, „Денят на Яна“, „Невидимият“, „Пушенето забранено“/ пред ученици от училищата в гр. Ямбол , Елхово и Стралджа на възраст от 12 до 14 г.

- Разпространени са информационни материали и филми в училища в гр. Ямбол, Болярово, гр. Стралджа и гр. Болярово- стикери „Кога, ако не сега“, стикери „Животът обича непушачите“, листовки „ Вредата от употребата на наргиле и цигари“, „10 съвета за отказване от цигарите“, листовки „Как да откажем цигарите“, плакати.

Отбелязване на 31 май - Световен ден без цигарен дим и 19 ноември - Международен ден без тютюнопушене. Реализирани дейности:

- 31 май – „ Да говорим открито за последствията от тютюна" - това е мотото на Световния ден без тютюнев дим за 2020 г.. Фокуса на посланията през 2020 година са насочени към ограничаване на отрицателното въздействие на тютюна върху здравето на младите хора.
- 19 ноември - Национална акция – Да спечелим заедно: един ден без цигари!

На този ден се призова всеки пушач да се опита да постави началото на отказване от тютюнопушенето в името на собственото си здраве, както и здравето на близки и приятели, които присъстват в обкръжението му като пасивни пушачи.

- Информационна кампания - предоставяне на информационни материали за вредата от тютюнопушенето и ползата от спиране на цигарите. Раздаваха се информационни материали за вредата от тютюнопушенето и се разясняваха на хората вредите, които нанася тютюневият дим върху активните и пасивни пушачи.
- Семинар с медицински специалисти от област Ямбол, представяне на презентации за тютюнопушенето, изпратени от НЦОЗА
- Разпространение на информационни материали.

Алкохол - общо по този фактор на риска са проведени: кампании- 1, отбелязани Световни дни-1, интернет публикации-1, разпространени ЗОМ - 65 бр.

-Реализирани дейности с ученици до 18 г.

Превенция на рисковото сексуално поведение при подрастващите –

последици при употреба на алкохол. Разпространение на информационни материали.

-Реализирани дейности с лица над 29 г.:

- Семинар с медицински специалисти от област Ямбол, представяне на презентация за алкохол, изпратени от НЦОЗА.

- Разпространение на информационни материали и ЗОМ за вредата от злоупотребата алкохол и ползи от ограничаването на консумацията му.

Нездравословно хранене- общо по този фактор на риска са проведени: отбелязани Световни дни- 2, публикации в пресата -2, интернет публикации- 4, семинари -1 / с 10 участници/, осъществени индивидуални консултации - 9, разпространени ЗОМ- 95 бр.
Ниска физическа активност - общо по този фактор на риска са проведени: отбелязани Световни дни-1, публикации в пресата-1, интернет публикации-1, разпространени ЗОМ-80 бр.

Извършено Национално проучване на факторите на риска за здравето. Проучването се организира от МЗ и НЦОЗА и се провежда в рамките на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 година. В проучването са включени 18 деца до 19 г. и 64 лица над 20 години. Извършиха се антропометрични измервания и анкетно проучване.

- Отбелязан е Европейски ден за борба със затлъстяването- разпространени са информационни материали «Препоръки за здравословно хранене за ученици от 7-19 г.» и пирамиди на храненето.
- В детските заведения са оформени информационни табла и кътове с предоставени материали на тема здравословно хранене и хранителни заболявания.
- проведени са празници на здравословното хранене и физическата активност в ДГ - гр. Ямбол
- Информационна кампания под мото «Мониторинг на твоето здраве» за възприемане на здравословен начин на живот. Целта е да се насочи вниманието на населението към проблемите на свръхтеглото и затлъстяването за ролята на здравословното хранене и физическата активност.
- Разпространение на информационни материали за правилното и здравословно хранене.
- Проведен е семинар с медицинските специалисти училища и ДГ на област Ямбол във връзка с рисковите фактори хранене и физическа активност, като им бяха представени презентации по тези теми, изготвени от НЦОЗА
- Проведени са обучения на директори, домакини в община Ямбол, на които се обсъди състоянието на храненето на децата и учениците и се набелязаха мерки, които да се приемат по корекция на менютата, продуктовия набор, технологията на приготвяне на храната и осигуряване на диетично хранене на нуждаещите се.

Отбелязан е Световният ден за борба с рака на 04.02.2020 г. Изготвен е информационен материал с препоръки за здравословен начин на живот, който е предоставен на медиите и е на разположение в сайта на РЗИ. Раздадени са информационни материали -книжки с информация за рак на маточната шийка, книжки с информация за рак на дебелото черво, рак на гърдата.

Кампания Световен ден на сърцето 29 септември 2020 г.

- Изработен е информационен материал с полезни съвети за предпазване от сърдечно-съдовите заболявания – в сайт на РЗИ и медии
- Организирани са безплатни прегледи на граждани в кардиологичен медицински център и СБАЛК Ямбол
- Чрез Фейсбук послания за здравословен начин на живот

2.2. Изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа у медицински и немедицински специалисти

- Проведено е обучение на медицинските специалисти от ДГ и училища в гр. Ямбол във връзка с планираните дейности по Програмата и представяне на презентации по факторите на риска- здравословно хранене, двигателна активност, тютюнопушене, алкохолизъм.

- Проведени са обучения на директори, домакини и медицински специалисти на училища и детски градини в община Ямбол, на които се обсъди състоянието на храненето на децата и учениците и се набелязаха мерки, които да се приемат по корекция на менютата, продуктовия набор, технологията на приготвяне на храната и осигуряване на диетично хранене на нуждаещите се.

2.3. Включване на структури от здравната система, обществени структури и общности в дейности по програмата:

През 2020 г. се работи съвместно с община Ямбол и създадените към нея Местна комисия за борба с противообществените прояви за малолетни и непълнолетни, Превантивно-информационен център и също така Областен съвет за наркотични вещества по всички фактори на риска.

<u>Предоставените средства са използвани за</u>

1. Работа със средствата за масова информация.

- провеждане на медийна политика по програмата - публикации в преса, интернет, радио, ТВ предавания,
- провеждане на масови мероприятия.

2. Извършване на обучителни мероприятия – представяне на презентации, дискусии сред различни възрастови групи от населението, предоставяне на награди. Използван е апарат OMRON BF511 за измерване на телесен състав и апарат за измерване на въглероден окис piCo+.

<u>2.2.Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България 2015 – 2020 г.;</u>

Разпространени са 2 вида плакати, 2 вида брошури – за силанти и орална хигиена и рекламни материали .

<u>2.3. Националния план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2019 – 2022 г. на територията на Област Ямбол</u>

През 2020г. са изпратени писма за информиране на собствениците на 16 жилища на територията на община Ямбол, Тунджа и Стралджа за резултата от установената средногодишна концентрация на радон в жилище при проведеното представително национално проучване, проведено на територията на Република България в рамките на Националния план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2019 г.

<u>2.4.Национална програма за превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции /СПИ/.</u>

Национална програма за превенция на ХИВ/СПИН. Провеждане на тематични кампании за повишаване на сексуалната култура и информираността по въпросите за

използването на контрацептивни средства и безрисково сексуално поведение сред подрастващите и младите хора във връзка с отбелязването на тематичните дни, свързани със СПИН - 14 февруари - Ден на влюбените, 20 май- Международен ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ.

- Анонсиране на кампаниите в интернет страницата на РЗИ и медиите.
- Информационна АНТИСПИН кампания на 14 февруари в центъра на града , организирана съвместно с доброволци от БМЧК . Разпространение на здравно-образователни материали, картички и презервативи. Партньори : доброволци от БМЧК
- В гр. Ямбол се проведоха училищни кампании, включващи раздаване на информационни материали и презервативи. Партньори: доброволци от БМЧК и мед. специалисти в училищата.
- Услуги по доброволно и анонимно консултиране и безплатно изследване за ХИВ и СПИ от 10.02. до 14.02.2020 г - Дни на отворените врати в лабораторията на РЗИ Ямбол с адрес: гр. Ямбол, ул.»Д.Благоев» № 71, РЗИ – микробиологична лаборатория; приемно време от 10,00 до 15,00 часа.
- Раздаване на здравно – информационни материали и презервативи: гр. Ямбол- на граждани; МБАЛ- кожно отделение, АГ отделение, ДКЦ 1; училища и др. Партньори: мед. специалисти в училищата, управители на заведения, ОПЛ,
- Инициатива „Кафе с презерватив”- разпространение на информационни материали и презервативи на млади хора – клиенти на кафе-аперитиви и клубове в гр. Ямбол.
- Популяризиране на анонимното и безплатно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН в лабораторията на РЗИ.

АНТИСПИН кампания послучай 1 декември. Раздаване на здравно – информационни материали и презервативи

Кампания на РЗИ във връзка с отбелязването на за Световния ден за борба с туберкулозата -24 март.

- Раздаване на здравно-образователни материали.
- Раздадени са здравно-образователни материали- плакати за 24 март.

Антиспин кампания във връзка с 20 май- Международен ден за съпричастност със жертвите на ХИВ/СПИН

2.5. Националната програма за подобряване на майчиното и детското здравеопазване

Дейност: Провеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/отделения.

Дейността се извършва съгласно доп.споразумение № РД-06-128/21.05.2020 г.към договор № РД-06-122/12.07.16 г., изм. с допълнително споразумение № РД-06-513/30.12.2016 г., изм. с допълнително споразумение № РД-06-152/17.07.2018 г, споразумение между МЗ и МБАЛ „Св. Пантелеймон“ АД гр. Ямбол, в изпълнение на Националната програма за подобряване на майчиното и детското здравеопазване. За целта е издадена заповед № 166/12.09.2015 г. на изп. директор за реда за извършване на скрининга, осигурено е изолирано помещение- самостоятелен бокс на 3 етаж в отделението по „Неонатология“. Въведени са образци на документи „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете“ и „Отчетна форма за проведен неонатален слухов скрининг“. Определен е отговорник по организацията и отчетността - старшата акушерка на отделението / Заповед № 167/12.09.2015 г./.

Използва се апарат за отоакустични емисии- Echolab, собственост на МБАЛ“Св.Пантелеймон АД, придобит чрез дарение, за който има издадена декларация от ръководителя на ЛЗ. Изследването се извършва от лекар с придобита специалност „Педиатрия“ и допълнителна квалификация по неонатология. Спазва се редът за извършване на скрининга:

- извършва се при всички новородени деца –извършването на изследването става в присъствието на майката като тя подписва Информирано съгласие;

- резултатите от изследването са отразени в ИЗ на детето, документите за регистриране по процедури по клинични пътеки и епикризата, отразяваща престоя на детето в отделението и се посочва датата на изследването.

Отчитането на дейността се извършва съгласно сроковете на договора, съгласно приложените таблици. На всяко тримесечие до 15 число ръководителят на ЛЗ представя в РЗИ попълнена отчетна форма на децата, на които е проведено изследването.

Отчетът се представя на хартиен носител, съгласно таблица. За периода 01.01.2020-31.12.2020 г. е проведен скрининг на 244 бр. новородени деца. На едно от тях е установено отклонение на слуха.

Дейност: Осигуряване на комплексно обслужване на бременни жени и деца в Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве. От м. октомври 2015 г.към МБАЛ „Св.Пантелеймон” Ямбол е разкрит Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве, като част от дейностите по Националната програма за подобряване на майчиното и детското здраве. Създаването на центъра е регламентирано със заповед № 165/12.09.2015 гна изп.директор на МБАЛ „СВ.Пантелеймон“ АД гр. Ямбол.

Съгласно Правилника за осъществяване на дейностите в ЗКЦ работят координатор на 8 часов раб.ден на трудов договор, психолог и социален работник на граждански договори. За дейността на центъра е осигурено помещение с телефон, компютър и интернет. На интернет страницата на ЛЗБП е публикувана информация за дейностите, предоставяни от центъра, данни за контакт/адрес, телефон, електронен адрес/, както и график за консултации. За всяка осъществена консултация на място се попълва Карта за осъществена консултация.

За периода 01.01.2020- 31.12.2020 г. в ЗКЦ е извършено следното:

- Брой деца, родилки и бременни жени, на които е оказано психологическо консултиране –210 бр.

- Брой извършени и документирани психологически консултации- 210 бр.

- Брой деца с увреждания и с хронични заболявания, недоносени деца на които е оказана консултативна помощ- 15 бр.

- Брой извършени и документирани медицински консултации - 5 бр. :

- Брой деца с увреждания и недоносени деца, посетени в дома- 2 бр.

- Брой домашни посещения – общо 0 бр.

Голямо значение по превенция на изоставянето има работата на психолога в тясно сътрудничество с отдел „Закрила на детето“. В някои от случаите на изоставяне на новородени бебета, въпреки психологическата подкрепа и положените усилия от екипа на ЗКЦ, майките не се решават да поемат отговорност за децата си, защото проблемите при тях са много и комплексни- самотна майка, липса на подкрепа от разширеното семейство, бедност, маргиналност, липса на родителски капацитет и др.

Дейност по чл. 56 от Закона за здравето. За контрола по спазване на забраната за тютюнопушене са извършени проверки на 978 обекта.Постъпили са 4 сигнала за нарушение на забраната за тютюнопушене в заведения за хранене и развлечения. Съставени са 2 АУАН и са издадени две предписания.

Вписване в регистъра и заверяване на личните здравни книжки на лицата по чл.1 ал. 1 от Наредба 15/26.06.2006 г. се извършва от инспектори на отдел ДЗК. За периода 01.10.2020 г. до 31.12.2020 г. са заверени общо1768 бр. здравни книжки.

VIII. Лабораторно-аналитична дейност

Отдел „Лабораторни изследвания” работи две направления: държавен здравен контрол и услуги на граждани и юридически лица.

В отдел „ Лабораторни изследвания“, дирекция „Обществено здраве“ при РЗИ-гр. Ямбол е акредитиран „Лабораторно изпитвателен комплекс“ ЛИК съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018.

През 2020 г в отдел „Лабораторни изследвания“ са извършени изпитвания на

2002 проби в обхват на акредитация и 158 проби извън обхват на акредитация. Издадени 1725 бр. протоколи в обхват на акредитация и 158 бр. протоколи извън обхват на акредитация за общо 13110 анализа за физикохимично и микробиологично изпитване.

Извършени са още :

- 9396 броя анализи - за ежеседмична вътрешна проверка на техническите средства в ЛИК
- Приготвяне на работни реактиви и хранителни среди 358 броя
- Проверки 1978 броя на 86 броя нормативни документи
- Консервиране на проби 120 броя
- Извършване на подготовка на лабораторна стъклария и кювети за извършване на физикохимичен анализ
- Обеззаразяване на проби от изпитване на отдел ЛИ
- Извършена инвентаризация на хранителни среди и реактиви

1. **Извършени изпитвания по Държавен здравен контрол: 614 проби с 6127 анализа**

Води		
	Химичен анализ	Микробиологичен анализ

	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
постоянен мониторинг	202	1717	202	606
периодичен мониторинг	60	1289	60	228
местни водоизточници	116	826	116	348
местни минерални водоизточници	5	36	8	68
плувни басейни	11	77	13	65
Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	10	70	14	98
Ведомствени	9	81	9	29
Сурови	32	247	-	-
Насочен контрол шест валентен хром	145	145	-	-
Уличен шум	13	72	-	-

Козметични продукти				
	Химичен анализ		Микробиологичен анализ	
	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
	11	11	21	114

2. Извършени изпитвания по заявки на физически и юридически лица: 1546 проби 6983 анализа

Води				
	Химичен анализ		Микробиологичен анализ	
	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
постоянен мониторинг	162	1083	285	750
периодичен мониторинг	96	509	105	207
плувни басейни	9	63	31	155

Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	-	-	9	75
Сурови води	80	714	-	-
Ведомствени	4	30	5	11
Извън обхват на акредитация	73	1047	89	307

Храни				
	Химичен анализ		Микробиологичен анализ	
	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
	16	53	322	1349
Извън обхват на акредитация	43	47	-	-

Проби от повърхности в контакт с храни				
	Химичен анализ		Микробиологичен анализ	
	Брой проби	Брой анализи	Брой проби	Брой анализи
	-	-	378	583

- В отдел ЛИ се изготвиха и актуализираха документи от системата по управление на качеството, съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018. Извърши се вътрешно калибриране на техническите средства, проведе се мониторинг и обучение на персонала по утвърдени програми. Специалистите показаха високо ниво на компетентност при извършения вътрешен и външен качествен контрол. ЛИК показа отлични резулати в изпитванията за пригодност в съответсвие с изискванията на ИА БСА.
- Проведен е планов надзор чрез оценка на място от ИА БСА за периода 29.07.2020-31.07.2020 г. преминал чрез оценка на системата за управление на качеството на ЛИК, наблюдение на вътрешно калибриране на технически средства, изпитване на проби от вода предназначена за питейно битови цели и вода от закрит плувен басейн по всички акредитирани показатели. Проверката на ИА БСА премина без констатирани несъответствия и показа пълно съответствие на ЛИК при РЗИ-Ямбол с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018

- Извършена оценка на риска на програма за одит в акредитиран ЛИК
- Проведен е планов одит от квалифициран водещ одитор от РЗИ- Ст. Загора. Не са констатирани несъответствия
- На 26.02.2020 г. по устно разпореждане на главен държавен здравен инспектор доц. д-р Ангел Кунчев се издаде разпореждане за спиране прием на проби Храни по заявки на физически и юридически лица. Информацията бе публикувана на сайта на РЗИ-Ямбол и на информационните табла в отдел ЛИ.
- Считано от 15.03.2020 г. в отдел ЛИ се преустанови прием на проби Храни за изпитване по искане на физически и юридически лица.
- Изготвена докладна записка от дата 27.02.2020 г. включваща анализ на приходи и разходи за 3 години назад на отдел ЛИ. Предоставена на Директор РЗИ-Ямбол
- Извършена инвентаризация на хранителни среди и консумативи в отдел ЛИ от дата 27.02.2020 г. и от дата 30.06.2020 г.
- Изготвен анализ за неизпълнение на план за приходи предоставен на Директор РЗИ-Ямбол и Директор Дирекция АПФСО от дата 23.03.2020 г.
- Извършена оценка на риска на дейността и провеждане на извънреден преглед на ръководството в акредитиран ЛИК във връзка с управление на извънредни събития и обстоятелства засягащи акредитирана структура от ИА БСА съгл. BAS QI 22 на ИА БСА от дата 31.03.2020 г.
- Отдел ЛИ при РЗИ-Ямбол участва и спечели обществена поръчка по обособена позиция №2 на ВиК ЕООД гр. Ямбол за изпитване на водни проби по показатели за постоянен контрол, съгласно Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели.
- На основание Заповед РД-01-89/09.06.2020 на Директор РЗИ-Ямбол се разпореди изследване на водни проби по показател шествалентен хром от кран на потребител в два пункта захранвани от ПС „Кабиле“ и ПС „Ормана“
  Приети са 145 проби и са извършени 145 анализа за шествалентен хром без отклонения в нормативните изисквания.

Дейност, относно следване на противоепидемичните мерки в условията на извънредно положение

Връзка с усложнената епидемична обстановка свързана с разпространението на COVID-19 от месец март до края на 2020 г. и контрола по изпълнение на заповедите на министъра на здравеопазването се дирекция Обществено здраве е извършвала голям обем извънпланова дейност. Във връзка с писмо 16-00-60/01.04.2020 г. на министъра на здравеопазването ежеседмично се подготвя и изпраща информация- отчет до началника на политическия

кабинет на министъра на здравеопазването за извършените проверки по контрола на противоепидемичните мерки и предприетите действия.

Извършена е следната извънпланова дейност:

- При постъпили писма на МЗ, своевременно указанията са изпращани до общини и други физически и юридически лица - оператори на дейности, относно спазване на здравни изисквания в ситуацията на извънредно положение и извън редна епидемиологична обстановка.
- Осъществяван е непрекъснат граничен контрол на ГКПП с. Лесово за периода февруари-ноември 2020 г.
- Извършвани са съвместни проверки с представители на ОД на МВР, ОДБХ, ПБЗН и КЗП и СПООР на община Ямбол, ккакто и само от инспектори на ондел ДЗК на хипермаркети, супермаркети и обекти за търговия с хранителни стоки, както и на обществени заведения за хранене и развлечения.
- Извършени са насочени проверки за спазване на противоепидемичните мерки в обекти с обществено предназначение.
- Извършени са насочени проверки за спазване на противоепидемичните мерки в други обществени обекти.
- Извършени са и насочени проверки в производствени предприятия при постъпили сигнали и жалби.

При проверките се извършва насочен контрол за спазване на дезинфекционните режими в обектите; предоставя се информация за алгоритъма, който трябва да се спазва, дезинфекционните средства и препарати, които могат да се използват в обществени обекти; следи се за спазването на изискването за носене на защитни маски за лице, както и за не се допуска масово струпване на хора в обектите.

С цел превенция се връчиха предписания на отговорните лица на фирми за обществен транспорт (автобуси и таксиметрови компании), на «Ви К» ЕООД (за учестен мониторинг на питейни води), на фризьорски и козметични салони, салони за маникюр, на клубове за танцово изкуство, собственици на вендинг апарати и др. Връчени са 91 предписания.

За периода от месец март до края на 2020 г. са извършени общо 2371 насочени проверки за контрол на спазването на временните противоепидемични мерки, както във връзка с постъпили жалби и сигнали на граждани, така и превантивно. За установените нарушения на противоепидемичните мерки в тези обекти са съставени 48 АУАН.

Във връзка с изпълнение на противоепидемичните мерки, съгласно *Насоки за работата на системата на училищното образование през учебната 2020-2021 г. условията на COVID-19 проверки са извършени във всички училища на територията на гр. Ямбол* са предписани мерки за осигуряване на топла вода към санитарните възли на всички учебни заведения. До края на 2020 г. във всички учебни заведения на територията на област Ямбол е осигурена топла течаща вода.

Изготвил: д-р Радостина Калчева, директор на РЗИ-Ямбол